

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר) 580178697

ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר אליעד שרגא ו/או נילי אבן חן
ו/או תומד נאור ו/או יעל קריב-טייטלבוים
ו/או זהר אלטמן - רפאל ו/או שקד בן עמי

מרח' יפו 208 ירושלים

ת.ד. 4207 ירושלים 91043

טל': 02-5000073 ; פקס: 02-5000076

העותרת

- נגד -

1. המשרד לשוויון חברתי
2. הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד לשוויון חברתי

ע"י ב"כ מפרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
רח' מח"ל 7, ת"ד 49333,
ירושלים מיקוד 91493
טל': 02-6466106 ; פקס: 02-6467011

המשיבים

עתירה מנהלית

העותרת מתכבדת בזאת לבקש מבית המשפט הנכבד להורות למשיבים למסור לידיה את המידע שנתבקש מטעמה בבקשה בכתב לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן גם: "חוק חופש המידע" או "החוק"), מיום 26.02.2018, ולפי הפירוט הבא:

א. מסמכים המתייחסים לתכנית העבודה של המשרד בנושא "תיעוד, מחקר ואיסוף חומרים בנוגע לרכוש יהודי מדינות ערב", ובכלל זה, כל מסמך, תכתובת, תרשומת, פרוטוקול, החלטה וכיוצ"ב אשר הפיק המשרד לשוויון חברתי בנושא זה.

ב. כן, ובנוסף למידע האמור בסעיף א' לעיל, מבוקש המידע לפי הפירוט הבא:

1.ב. מסמכים המעידים על כמות טופסי התביעה הייעודיים לרישום רכוש יהודי מדינות ערב שאסף המשרד מאז הקמתו בשנת 2015 ועד היום.

2.ב. מסמכים המעידים על כמות טופסי התביעה הייעודיים לרישום רכוש יהודי מדינות ערב שאסף המשרד לאזרחים ותיקים (אשר התמזג למשרד לשוויון חברתי) בשנים 2012-2015.

ב.3. עבור כל אחת מהשנים 2015-2018, מסמכים המפרטים את סכום התקציב שתוכנן לצורך הפרויקט, ובכלל זאת פירוט התקנות התקציביות ומספרן, וסכום התקציב שבוצע בפועל.

והכל, כפי המפורט בסעיף 5 בבקשת חופש המידע של העותרת מיום 26.02.2018.

כן תבקש העותרת מבית המשפט הנכבד לקבוע מועדים קצרים למתן תגובה מטעם המשיבים ודיון בהקדם.

העותרת תתכבד לבקש מבית-המשפט הנכבד לחייב את המשיבים בהוצאות העותרת לרבות שכר טרחת עורך דין כדין.

ואלה נימוקי העתירה:

1. הצדדים לעתירה

העותרת:

העותרת הינה עמותת, רשומה כדין, אשר חרטה על דיגלה שמירה על טוהר המידות בשירות הציבורי, עידוד ערכי שלטון החוק, שירוש נורמות בלתי ראויות במנהל הציבורי והשרשת נורמות ראויות של מינהל ציבורי תקין.

המשיבים:

1. המשיב 1 הינו המשרד לשוויון חברתי, שהינו משרד ממשלתי המהווה "רשות ציבורית" כהגדרתה בסעיף 2 לחוק חופש המידע.
2. המשיבה 2, הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד לשוויון חברתי, אשר מונה בהתאם לסעיף 3 לחוק חופש המידע, והממונה על העמדת מידע לרשות הציבור.

2. מבוא

"זכותו של הציבור לחופש גישה למידע המוחזק בידי רשויות הציבור, באה לקדם את תרבות השלטון. קבלת מידע על-אודות דרכיו ואורחותיו של השלטון חיוני הוא ליכולתו של הציבור לפקח על פעילותן של רשויות השלטון; וידיעתן של רשויות השלטון כי חשופות הן לביקורת תביא מצידה ליתר סדר ומשטר, ותרתיע אותן מעשיית מעשים החורגים מן המותר והראוי... חופש המידע מבטיח את שקיפות פעולתו של השלטון ואת העמדתו "באור השמש". מכאן הגישה, כי חופש המידע הוא תנאי הכרחי לקיום ביקורת על

3. עתירה זו עוסקת בזכות לקבל מידע הנמצא בידי רשות ציבורית.
4. חוק חופש המידע ביקש ליצור תפיסת יסוד של שקיפות ולהפוך את המידע הנמצא בידי הרשויות לשקוף, נגיש וזמין ככל האפשר.
5. בהגשמת זכות זו אנו עולים על דרך המלך לכיוון מימוש זכויות יסוד וערכי דמוקרטיה בסיסיים. הביקורת הציבורית על פעילותיה של רשות ציבורית הינה עמוד שדרה חיוני לשם שמירה על אורח חיים בריא של המשטר הדמוקרטי.
6. ניסיון המשיבים להתחמק ממתן המידע המבוקש על ידי העותרת, תוך התעלמות מופגנת מהוראות החוק, הינו תמור ופוגע בחוק חופש המידע ובכל האינטרסים העומדים בבסיסו.
7. למעשה, ובזהירות רבה, תביע העותרת חששה שמא הימנעות המשיבים ממענה לפי דרישות החוק, מרמז שמא המשיבים לא מעוניינים לפרסם את המידע המבוקש, מתוך שיקולים אשר ייתכן ואינם מן העניין.
8. ומן הראוי להזכיר כבר בפתחה של עתירה זו, כי המדובר במידע הנוגע ליישומה – או יותר נכון לאי יישומה – של החלטת ממשלה עתיקת יומין, אשר התקבלה עוד בשנת 1969 ומאז חודשה ואושררה מספר פעמים כפי שיתואר להלן במורד עתירה זו.
9. בענייננו המדובר ב"מקרה קצה" בו חשיבות יישומה של החלטת הממשלה האמורה, הינה קריטית, שעה שהאוכלוסייה הרלוונטית – פליטי יהודי מדינות ערב, שהינה אוכלוסייה מזדקנת – הולכת ומצטמצמת מדי יום ביומו, וכבר בעתיד הקרוב לא ניתן יהיה לשחזר את המידע הנדרש לאיסוף על פי החלטת הממשלה.
10. בקשות חופש מידע מעין אלו המובאות בעתירה זו, עומדות למעשה כאחד הכלים האפקטיביים היחידים העומדים לרשותו של הציבור בבואו לבחון את התנהלות השלטון, לפקח על החלטותיו – ובמידת הצורך אף לבקר אותן.
11. התעלמותה של הרשות מפניות חוזרות ונשנות אלו, ולמעשה גרירת השיח שבין האזרח הפשוט לבין הרשות השלטונית אל אולמות בית המשפט – שלא לצורך – עומדת לבדה כפגיעה שלטונית חמורה בציבור, ומחייבת התייחסותו של בית המשפט הנכבד.
12. עתירה זו מבקשת לחייב את המשיבים לפעול בהתאם לחוק חופש המידע ולהמציא לעותרת את המידע אשר כבר ביקשה לקבל, לאחר שעברה תקופה של מעל לשמונה חודשים ממועד הגשת בקשה, ולמעלה משנה וחצי ממועד יצירת הקשר עם המשרד לראשונה, ולאחר שהעותרת עשתה את כל המוטל עליה על-פי דין למיצוי ניסיונה לקבל את המידע שלא באמצעות בית המשפט.

13. עוד יצוין, למעלה מן הצורך, כי הגשת הבקשה על פי חוק חופש המידע, נדרשה מלכתחילה עקב חוסר מענה של המשיבים לפנייתיה של העותרת בעניין, אשר נראה כי הפך להורגל, שכן באופן שיטתי נתקלת העותרת בתופעה זו על ידי המשיבים, אף בנושאים אחרים בהם פנתה אל המשיבים. זאת, בניגוד לחובותיהם כרשויות ציבוריות, ולכללי המנהל התקין.

3. הרקע העובדתי

החלטת הממשלה נשואת הבקשה

14. לפני למעלה מארבעים שנה התקבלה החלטת הממשלה הראשונה (החלטה מס' 34 מיום 28.09.1969, להלן: "החלטת הממשלה 34") שעניינה הסדרת זכויותיהם הרכושיות של מיליון וחצי יהודים, אשר גורשו או ברחו מארצות ערב מאז קום המדינה, נאלצו לעזוב את בתיהם ורכושם ועלו למדינת ישראל.

העתק הפסקאות הרלוונטיות מהחלטת הממשלה 34 מצורף ומסומן כנספח ע/1

15. בחמשך, כפי שיורחב להלן, התקבלו החלטות ממשלה נוספות המאשררות החלטה זו על תוכנה, עם שינויים מסוימים. בדברי החסבר להצעת החלטת הממשלה מס' 1544 שהתקבלה ביום 03.03.2002 (להלן: "החלטת ממשלה 1544"), אחת מן ההחלטות המחדשות את החלטת הממשלה 34, נאמר כך:

"מסכת הרדיפות, ההתנכלויות והחרמת הרכוש הפרטי והקהילתי שלוותה את יציאתם של יהודי ארצות ערב בשנים שלפני הקמת מדינת ישראל ואחריה אמנם ידועה אך מעולם לא הגיעה לכלל הסדרי פיצויים, לא השתלבה בהסדרים מדיניים בפועל ואף לא זכתה לתיעוד מקיף וראוי...

"מדינת ישראל הנה אם כן הכתובת הטבעית, ולה מחויבות מוסרית והיסטורית לסייע לאזרחיה יוצאי ארצות ערב לתעד את אשר קדם לעלייתם. ארצה ולייצגם בתביעותיהם מול מדינות ערב ומול כל גוף בילאומי מוסמך....

"ואכן החלטת הממשלה הנ"ל (מיום 28.09.69) נתנה ביטוי מובהק למחויבות זו..." (החדגשות במקור).

העתק החלטת הממשלה 1544 מיום 03.03.2002 ודברי החסבר לה מצורף ומסומן כנספח ע/2

16. עם זאת, ועל אף הצהרת הכוונות הבאה לידי ביטוי בהחלטת הממשלה 1544 ובהחלטות ממשלה דומות רבות שהתקבלו במרוצת השנים, להלן תצביע העותרת על כך שהחלטות אלו לא יושמו במלואן, תוך מניעה ברורה של מיצוי זכויותיהם של יהודי ארצות ערב, שנפגעו בעקבות גירושם או רדיפתם.

החלטות ממשלה וחוקים שהתקבלו בנושא מאז ראשית המילניום הנוכחי

17. בתחלטת הממשלה 34, החליטה הממשלה על הקמת יחידה במשרד המשפטים, שתעסוק במחקר ואיסוף חומר משפטי על פגיעות ברכוש ורדיפות נגד יהודים יוצאי המדינות עיראק, בוריה, מצרים ותימן. עם זאת, ההחלטה לא יושמה במלואה, ועד לתחילת שנות האלפיים, הנושא לא טופל, לא קודם, ופעולותיהן של הרשויות בעניין, היו מועטות ומצומצמות.

18. מראשית שנות האלפיים, קיבלה ממשלת ישראל עוד מספר החלטות בנושא. החלטות אלו כללו, מלבד הנחיות חוזרות על איסוף ועיבוד החומר, גם הקמה של ועדות שרים, ועדות בין-משרדיות, ועדות היגוי ואף מועצה מקומית מייעצת, שמטרתן הייתה גיבוש מדיניות ממשלתית בנושא, קידומו והבאתו לידי מימוש בפרקטיקה. בין החלטות ממשלה אלו:

א. ביום 03.03.2002 התקבלה החלטת ממשלה 1544 המחזשת את החלטת הממשלה 34 תוך הרחבת תחולתה ליהודי כלל מדינות ערב ואיראן, החל משנות ה-40 של המאה ה-20.

לעניין זה ראו נספח ע/2 לעיל

ב. ביום 28.12.2003 התקבלה החלטת ממשלה מס' 1250 שעניינה השבת זכויות ורכוש יהודי ובעניין זכויות היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים.

ג. ביום 02.10.2005 התקבלה החלטה מס' 4279 שעניינה הקמת ועדה בין משרדית בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי.

ד. ביום 25.02.2007 התקבלה החלטת ממשלה מס' 1263 שעניינה השבת זכויות ורכוש יהודי.

ה. ביום 12.10.2009 התקבלה החלטת ממשלה מס' 791 שעניינה הקמת מועצה לאומית מייעצת להשבת זכויות ורכוש יהודי.

העתק החלטות הממשלה הרלוונטיות מצורף ומסומן כנספחים ע/3 - ע/6, בהתאמה

19. כמו כן, בשנת 2010 נחקק החוק לשמירה על זכויותיהם לפיצוי של פליטים יהודים יוצאי ארצות ערב ואיראן, התש"ע-2010 הקובע כי "במסגרת משא ומתן להשגת שלום במזרח התיכון, תכלול הממשלה את נושא מתן פיצוי על אובדן רכוש לפליטים יהודים יוצאי ארצות ערב ואיראן, לרבות רכוש שהיה בבעלות קהילה יהודית בארצות אלה" (בס' 3 לחוק).

20. כלומר, עולה כי אי יישומן העקבי של החלטות הממשלה בעניין, משמעו – אי קיום חוק במדינת ישראל, חוק הנוגע ליחסי החוץ והביטחון של המדינה, ואשר מעגן את הנושא העומד בבסיס עתירה זו כחלק מן המשא ומתן עם מדינות ערב.

העתק החוק לשמירה על זכויותיהם לפיצוי של פליטים יהודים יוצאי ארצות ערב ואיראן, התש"ע-2010 מצורף כנספח ע/7

העברת הטיפול למשרד לאזרחים ותיקים וליקויים במימוש המדיניות בנושא

21. בשנת 2009 החליטה הממשלה על העברת הטיפול בנושא למשרד לאזרחים ותיקים, עם הקמתו כמשרד עצמאי.

22. במרוצת השנים, נדמה כי לא נעשו על ידי המשרד לאזרחים ותיקים צעדים אופרטיביים במטרה לקדם את הטיפול בנושא, וזאת על אף שמטרת תכנית העבודה של המשרד בנושא, היתה לרפא, ולו באופן חלקי, את המחדלים המתמשכים של הרשויות השונות שהנושא עבר תחת תחום אחריותן חוות דעת שהוגשה על ידי מבקר המדינה ביום 05.02.2014 בנושא "מאגר מידע על פליטים יהודים מארצות ערב ומאיראן" (להלן: "חוות דעת המבקר"), קובעת כי נפלו ליקויים רבים בהליכי יישום המדיניות הממשלתית בתחום זה, על ידי כלל הגורמים האחראיים. וכך נאמר בחוות הדעת:

"מדוח ביקורת זה עולה תמונה מצב עגומה בכל הקשור לפעולת הממשלה למחקר, רישום, תיעוד ואיסוף מידע בנוגע לזכויותיהם של פליטים יהודים יוצאי ארצות ערב ואיראן. חרף החצהרות החגיגיות של ממשלת ישראל בדבר מחויבותה לפעול בנושא זכויותיהם של יוצאי מדינות אלה, בפועל פעולות הרשויות הרלוונטיות היו מעטות ביותר, והן מלמדות כי מחויבותה של הממשלה לביצוע החלטותיה הייתה מצומצמת, וכי לא ניתנה תשומת הלב הראויה לנושא. פעולות הממשלה בתחום זה נעשות זה שנים רבות בעצלתיים, ומן הדוח עולים ליקויים בפעולות הגורמים השונים, החל בהיעדר קביעת מדיניות והיעדר הקצאת משאבים ותקציבים ראויים לנושא, המשך באיסוף מועט ביותר של טופסי תביעה וכלה בליקויים בניהול מאגר הנתונים שכבר נאספו ובהבטחת שרידותם..." (בדברי הפתיחה לחוות הדעת).

23. עיקרי הממצאים, כפי שהם מפורטים בחוות הדעת, נוגעים להיעדר מדיניות כוללת, היעדר תקציב מתאים ליישום החלטות הממשלה בנושא וליקויים שונים בפעילות ריכוז ורישום הנתונים, תחת המשרד לאזרחים ותיקים.

העתק העמודים הרלוונטיים מחוות דעתנו של מבקר המדינה מיום 05.02.2014 מצורף ומסומן כנספח ע/8

24. כן מצוינת בחוות דעת המבקר קביעה החשובה ביותר להבנת חשיבות החלטת הממשלה שאיננה מיושמת במשך שנים:

"למותר לציין כי לנוכח חשיבות הנושא והזדקנותה של האוכלוסייה הנוגעת בדבר, על הממשלה לפעול במהירות הראויה, על מנת שהמחדל לא יהיה בכייה לדורות".

מיצוי הליכים

25. נוכח חשיבות הנושא, כפי שמתואר לעיל, עוד משנת 2009, עוסקת התנועה בנושא. במסגרת עיסוקה זה, ובמשך השנים 2009 – 2013, התקיימה חליפת מכתבים בין התנועה למשרדי ממשלה שונים, במטרה לבחון את יישום החלטות הממשלה לעניין קידום זכויותיהם של יהדות ארצות ערב בכלל, ולבחינת שאלת תיעוד רכושם ומורשתם, בפרט.

26. בשנת 2015, עם הקמת המשרד לשוויון חברתי, הוכפף אליו המשרד לאזרחים וותיקים, אשר, כאמור, הופקד להיות אמון על הנושא.

27. ביום 26.02.2018 פנתה העותרת אל המשיב 2 הממונה על חופש המידע במשיב 1, בבקשה על פי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק"), במטרה לקבל את המידע המבוקש.

העתק בקשה על פי חוק חופש המידע של העותרת אל המשיב 2 מיום 26.02.2018 מצורף ומסומן כנספח 9/ע

28. ביום 22.03.2018, רק חודש ימים לאחר שליחת הבקשה נשלח אל העותרת אישור קבלה מטעם המשיב 2 על בקשתה, וכן זו נתבקשה לשלוח את הנספחים למכתב.

העתק דואר אלקטרוני מטעם המשיב 2 אל העותרת מיום 22.03.2018 מצורף ומסומן כנספח 10/ע

29. כבר באותו יום, 22.03.2018, שלחה העותרת למשיב 2 בשנית את המכתב עם הנספחים.

העתק דואר אלקטרוני מטעם העותרת אל המשיב 2 מיום 22.03.2018 מצורף ומסומן כנספח 11/ע

30. משטרם קיבלה העותרת כל תגובה עניינית לבקשתה עד ליום 12.04.2018, פנתה היא למשיב 2, במכתב תזכורת, לקבלת המידע המבוקש.

העתק מכתבה של העותרת אל המשיב 2 מיום 12.04.2018 מצורף ומסומן כנספח 12/ע

31. חלף כמעט עוד חודש נוסף עד שהעותרת זכתה למענה ורק ביום 06.05.2018 נשלח אל העותרת בדואר האלקטרוני אישור קבלה מהמשיב 2 ובו נכתב כי המכתב, יחד עם הנספחים, מיום 22.03.2018, התקבל במשרדו של המשיב 2, וכי עקב פציעתו של המשיב 2 וכן עקב החגים, חל עיכוב בטיפול בבקשה. כמו כן, מודיע המשיב 2 על הארכת המועד למתן תשובה וזאת ב-60 ימים מיום קבלת הנספחים, דהיינו מיום 22.03.2018.

העתק דואר אלקטרוני מטעם המשיב 2 אל העותרת מיום 06.05.2018 מצורף ומסומן כנספח 13/ע

32. למרות בקשת ההארכה מטעם המשיב 2, לא התקבל במשרדה של העותרת אף פריט מידע מהפריטים המבוקשים וזאת תוך חריגה משמעותית מסד הזמנים הקבוע בחוק ולפיכך ביום 08.08.2018 פנתה העותרת בשלישית למשיב 2. למכתב זה לא התקבל אף אישור קבלה, וזאת למרות מאמצים רבים של המזכירה אצל העותרת להשיג אישור על קבלת המכתב.

העתק מכתבה של העותרת אל המשיב 2 מיום 08.08.2018 מצורף ומסומן כנספח ע/14

33. כאשר כל ניסיונותיה של העותרת לקבל את המידע במסגרת חוק חופש המידע עלו בתוהו, ובמשך תקופה של מעל לשמונה חודשים לא קיבלה העותרת כל תשובה עניינית לבקשתה, לא נותר לה אלא לפנות לבית המשפט הנכבד בבקשה כי יורה למשיבים על העברת המידע המבוקש לידי העותרת, כפי שמורה החוק.

34. למעלה מן הצורך, לשם השלמת התמונה ובכדי שלא יעלם דבר מעיניו של בית המשפט הנכבד, תציין העותרת כי עוד בטרם הגשת בקשה על פי חוק חופש המידע, ניסתה העותרת אף לקדם את ההליך ולמצותו גם באמצעות פניות אל העומדת בראש המשיב 1, השרה גילה גמליאל. לצערה הרב של העותרת, כפי שיוצג להלן וכמה שמסתמן כמדיניות של ממש אצל המשיב 1 – אף מכתבים אלו זכו להתעלמות כמעט מוחלטת מטעם המשיב 1, העומדת בראשו, וכל גורם רלוונטי אחר.

35. ביום 13.2.2017, לפני מעל שנה וחצי, פנתה העותרת לשרה גמליאל לראשונה, בבקשה "להתניע מחדש" את הטיפול בנושא רכוש יהודי מדינות ערב ויישום החלטות הממשלה בעניין, בהתאם ולאור הליקויים בטיפול בנושא עד כה, כפי שמוצגים בחוות דעת המבקר כאמור. לחילופין, ביקשה העותרת לקבל פירוט על הפעולות שנקטו בנושא על ידי המשיב 1, מאז הקמתו.

העתק מכתבה של העותרת אל המשיב 1 מיום 13.02.2017 מצורף ומסומן כנספח ע/15

36. ביום 15.03.2017, נשלח אל העותרת אישור קבלה מטעם מנכ"ל המשיב 1 על מכתב העותרת מיום ה-13.02.2017. באישור הקבלה נכתב כי "הדברים מטופלים" בידי ראש אגף אסטרטגיה של המשיב 1.

העתק דואר אלקטרוני ממנכ"ל המשיב 1 אל העותרת מיום 15.03.2017 מצורף ומסומן כנספח ע/16

37. למרות שחלפו כארבעה חודשים מיום שליחת המכתב הראשון, לא קיבלה העותרת כל תגובה מעבר לאישור הקבלה מהמשיב 1. נוכח זאת, ביום 21.06.2017 פנתה העותרת בשנית לשרה גמליאל, העומדת בראש המשיב 1, במכתב תזכורת, לשם קבלת המידע המבוקש, ואך לאחר שבוע, לאחר ניסיונות רבים, הצליחה לאשר קבלת מכתב זה.

העתק מכתבה של העותרת אל המשיב 1 מיום 21.06.2017 מצורף ומסומן כנספח ע/17

38. ביום 22.08.2017, פנתה העותרת בשלישית למשיב 1, במטרה לקבל את המידע המבוקש. ביום 23.08.2017 התקבל אישור קבלה למכתב זה.

העתק מכתבה של העותרת אל המשיב 1 מיום 22.08.2017 מצורף ומסומן כנספח ע/18

39. לצערה הרב של העותרת, עד למועד הגשת עתירה זו, לא נתקבל דבר מן המידע המבוקש, הן במסגרת בקשת חופש המידע שהגישה במסגרת פניותיה הרבות למשיב 1, ואף לא נקבלה כל תשובה עניינית מטעם מי מהמשיבים או גורמים אחרים מטעמים.

40. זאת, על אף חלוף הזמן הרב מיום הבקשה, ניסיונותיה הרבים של העותרת המתוארים לעיל, וכן בניגוד להוראותיו הברורות של חוק חופש המידע.

41. לאחר שכל ניסיונותיה של העותרת לקבל את המידע המבוקש עלו בתוהו, ומשנקלעה העותרת למבוי סתום גם בהליך זה, אחרי שמיצתה את כל האפשרויות העומדות לרשותה לקבלת המידע האמור, לא נותר בידי העותרת אלא לפנות לבית-משפט נכבד זה לקבלת הסעד המבוקש ברישא לעתירה זו.

4. הטיעון המשפטי

4.1. המסגרת הנורמטיבית- חוק חופש המידע

42. עיקרון גילוי המידע עומד כזכות בסיסית וככלי לעיצוב התנהגות ראויה של הרשות הציבורית. הוא מאפשר ביקורת ציבורית, מגביר את אמון הציבור ברשויות השלטוניות ומחוק את מבנה המשטר והממשל. נגישות רבה יותר למידע תסייע לקידום של ערכים חברתיים כגון שוויון, שלטון החוק ואמון הציבור. כל אלה נועדו להבטיח את שקיפות השלטון שהיא מסימניה המובהקים של חברה דמוקרטית.

43. בית המשפט העליון עמד בעבר על החשיבות שבחשיפת מידע לציבור, ועל עיקרון הגילוי של המידע המצוי אצל רשויות הציבור:

"בבג"ץ 1601/90 שליט נ' פרס, פ"ד מד (3) 353, 361, הדגיש בית משפט זה את חשיבותו של עקרון חופש המידע מהיבט נוסף והוא הפיקוח על תקינות פעולותיה של הרשות הציבורית, באומרו: "העין הציבורית היא לא רק ביטוי לזכות לדעת, אלא גם בבואה לזכות לפקח". אכן, שקיפות פעולותיהן של רשויות השלטון מאפשרת לאזרחים להתחקות אחר פעולות אלה ואחר השיקולים שעמדו בבסיסן ולבקרו, ככל שהדבר דרוש, והיא תורמת תרומה מכרעת ל"היגיינה הציבורית" ולשיפור איכותה של פעולת הרשות בידעה כי פעולותיה ותהליך קבלת החלטותיה חשופים ושקופים לעין הציבור" [עע"ם 9135/03 המועצה להשכלה גבוהה נ' עיתון הארץ תק-על 2006(1), 697, 2006 (להלן: "פרשת המועצה להשכלה גבוהה")].

44. עם חקיקת חוק חופש המידע עוגנה הזכות לקבלת מידע בחוק מפורש. כך, סעיף 1 לחוק חופש המידע קובע, כי לכל אזרח ישראלי או תושב הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית בהתאם להוראות החוק.

45. חוק חופש המידע הוא אחד האמצעים להבטחת זרימתו של מידע מהשלטון לאזרח, יסוד הכרחי לקיומה של הדמוקרטיה, וכן לקיומה של ביקורת אמיתית על זרועות השלטון:

"האינטרס הציבורי הוא, כי תתאפשר החלפת דעות והשקפות בלתי-מוגבלת. שיטת הממשל הדמוקרטית ניוונה מכך - ואף תלויה בכך - שמן הציבור ואליו תהיה זרימה חופשית של מידע, אשר נסב על הנושאים המרכזיים, המשפיעים על חיי הכלל ועל חיי הפרט. על-כן יש הרואים בזרימה החופשית של המידע מעין מפתח לפעולתה של המערכת הדמוקרטית כולה" (בג"צ 1/81 ויקי שירן ו-7 אח' נ' רשות השידור ו-2 אח', פ"ד לה(3) 365, 1981, עמ' 377 - 378; הדגשות הוספו ע"י הח"מ)

46. תכליתו של חוק חופש המידע לקיים ולקדם את הדמוקרטיה בישראל ולהגביר את הפיקוח והבקרה על הרשות הציבורית. עמד על כך הנשיא לשעבר פרופ' אהרון ברק:

"מחי איפוא, תכליתו של חוק חופש המידע! נראה לי, כי תכליתו הינה ליתן מידע לפרט על-מנת לקיים ולקדם את הדמוקרטיה ובגדריה מתן מידע לציבור שיאפשר בחירה מושכלת, אשר תקדם את האמת, תאפשר הגשמה עצמית של הפרט, ותביא לפיקוח ובקרה על הרשות הציבורית. תכלית החוק היא להגן על חופש הביטוי, מתוך הכרה, כי המידע שבידי הרשות הציבורית מוחזק על-ידיה כנאמן הציבור כולו". (א' ברק "חופש המידע ובית המשפט" קריית המשפט ג' (תשס"ג) 95; הדגשות הוספו ע"י הח"מ).

47. הנה כי כן, חוק חופש המידע הוא אחד האמצעים החשובים להבטחת זרימתו של מידע, מן הרשות אל האזרח, שהינו כה חיוני לקיומה ולהבטחתה של דמוקרטיה, וכן לקיומה של ביקורת ציבורית אמיתית ובלתי תלויה על זרועות השלטון. הזכות לקבלת מידע מרשויות ציבוריות היא אחת מזכויות היסוד במשטר הדמוקרטי.

48. עתירה זו עוסקת בסירובם של המשיבים לאפשר לעותרת לממש את זכותה לחופש מידע. המשיבים התעלמו מסדי הזמנים הקבועים בחוק חופש המידע, פעלו במנותק מהוראות החוק המחייבות ונמנעו מלמסור את המידע המבוקש על-ידי העותרת למשך תקופה ארוכה של למעלה משמונה חודשים.

4.2. החובה לטפל בבקשה למידע ולהשיב בתוך סדי הזמנים הקבוע בחוק

49. אחת מתכליותיו של חוק חופש המידע, מעבר להנגשת המידע לטובת הציבור, היא הקפדה על קיומו של הליך פשוט ומהיר לשם הגשמת הזכות לקבלת המידע. לשם כך, קבועות בחוק מסגרות זמנים ברורות ומפורטות היטב, אשר על הרשות להקפיד ולעמוד בהן תוך שהיא ממלאת אחר "הוראות ההפעלה" הבאות עימן.

4.2.1. סד הזמנים הקבוע בסעיף 7 לחוק

50. כאמור לעיל, סעיף 7 לחוק חופש המידע קובע את נוהל הגשת בקשות המידע והטיפול בהן:

"(א) בקשה לקבלת מידע תוגש בכתב לממונה או למי שהוסמך לכך על ידו; אין המבקש חייב לציין את הטעם לבקשתו.

(ב) הרשות הציבורית תודיע למבקש המידע ללא שיהוי, ולא יאוחר מ-30 ימים מקבלת הבקשה, על החלטתה בבקשתו; ראש הרשות הציבורית, או מי שהוא הסמיך לכך, רשאי להאריך את התקופה האמורה, במקרה הצורך, ב-30 ימים נוספים, ובלבד שהודיע על כך למבקש בכתב, ונימק את הצורך בהארכת התקופה.

(ג) ראש הרשות הציבורית רשאי להאריך, הארכה נוספת, את התקופה האמורה בסעיף קטן (ב), בהחלטה מנומקת אשר תישלח למבקש תוך

התקופה האמורה, אם בשל היקפו או מורכבותו של המידע המבוקש יש צורך להאריך את התקופה; ההארכה הנוספת לא תעלה על התקופה המתחייבת מהטעמים האמורים, ובכל מקרה לא תעלה על 60 ימים.

(ד) החליטה הרשות הציבורית להעמיד את המידע לרשות המבקש, תבוצע החלטתה תוך זמן סביר בנסיבות הענין אך לא יאוחר מ-15 ימים, זולת אם קבע הממונה, מטעמים מיוחדים, כי ההחלטה תבוצע במועד מאוחר יותר; הרשות תודיע למבקש היכן ומתי יעמוד המידע לרשותו.

(ה) המידע יועמד לרשות המבקש כפי שהוא מצוי בידי הרשות הציבורית ואין הרשות חייבת לעבד את המידע לצרכיו של המבקש; היה המידע ממוחשב, הוא יופק עבור המבקש באמצעים המשמשים דרך קבע את הרשות.

(ו) החליטה הרשות הציבורית לדחות את בקשת המבקש, כולה או חלקה, תשלח למבקש הודעה בכתב שתפרט את נימוקי החלטתה, ותיידע את המבקש על זכותו לעתור נגד החלטתה לפי הוראות סעיף 17.

(חדגשות הוספו ע"י הח"מ)

51. כד, סעיף 7(ב) רישא לחוק חופש המידע מטיל על הרשות הציבורית חובה להשיב **ללא שיהוי ולא יאוחר מ-30 יום** מיום קבלת הבקשה, תשובה בעניין החלטתה בבקשה.

52. חלקו השני של הסעיף, מאפשר כאמור לרשות להאריך את התקופה האמורה ב-30 ימים נוספים, ובלבד שהודיעה על כך למבקש בכתב, ונימקה את הצורך בהארכת התקופה. כמובן, שהודעת הרשות בדבר הצורך בארכה צריכה להתקבל **בתוך** סך 30 הימים המוקצים לה לשם מתן מענה ולא כפי שנהג המשיב 2 בעתירה דנן.

53. סעיף 7(ג) מאפשר לראש הרשות להאריך פעם נוספת את התקופה האמורה, במקרה בו היקף המידע המבוקש או מורכבותו מצריכים זאת, וזו לתקופה שלא תעלה על 60 ימים.

54. בהתנהלותם, הפרו המשיבים את הוראות החוק ופעלו בסתירה ללשון החוק. זאת על אף פניות העותרת בכתב בהן הובהר מעל לכל ספק כי המדובר הוא בבקשת מידע על פי חוק חופש המידע.

55. חובתם של המשיבים, על פי חוק, הינה להשיב לבקשת המידע "ללא שיהוי" ולפרט נימוקיהם. אולם כאמור, בענייננו לא נמסר כלל המידע המבוקש, וזאת במשך תקופה של מעל לשמונה חודשים!

56. אף הודעת הארכה שהעביר המשיב 2 לעותרת, איננה עומדת בהוראות החוק, משום שזו ניתנה לאחר תום 30 הימים הקבועים בחוק. למעשה, חלפו כמעט 30 ימים עד שהמשיב 2 אישר את קבלת הבקשה, ולאחר שקיבל את כלל הנספחים, לבקשתו, קבע כי המועד יוארך ב 60 ימים ממועד קבלתם, על פי לשון סעיף 7(ג) תוך שהוא למעשה "דילג" על ההארכה הראשונית של 30 הימים הקבועה בסעיף 7(ב) לחוק. אף לאחר מכן, ובחלוף כשלושה חודשים נוספים בהם חיכתה העותרת למידע המבוקש, המידע לא נתקבל וזאת על אף פניותיה החוזרות.

57. לחובתה של הרשות להיענות במהירות לפניות, כתנאי להצלחתו וקידום תכליותיו של החוק, התייחס המלומד ד"ר הלל סומר במאמרו על חוק חופש המידע:

"עוד יש להדגיש כי חשיבות עליונה להצלחת חוק חופש המידע טמונה בהפעלתו הפשוטה והיעילה. בקשה לקבלת מידע צריכה להיענות במהירות, ביעילות, בזול וברוב מוחלט של המקרים (שאינם נכנסים לגדרם של חסיגים למסירת מידע על פי החוק), ללא כל עיכוב מיותר המחייב התנצחות עם הרשות ופנייה לערכאות. כל הערמה של קשיים על מימוש הזכות לקבלת מידע פוגעת במטרה הדמוקרטית של הזכות. עיכוב בקבלת המידע בזמן אמת מונע מהציבור לגבש את דעתו במועד לגבי סוגיות אקטואליות. כמו כן, לאור העלויות הגבוהות הכרוכות בפנייה לבית המשפט, סירוב הרשות למסור את המידע מרצונה כחוק, יביא בחלק ניכר מן המקרים לאי-מימושה של הזכות לקבלת המידע, גם אם על פי דין היה המבקש זכאי לקבלו" [ד"ר הלל סומר, חוק חופש המידע: הדין והמציאות, המשפט ח', תשס"ג (להלן: "סומר"); הדגשות חוספו ע"י הח"מ]

58. אין חולק, כי מהתנהלותם של המשיבים, עולה התעלמות מובהקת מהקבוע בחוק חופש המידע, בתכליותיו, בחובות המנהליות המוטלות על רשויות ציבוריות ובחשיבותה של השקיפות כערך מרכזי בחברה דמוקרטית.

59. בסירובם לפעול כפי שמורס החוק, לעמוד בדרישות הקבועות בו בבירור, וזאת על אף פניותיה של העותרת בתוך מסגרות הזמנים הברורות אשר קבע, מאיינים המשיבים את כל התכליות של חוק חופש המידע ומרוקנים אותו מתוכן מעשי, תוך פגיעה קשה בעקרונות מנהליים בסיסיים ובעקרונות השקיפות ואמון הציבור, שהינם יסודות חשובים בכל חברה דמוקרטית, ובשיטת המשטר הישראלית בפרט.

4.3. עניינה של העותרת במידע המבוקש ודחיפות קבלתו

60. למעלה מן הצורך ואף על פי שבחתאם להוראות סעיף 7(א) אין מבקש המידע חייב לנמק את בקשת המידע או להציג את הטעם שבבקשתו, ועל הרשות להתייחס לבקשתו בתוך סדי הזמן הקבועים בחוק, תבקש העותרת להציג בקצרה את הטעם שבקבלת המידע שנתבקש מהמשיבים במהירות האפשרית.

61. עניינה של עתירה זו, כאמור, הוא בהיעדר יישום של החלטת ממשלה שנתקבלה עוד בשנת 1969 ושהחלטות ממשלה נוספות רבות שנתקבלו מראשית שנות האלפיים, אישרו אותה.

62. העובדה שמשרד ממשלתי איננו מקיים את הקבוע בהחלטת ממשלה במשך עשורים רבים, כאשר ההחלטה נועדה לתקן עוול היסטורי חמור כלפי חלק מאזרחי המדינה, חמורה היא בפני עצמה, כאשר השלטון חוטא למעשה למנדט הציבורי שניתן לו לפעול בשם ולמען הציבור. אולם החלטת הממשלה הספציפית נשואת העתירה אינה ככל החלטות הממשלה. זאת, שכן, אוכלוסיית היעד במקרה הנדון מזדקנת ונפרדת מהעולם.

63. אנו נמצאים בנקודת מפתח בדברי הימים של מדינת ישראל, בה הרשלנות שבהתמהמהות באיסוף המידע על ידי הרשות תוביל לכך שאת החלטות הממשלה החשובות הללו, אשר אמורות לשרת חקיקה בנושא, לא תוכל הרשות ליישם עוד, ומידע רחב היקף אודות רכוש וזכויות יהודי מדינות ערב, אט אט ייעלם מן העולם.

64. מבלי לקבוע מסמרות, ובוהירות רבה - שכן כאמור, אין המידע המבוקש מצוי בידה של העותרת ולפיכך אין בפניה את התמונה המלאה אודות הצעדים שבוצעו בנושא ואלו שלא-סבורה העותרת כי המידע אודות רכוש וזכויות יהודי מדינות ערב, נוכח חשיבותו ואופיו הציבורי המובהק, ראוי שייאסף, יובא בהקדם לידיעת הציבור הרחב ויהפוך למאגר מידע משמעותי, כדי שיוכלו באמצעותו לפעול למען יישום ההחלטה.

65. יצוין כי העתירה שבכותרת היא עתירה על פי חוק חופש המידע אשר אינה יכולה למצות את הסעדים במקרה שאכן יוכח כי נפלו פגמים אלו ואחרים. עתירה מנהלית שעניינה חופש המידע, מהווה רק את "השלב הראשון", אשר עניינו חשיפת המידע המבוקש.

66. לא מן הנמנע, שוב - מבלי לקבוע מסמרות לעניין זה - כי ייתכן ויידרש "השלב השני" בדמות הליך משפטי נוסף אשר עניינו מתן סעדים אופרטיביים כנגד אי אלו גורמים (ככל שיתגלו כאלו על פי המידע המבוקש).

67. מן הטעם זה מתבקש בית המשפט הנכבד להאיץ את ההליכים ב"שלב הראשון" ולקבוע את העתירה לדיון במועד מוקדם, וזאת בכדי לאפשר את מיצוי הדין, ככל שיידרש, ב"שלב השני".

68. בהליכים מן הסוג האמור בעתירה זו, לבית המשפט תפקיד חשוב ביותר בהקפדה היתרה על מהירות החליף ויעילותו, תוך יישום תכליותיו של חוק חופש המידע. עמד על כך, במילותיו הקולעות, המלומד פרופ' הלל סומר במאמרו בעניין יישום חוק חופש המידע:

"תפקידם של בתי המשפט הוא להבהיר לרשויות שעליהן להתייחס ברצינות לחוק חופש המידע, ולספק במהירות כל מידע שחובה לספק על פיו. על מנת להשיג מטרה זו, על בתי המשפט לספק הליך יעיל ומהיר לבירור מחלוקות לפי החוק, למנוע כל ניסיון של הרשויות "למסמס" את החוק, ולהעניש, בדרך של חיוב בהוצאות ניכרות, רשויות שלא נהגו כהלכה.

תפקיד מכריע מסור למהירות שבה מגיבה המערכת המשפטית על בקשות למסירת מידע. אמנם קשה, בשלב מוקדם זה להפעלת החוק, להציג ממוצעים אמפיריים, אבל עיון בעובדות פסקי הדין מעלה שבלא מעט תיקים משך הזמן שעובר מן הפנייה הראשונה של האזרח אל הרשות ועד להכרעת בית המשפט (בערכאה ראשונה) בעתירתו לגילוי המידע הוא כשנה. במקרים מסוימים, חלוף הזמן משרת את מטרת הרשות, בכך שהוא מסיר מסדר היום הציבורי את נשוא בקשת המידע" [הלל סומר, חוק חופש המידע, הדין והמצאות, המשפט ח' 435, 449; ההדגשות של הח"מ]

4.4. חיוניות חשיפת המידע המבוקש

69. מבלי לגרוע מן האמור לעיל, ותוך שהיא מדגישה, בשנית, כי עמדתה היא שהוראות חוק חופש המידע האמורות לעיל, וכן הפסיקה הנלווית להם, מספיקות בהחלט לצורך קבלת הסעד המבוקש ברישא לעתירה זה, תבקש העותרת לעמוד בקצרה גם על שורה של עקרונות משפטיים המחייבים המצאת המידע המבוקש.

70. בקצירת האומר ובתמצית רבת, העותרת סבורה כי המצאת המידע המבוקש בצו שברישא לעתירה זו מתבקשת ממספר טעמים נוספים עליהם תבקש לעמוד בקצרה ולהלן:

א. זכות הציבור לדעת ומרכזיותה.

ב. אכיפת הדין ולביקורת ציבורית יעילה.

ג. חובת הרשות לציית להוראות החוק.

ד. הגנה על אמון הציבור ברשויות הציבוריות המשרתות אותו.

4.4.1. זכות הציבור לדעת

71. זכות הציבור לדעת הינו נגזרת ישירה של חופש הביטוי, שהיא זכות יסוד אשר עומדת בפני עצמה כזכות עצמאית במארג זכויות היסוד המוקנות לאזרחי מדינת ישראל. בענייננו, תכלית מרכזית בקבלת המידע המבוקש ע"י העותרת הינה מימוש זכות הציבור לדעת.

72. כאמור, חופש הביטוי בשיטתנו הוא בבחינת זכות יסוד - מדובר בזכות חוקתית מוגנת:

"אמנם חוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו אינו נוקב בשמו של חופש הביטוי ואינו מגדירו, בלשון מפורשת, כזכות יסוד. אך אין בכך כלום: אף ללא הוראה מפורשת כלול חופש הביטוי בכבוד האדם, כמשמעו בסעיפים 2 ו-4 לחוק היסוד. שכן, מהו כבוד האדם ללא החירות היסודית הנתונה לאדם, לשמוע את דברי זולתו ולהשמיע את דבריו שלו; לפתח את אישיותו, לגבש את השקפת עולמו ולהגשים את עצמו?!" (עע"א 4463/94 אבי חנניה גולן נ' שירות בתי הסוהר, פ"ד (4) 136, 153; הדגשות הוספו ע"י הח"מ).

73. אחת מן הזכויות המרכזיות הנגזרות מחופש הביטוי היא הזכות לדעת ולהיחשף למידע. יפים לעניין זה דבריו של כבוד השופט מצא:

"זכות הציבור לדעת הינה אחד מנגזריו המרכזיים והחשובים של חופש הביטוי, שכמאמרו של השופט אגרנט... מהווה "זכות עילאית" בשיטתנו. אכן, בלא היכולת להחליף דיעות, להפיץ ידיעות ולקבלן, אין חופש הביטוי יכול להתממש... וכשם שהשמירה על חופש הביטוי מהווה ערובה ראשונה במעלה לקיומו של התהליך הדמוקרטי ולהבטחתן של זכויות יסוד אחרות... כך אף כיבודה של זכות הציבור לדעת מהווה תנאי להגשמתו של חופש הביטוי" (בג"ץ 5771/93 ציטרין נ' שר המשפטים, פ"ד מח(1) 661, 673).

74. הנה כן, על מנת להגשים את התכליות העומדות בבסיס חופש הביטוי, קמה החובה להכיר בזכות הרחבה לדעת, וכתוצאה מכך - הכרה בזכות הגישה למידע.

75. ולעניינו דגן, המשיבים, בסירובם למסור את המידע המבוקש - פוגעים בזכות הציבור לקבלת גישה אל המידע האמור, אודות צעדים שביצע (או לא ביצע) משרד ממשלתי בדרך ליישום החלטת ממשלה - ומונעים את זכותו לקיים ביקורת ציבורית אפקטיבית על נבחריו ועל הרשויות המנהליות.

4.4.2. חשיפת המידע ככלי למימוש ביקורת ציבורית ואכיפת הדין

76. הימנעות מחשיפת המידע לעיני הציבור, משמעה ריקון מתוכן של הביקורת הציבורית המופעלת על ניהולם של כספי הציבור, על הרשויות המנהליות ועל נבחריו הציבור בישראל. ביקורת זו, חיונית הן לאכיפת הוראות הדין, הן להערכת תפקוד הרשות המנהלית, והן לשם הערכת נבחריו של הציבור.

77. חופש הגישה של הציבור למידע המוחזק בידי הרשות המנהלית, תפקידו לקדם את תרבות השלטון, התייחס לכך המשנה לנשיא חשין:

"קבלת מידע על-אודות דרכיו ואורחותיו של השלטון חיוני הוא ליכולתו של הציבור לפקח על פעילותו של רשויות השלטון; וידעתן של רשויות השלטון כי חשופות הן לביקורת תביא מצידה ליתר סדר ומשטר, ותרתיע אותן מעשיית מעשים החורגים מן המותר והראוי" [נע"מ 8282/02 הוצאת עיתון "הארץ" בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל - משרד מבקר המדינה, פ"ד נח(1) 471, 465; (להלן: "פרשת עיתון הארץ") (הדגשות הוספו ע"י הח"מ).

78. העותרת סבורה כי גילוי המידע המבוקש לעיני הציבור יש בו גם השלכה על התנהלותה של הרשות בעתיד. שכן, הרשות המנהלית תחשוב פעם נוספת בטרם תבצע כל מחלך החורג מהוראות הדין ומכללי מנהל תקין.

79. ללא גילוי כל המידע שיש בו כדי לאפשר מעקב אחר התנהלותה של הרשות ואשר נתבקשה הרשות להמציא, האפשרות המהותית לפעול לאכיפת חובות הדין המנהלי (באם הופרו) – ספק אם קיימת. ועל כן יש להורות על פרסום המידע המבוקש.

4.4.3. החובה לציית לחוק

80. עקרון שלטון החוק הוא אחד מעקרונות היסוד המשפטיים-חברתיים החשובים ביותר בחברה הדמוקרטית. כשמו כן הוא: החוק הוא השולט במדינה ובמשטר שבה, והכל כפופים לחוק: האזרחים, המחוקקים והשופטים. מתוך כך, במדינה שבה שולט עקרון החוק אין איש או גוף העומדים מעל לחוק.

81. יפים לעניין זה דבריו של השופט (כתוארו דאז) ברק בפסק דינו בבג"צ 428/86 ברזילי נ' ממשלת ישראל, פ"ד מ(3) 505, בעמ' 621 (6.8.1986):

"שלטון החוק במובנו הפורמאלי משמעותו, שכל הגורמים במדינה, בין הפרטים כיחידים וכהתאגדויות ובין זרועות המדינה, חייבים לפעול על-פי החוק, ופעולה בניגוד לחוק צריכה לחיתקל בסנקציה המאורגנת של החברה. שלטון החוק, במובן זה, משמעותו כפולה: חוקיות השלטון והשלטת החוק. זהו עיקרון פורמאלי, שכן איננו מתעניינים בתוכנו של החוק אלא בצורך להשליטו, יהיה תוכנו אשר יהיה. שלטון החוק במובן זה אינו קשור לטיב המשטר אלא לעיקרון של הסדר הציבורי. בכל הנוגע לרשות המבצעת, שלטון החוק משמעו חוקיות המינהל. הרשות המבצעת כפופה לחוק." [הדגשות הוספו ע"י הח"מ]

82. חובת הציות לחוק, הנגזרת מתוך עקרון זה, עומדת בלב ליבו של המשטר הדמוקרטי, ומאפשר את קיומה ואת התנהלותה התקינה של החברה המתקיימת תחתיו. יפים לעניין זה דבריה של השופטת פרוקצ'יה בבג"צ 2383/04 מילוא נ' שר הביטחון (9.8.2004) פורסם בנבו:

"הסדר החברתי בחברה הבנויה על אדני משטר דמוקרטי מושתת על רצון הרוב. הציות לחוק ולהסדרים על פיו שנתקבלו על פי רצון הרוב מתחייב מעצם טיבו של ההליך הדמוקרטי, ובלעדיו לא תיכון חברה מתוקנת. החובה לציית לחוק היא חובה משפטית ומוסרית כאחד. מימוש חובה זו עומד ביסוד החיים המשותפים בחברה ובבסיס הכיבוד ההדדי של זכויות אדם וההגנה על ערכים כלליים, ובהם שוויון וחירות האדם" [הדגשות הוספו ע"י הח"מ]

83. כאמור, חובת ציות זו חלה על כלל הציבור כולו, על הרשויות ובכללן הממשלה. היטיב לתאר זאת השופט (כתוארו דאז) ברק בבג"צ 6177, 6163/92 אייזנברג ואח' נ' שר הבינוי והשיכון ואח', פ"ד מז (2). 229 בעמוד 227 כשציין:

"אכן, זה כוחה של דמוקרטיה המכבדת את שלטון החוק. זהו שלטון החוק הפורמאלי, אשר לפיו כל הרשויות השלטוניות, לרבות הממשלה עצמה, כפופות לחוק" [הדגשות הוספו ע"י הח"מ]

84. מקום בו כפופות הרשויות לחוק, וודאי שעליהן לפעול על פיו ולקיים את הוראותיו שכן, "כל הגורמים במדינה- יחידים, קבוצות, ורשויות המדינה- כפופים לחוק וחייבים לפעול על פיו" (ראו: בג"צ 3483/05 די. בי. אס שרותי לוויין (1998) בע"מ נ' שרת התקשורת, תק-על 2007(3) 3822, בעמ' 3826 (2007).

85. הגנה כי כן, המשיבים בהיותם רשות ציבורית, כפופים לחוק, חייבים בו וחייבים לקיימו ככל אזרח אחר במדינת ישראל.

86. אולם לא רק בכך הדברים אמורים. העותרת, עמותה העושה לילות כימים בכדי לקדם ערכי מנהל תקין ושלטון איכותי במדינת ישראל, סבורה כי 20 שנים לאחר חקיקת חוק חופש המידע אין עוד מקום להתנהלות כה לקויה של רשות ציבורית, קל וחומר משרד ממשלתי, בבואה להשיב על בקשת חופש מידע.

4.4.4. אמון הציבור ברשויות

87. זכות הציבור לדעת מבטיחה את אמון הציבור ברשויות השלטון.

88. התנהלותם של המשיבים בניגוד לכללי המנהל התקין, וסירובן למסור את המידע המבוקש, פוגעת פגיעה קשה מנשוא באמונו של הציבור ברשויות השלטון ובנבחריו.

89. חובתה של הרשות המנהלית להעמיד לעיני הציבור את המידע שברשותה נגזרת ממעמדה של הרשות כנאמן, המחזיק במידע בנאמנות עבור הציבור כולו. התייחס לכך המשנה לנשיא חשין בפסק דינו בפרשת עיתון הארץ:

"מידע שרשות הציבור מחזיקה בו אין הוא קניינה של הרשות. קניינו של הציבור הוא. הרשות מחזיקה בו אך בנאמנות עבור הציבור - עבור הציבור ולמען הציבור - וממילא אסורה היא לנהוג בו דרך בעלים משל ירשה אותו מאבותיה". (הדגשות הוספו ע"י הח"מ).

90. טובת הציבור מחייבת תיקון הליקויים אשר ייתכן כי מצביע עליהם המידע המבוקש על-ידי העותרת, דבר אשר בסופו של יום יקדם את רווחתם, ואת אמונם במערכת. משנמנעים המשיבים מלעשות כן, מרוקנים הם מתוכן את חובת נאמנותם כלפי התושבים ורומסים את אמון הציבור בהם.

91. בשלהי הדברים, אך לא בשולי חשיבותם, תזכיר העותרת כי מעבר לחובות הנקובות בחוק, חלה על המשיב 1, בהיותו רשות מנהלית, החובה לפעול במהירות הראויה.

92. חובה זו נגזרת מכח החקיקה (וראו ס' 11 לחוק הפרשנות, תשמ"א-1981), וכן מן הפסיקה (ראו והשוו בג"צ 6300/93 המכון להכשרת טוענות בית דין נ' השר לענייני דתות, פ"ד מח(4) 441, 41 (1994)).

93. אין ספק כי גם בהינתן נסיבות חריגות כאלו ואחרות, כי בהתנהלותם ובעיקר בחלוף הזמן הרב (אשר גם בסופו טרם קיבלה העותרת את המידע המבוקש), הפרו המשיבים את חובתם זו האמורה.
94. לסיכום, התנהלותם של המשיבים עומדת בניגוד לחוק, בניגוד לכללי המנהל התקין, מונעת אכיפת הדין והחלת ביקורת ציבורית יעילה על תפקודו ושימוש בסמכויותיו המנהליות של משרד ממשלתי.
95. התנהלות זו פוגעת בזכותו של הציבור לדעת ובאמון הציבור אשר הם אמונים על טובתו- ולו משום כך, על בית המשפט הנכבד להורות על הסעד המבוקש ברישא לעתירה זו.

5. סיכום

96. התופעה לפיה רשות ציבורית ממעלה ראשונה כמשרד ממשלתי, מתעלמת מחובותיה המנהליות, מתעלמת מהוראות החוק הברורות, ומתעלמת מפניותיה החוזרות של העותרת אינה ראויה, ומהווה פגיעה קשה בשלטון החוק, בכללי המנהל התקין, באמון הציבור ברשות ובחובת הסבירות המוטלת על רשויות מנהליות.
97. בזהירות רבה, תטען העותרת כי משך הזמן הניכר אשר חלף מיום בקשת המידע לראשונה ועד הגשת עתירה זו, אשר גם בסופו טרם קיבלה העותרת את המידע המבוקש לידיה, מעלה חששות כבדים שמא לא מעוניינת הרשות, מתוך שיקולים שאינם מן העניין, להעביר את המידע המבוקש לידי הציבור.
98. צר לה, לעותרת, כי התנהלותם הבלתי חוקית והבלתי ראויה של המשיבים נמשכת גם כיום, בעודם מסרבים לעמוד בהוראות החוק הברורות, ולהשיב לפניות הציבור על פי חוק חופש המידע.
99. לא זו אף זו, המדובר בהתנהלות שיטתית של המשיבים 1-2 כאשר רק לפני כשנה וחצי האחרונות, נאלצה העותרת להגיש עתירה נוספת שהגיעה לאוויר העולם בשל התעלמותם של המשיבים מפניותיה הרבות של העותרת. לעניין זה ראו בג"ץ 5159/17 התנועה לאיכות השלטון נ' השרה לשוויון חברתי, בה התייחס בית המשפט הנכבד לעובדה כי משך תקופה של כחודשיים וחצי לא השיבה המשיבה 1 לפניותה של העותרת, ואף לא סיפקה כל הסבר למחדל זה. וכך נכתב בהחלטה בבקשה לחיוב בהוצאות מיום 24.09.2017:

"ודוק: אילו היה ניתן לעותרת מענה המבהיר כי מתבצעים מהלכים ממשיים למינוי מנהלת הרשות תוך פרק זמן סביר, ייתכן כי העתירה כלל לא הייתה מוגשת ומכל מקום ניתן היה לטעון כי אין הצדקה להגשתה. ואולם משלא ניתן מענה לפניותיה של העותרת משך פרק זמן של כחודשיים וחצי; ובשים לב גם לפרק הזמן הארוך אשר חלף מאז סיום כהונתה של המנהלת הקבועה הקודמת של הרשות - דומני כי יש לקבוע שהגשת העתירה הייתה מוצדקת מבחינתה של העותרת. אכן, "לעיתים, אי קבלת מענה ענייני על-אף פניות חוזרות ונשנות לרשות הרלוונטית, יצדיק כשלעצמו את הגשת העתירה ואת חיוב המשיבים בהוצאות העותרים בגין כך, וזאת גם אם לא הוכח כי הגשת העתירה היא שהובילה לקבלת הסעד העיקרי שהתבקש במסגרתה..."

100. כך או אחרת, לנוכח העובדה שעיקרה של עתירה זו הינו באי מענה מטעם המשיבה, ובחריגה מסדי הזמנים הקבועים בחוק חופש המידע, עומדת העותרת על זכותה להגיב לכל טענה שתעלינה המשיבות בתגובתן לעתירה, ככל שאכן יגיבו, ואף לתקן את העתירה אם תדרש לכך.

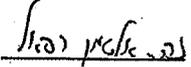
101. אשר כל כן, ועל יסוד כל אשר תואר לעיל, מתבקש בית-המשפט הנכבד לתת צו כמבוקש ברישא לעתירה זו, המחייב את המשיבים למסור לעותרת את המידע המבוקש ללא דחוי נוסף על זה שנגרם עד כה כתוצאה ישירה מהתנהגות המשיבים.

102. עוד תבקש העותרת מבית המשפט הנכבד לחייב את המשיבים בהוצאותיה, לרבות שכ"ט עו"ד ובעקבות עתירה זו שהוגשה אך ורק בשל מחדלן של המשיבות למלא את הוראות חוק חופש המידע המחייבות.

103. עתירה זו נתמכת בתצהירה של הגב' ליאור אטיה, רכזת במחלקה המשפטית בתנועה לאיכות השלטון.

104. מן הדין ומן הצדק להיעתר לעתירה זו.

זחר אלטמן רפאל, עו"ד

זחר אלטמן רפאל
ק/תומר נאור, עו"ד

ב"כ העותרת

25 אוקטובר 2018, ט"ז חשוון תשע"ט

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר) 580178697
ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר אליעד שרגא ו/או נילי אבן חן
ו/או תומר נאור ו/או יעל קריב-טייטלבוים
ו/או זהר אלטמן - רפאל ו/או שקד בן עמי

מרח' יפו 208 ירושלים
ת.ד. 4207 ירושלים 91043
טל': 02-5000073 ; פקס : 02-5000076

העותרת

- נגד -

1. המשרד לשוויון חברתי
2. הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד לשוויון חברתי

ע"י ב"כ מפרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)
רח' מח"ל 7, ת"ד 49333,
ירושלים מיקוד 91493
טל': 02-6466106 ; פקס : 02-6467011

המשיבים

תצהיר מטעם העותרת

אני הח"מ ליאור אטית, מס' זהות 308416981, רכזת במחלקה המשפטית אצל העותרת, מצהירה
בזאת כי העובדות המפורטות בעתירה זו נכונות לפי מיטב ידיעתי ואמונתי.

חתימת המצהירה

אישור

אני עו"ד זהר אלטמן-רפאל, מאשרת בזאת כי ביום 25.10.2018, חתמה בפני הגב' ליאור אטית, מס'
זהות 308416981, על הצהרתה דלעיל, לאחר שהזהרתי כי עליו להצהיר ולומר את האמת, וכי תהיה
צפויה לעונשים הקבועים בחוק אם לא תעשה כן, ולאחר שאישרה את נכונות הצהרתה.

זהר אלטמן רפאל

שוכת דין
מ.ר. 78844

זהר אלטמן-רפאל, עו"ד

רשימת נספחים

העתק הפסקאות הרלוונטיות מהחלטת ממשלה 34 מיום 28.09.1969	<u>נספח ע/1</u>
העתק החלטת הממשלה 1544 מיום 03.03.2002 ודברי ההסבר לה.	<u>נספח ע/2</u>
העתק החלטת הממשלה 1250 מיום 28.12.2003	<u>נספח ע/3</u>
העתק החלטת הממשלה 4279 מיום 02.10.2005	<u>נספח ע/4</u>
העתק החלטת הממשלה 1263 מיום 25.02.2007	<u>נספח ע/5</u>
העתק החלטת הממשלה 791 מיום 12.10.2009	<u>נספח ע/6</u>
העתק החוק לשמירה על זכויותיהם לפיצוי של פליטים יהודים יוצאי ארצות ערב ואיראן, התש"ע-2010.	<u>נספח ע/7</u>
העתק העמודים הרלוונטיים מחוות דעתו של מבקר המדינה מיום 05.02.2014	<u>נספח ע/8</u>
העתק בקשה על פי חוק חופש המידע של העותרת אל המשיב 2 מיום 26.02.2018	<u>נספח ע/9</u>
העתק דואר אלקטרוני מטעם המשיב 2 אל העותרת מיום 22.03.2018	<u>נספח ע/10</u>
העתק דואר אלקטרוני מטעם העותרת אל המשיב 2 מיום 22.03.2018	<u>נספח ע/11</u>
העתק מכתבה של העותרת אל המשיב 2 מיום 12.04.2018	<u>נספח ע/12</u>
העתק דואר אלקטרוני מטעם המשיב 2 אל העותרת מיום 06.05.2018	<u>נספח ע/13</u>
העתק מכתבה של העותרת אל המשיב 2 מיום 08.08.2018	<u>נספח ע/14</u>
העתק מכתבה של העותרת אל המשיבה 1 מיום 13.02.2017	<u>נספח ע/15</u>

העתק דואר אלקטרוני ממנכ"ל המשיב 1 אל העותרת מיום 15.03.2017	.....	<u>נספח ע/16</u>
העתק מכתבה של העותרת אל המשיב 1 מיום 21.06.2017	.....	<u>נספח ע/17</u>
העתק מכתבה של העותרת אל המשיב 1 מיום 22.08.2017	.....	<u>נספח ע/18</u>

נספח ע / 1

העתק הפסקאות הרלוונטיות

מהחלטת ממשלה 34 מיום

28.09.1969

מזכירות הממשלה

החלטה מס. 34 של הממשלה מיום 28.09.1969.

רישום תביעות של יהודים יוצאי עיראק, סוריה, מצרים ותימן

"34.

מחליטים:

- א. לאשר רישום תביעות של יהודים יוצאי עיראק, סוריה, מצרים ותימן.
- ב. להטיל על ועדת שרים לנסח, על דעת הממשלה, את הנוסח הסופי של ההחלטה. הרכב ועדת השרים הוא כדלקמן: שר המשפטים, שר הדתות, מ"מ שר החוץ, השר מ. בגין והשר י. גלילי.
- ג. להלן נוסח ההחלטה:
  1. להקים במשרד המשפטים מדור מיוחד, זמני, לרישום תביעות של יהודים יוצאי עיראק, סוריה, מצרים ותימן, שעלו לארץ מאז שנת תש"ח.
  2. המדור יפתח בפעולות מחקר ורישום אשר מגמתן לאסוף חומר משפטי על הפגיעות ברכוש ועל הרדיפות נגד היהודים במדינות האמורות ולרכז את התביעות של היהודים יוצאי אותן המדינות.
  3. המדור ירכז את המסמכים שנאספו עד עתה על ידי מוסדות שונים וארגוני עולים ממדינות אלה, וימשיך בפעולה בשלושת המישורים הבאים:
    - א. איסוף וריכוז הוראות שנקבעו במדינות האמורות, אשר מכוחן נעשו הגבלות, הפקעות, החרמות וכיוצא באלה לגבי רכוש יהודי;
    - ב. איסוף מסמכים על מעשי רדיפה נגד יהודים;
    - ג. רישום תביעות אישיות וקהילתיות של יהודים, בקשר לנזקי גוף, או להפקעת רכוש לאובדנו.

מזכירות הממשלה

4. כבוא העת ישמש החומר, שירוכז על ידי המדור, לצורך ביסוס התביעות האלה כלפי המדינות האמורות וגורמים בינלאומיים.

5. תקן הצוות שיבצע את הרישום ומימון הוצאותיו יתואמו עם אגף התקציבים ונציבות שירות המדינה.

3) קולות בעד הרחבת הבירור על תביעותיהם של יהודים יוצאי הארצות האמורות המתגוררים מחוץ לישראל - בשיתוף הארגונים היהודיים העולמיים.")

נספח ע/2

העתק החלטת הממשלה 1544
מיום 03.03.2002 ודברי ההסבר
לה

מזכירות הממשלה

החלטה מס. 1544 של הממשלה מיום 03.03.2002.

רישום התביעות של היהודים יוצאי ארצות ערב

"1544.

מ ה ל י ט י ם (13 קולות בעד), לחדש את החלטת הממשלה מס. 34 מיום 28.9.69 בדבר רישום התביעות של היהודים יוצאי ארצות ערב ולהרחיבה כמפורט להלן:

1. להקים במשרד המשפטים מדור מיוחד, זמני, לרישום תביעות של יהודים יוצאי עיראק, סוריה, מצרים ותימן, שעלו לארץ מאז שנת תש"ח.
2. המדור יפתח בפעולות מחקר ורישום אשר מגמתן לאסוף חומר משפטי של הפגיעות ברכוש ועל הרדיפות נגד היהודים במדינות האמורות ולרכז את התביעות של היהודים יוצאי אותן המדינות.
3. המדור ירכז את המסמכים שנאספו עד עתה על-ידי מוסדות שונים וארגוני עולים ממדינות אלה, וימשיך בפעולה בשלושת המישורים הבאים:
  - א) איסוף וריכוז הוראות שנקבעו במדינות האמורות, אשר מכוחן נעשו הגבלות, הפקעות, החרמות וכיוצא-באלה לגבי רכוש יהודי;
  - ב) איסוף מסמכים על מעשי רדיפה נגד יהודים;
  - ג) רישום תביעות אישיות וקהילתיות של יהודים, בקשר לנזקי גוף, או להפקעת רכוש לאובדנו.
4. בבוא העת ישמש החומר, שירכז על-ידי המדור, לצורך ביסוס התביעות האלה כלפי המדינות האמורות וגורמים בינלאומיים.
5. תקן הצוות שיבצע את הרישום ומימון הוצאותיו יתואמו עם אגף התקציבים ונציבות שירות המדינה."

מזכירות הממשלה

בהמשך להחלטה הנ"ל:

- א. להרחיבה כך שהרישום יתייחס לכלל היהודים שיצאו מאז שנות ה-40 של המאה ה-20 מכל ארצות ערב (וכן מאיראן) ולא רק מארבע המדינות המוזכרות בהחלטה המקורית.
- ב. הרישום יתבצע וירוכז במשרד המשפטים במסגרת תחום הממונה על העזרה המשפטית.
- ג. משרד המשפטים יבצע את כל הפעולות הנדרשות לביצוע המשימה הנ"ל (הדפסת טפסים, הפצתם, פרסומים באמצעי התקשורת, מיחשוב הנתונים וכו'), כולל הקמת אתרי אינטרנט בשפות המתבקשות.
- ד. משרד המשפטים יבצע פעולות שימור והעתקה של התביעות ושל יתר החומר המתועד המרוכזים אצלו.
- ה. תקן הצוות שיבצע את הרישום ומימון הוצאותיו יתואמו עם אגף התקציבים ונציבות שירות המדינה.
- ו. בנוסף לכך, משרד המשפטים יוכל לבוא בדברים עם ארגוני קהילות וארגונים אחרים בארץ ובעולם אשר יגלו נכונות להשתתף בביצוע הפעולות הנ"ל ובמימנם ויגדיר מסגרת ההתקשרות אתם.

רישום התביעות של היהודים יוצאי ארצות ערב

הצעת החלטה

מחליטים :

לחדש את החלטת הממשלה מיום 28.9.69 בדבר רישום התביעות של היהודים יוצאי ארצות ערב ולהרחיבה כמפורש לחלן :

בישיבתה מיום 28.9.69 החליטה ממשלת ישראל :

1. להקים במשרד המשפטים מדור מיוחד, זמני, לרישום תיעוד של יהודים יוצאי עירק, סוריה, מצרים ותימן שעלו לארץ מאז שנת תשי"ח.
2. המדור יפתח בפעולות מחקר ורישום אשר מגמתן לאסוף חומר משפטי על הפגיעות ברכוש ועל חרדיפות נגד היהודים במדינות האמורות ולרכז את התביעות של היהודים יוצאי אותן ארצות.
3. המדור ירכו את המסמכים שנאספו עד עתה על ידי מוסדות שונים וארגוני עולים ממדינות אלה, וימשיך בפעולות בשלושה המסגרות:
  - א. איסוף וריכוז חודאות שנקבעו במדינות האמורות, אשר מכוחן נעשו הנבלות, הפקעות, חחרמות וכיוצא באלה לגבי רכוש יהודי;
  - ב. איסוף מסמכים על מעשי דיכוי נגד יהודים;
  - ג. רישום תביעות אישיות וקהילתיות של יהודים בקשר לנוכי גוף, או להפקעת רכוש או לאוכדנו.
4. ליים הבאים:
  - א. בצוא חעת ישמש החומר, שידוכו על ידי המדור, לצורך ביסוס התביעות האלה כלפי המדינות האמורות וגרמים בינלאומיים.
  - ב. תקן חצות שיבצע את הרישום ומימון הוצאותיו יתאמו עם אגף התקציבים ונציבות שירות המדינה.

עתה, מחליטה ממשלת ישראל :

- א. לחדש את החלטת הו"ל.
- ב. להרחיבה כך שהרישום יתייחס לכלל היהודים שיצאו מאז שנות ה-40 של המאה ה-20 מכל ארצות ערב (וכן מאיראן) ולא רק מארבע המדינות המוזכרות בהחלטה המקורית.
- ג. הרישום יתבצע וידוכו במשרד המשפטים במסגרת תחום הממונה על העזרה המשפטית.

ד. משרד המשפטים יבצע את כל הפעולות הנדרשות לביצוע המשימה הנ"ל (הדפסת טפסים, הפצתם, פרסומים באמצעי התקשורת, מיחשוב הנתונים וכו'), כולל הקמת אתרי אינטרנט בשפות המתבקשות.

ה. משרד המשפטים יבצע פעולות שימור והעתקה של התביעות ושל יתר החומר המתועד המרוכזים אצלו.

ו. תקן הצוות שיבצע את הרישום ומימון הוצאותיו יתואמו עם אגף התקציבים ונציבות שירות המדינה.

ז. בנוסף לכך, משרד המשפטים יוכל לבוא בדברים עם ארגוני קהילות וארגונים אחרים בארץ ובעולם אשר יגלו נכונות לחשתף בביצוע הפעולות הנ"ל ובמימוןן ויגדיר מסגרת ההתקשרות אתם.

דברי הסבר

מסכת הדיפות, ההתנכלויות והחרמת הרכוש הפרטי והקהילתי שלוותה את יציאתם של יהודי ארצות ערב בשנים שלפני הקמת מדינת ישראל ואחריה אמנם ידועה אך מעולם לא הגיעה לכלל הסדרי ביצועים, לא השתלבה בהסדרים מדיניים בפועל ואף לא זכתה לתיעוד מקיף וראוי.

בשנת 1948 חיו בארצות ערב בלבד כ- 860,000 יהודים. היום מדינות אלה התרוקנו כמעט לחלוטין מיהודיהם, ולא בכדי: מעשים אין ספור של התנכלויות, פגיעות בנפש בגוף וברכוש שבוצעו נגדם בארצות ערב על רקע הקמתה של מדינת ישראל ולעתים חביאו לכך שרובם נאלצו לעזוב את הארצות האלה במנוסה, תוך סבל אנושי רב ונישולם מכל רכושם. כאן המקום להדגיש כי העובדה שיהודי ארצות ערב עלו ארצה לא רק ממני שדוכאו או גורשו אלא גם ממניעים חיוביים של חיבת ציון או חזון ציוני אינה גורעת כהוא זה לא מזכויותיהם הקנייניות והמשפטיות, ולא מן האחריות של המשטרים והמדינות אשר פגעו בהם פיזית, כלכלית ומשפטית.

הרוב המכריע (למעלה מ-2/3) של יהודי ארצות ערב עלו ארצה וחס או צאצאיהם הנס חיים
אזרחי מדינת ישראל. כאן חס בנו מחדש את ביתם הנהרס וכאן חס מימשו את זכויותיהם
האזרחיות והמדיניות מהן נושלו בארץ מוצאם.

מדינת ישראל חנה אם כן הכתובת הטבעית, ולה מחויבות מוסרית והיסטורית לסייע לאזרחיה
יוצאי ארצות ערב לתעד את אשר קדם לעלייתם ארצה וליצגם בתביעותיהם מול מדינות ערב
ומול כל גוף בינלאומי מוסמך (זאת כמופן מבלי לפגוע בזכויות הקנייניות של פרט כל שהוא).

ואכן, החלטת הממשלה הנייל (מיום 28.9.69) נתנה ביטוי מובהק למחויבות זו.
יחד עם זאת, הזמן הרב שעבר מאז והנסיבות החדשות שנוצרו בארץ ובעולם מחייבים חידוש
ורענון של החלטת זו כפי שפירטנו בחצעה דלעיל מן הטעמים הבאים:

1. הרישום עליו הוחלט בחלטת המקורית צומצם בזמנו מראש ל-4 מדינות בלבד: עיראק,
סוריה, מצרים ותימן, וכל יתר מדינות ערב, מצפון-אפריקה ועד יתר ארצות המזרח התיכון
נשארו ללא טיפול שיטתי. דוגמה אחת מני רבות תמחיש את העיוות שנוצר: יהודי לוב, עלו ארצה
בתנאים קשים, על רקע פרעות דמים חמורות ביותר וכשבל רכושם (שהיה רב בנכסי דלא נידי)
הוחרם ונגזל. אך ליהודי לוב אין רישום שיטתי של תביעותיהם, לא לגבי הרכוש ולא לגבי
הרדיפות. דוגמה אחרת היא איראן, שאמנם אינה ארץ ערבית אלא ארץ מוסלמית. בזמן החלטת
הממשלה הנייל שלט שם המשטר הידידותי של השאה הפרסי. אך אין ספק כי השינוי הרדיקלי
שהל במשטר מאז המהפכה החומויניסטית ואופיו העויני ליהודים ולמדינת ישראל דורש
הכללתה של איראן בין המדינות שלגביהן יש לאפשר רישום תביעות של יהודים.
על מנת למנוע הפליה ועיוותים ולקבל תמונה מקיפה ככל האפשר, יש צורך לבצע רישום רשמי
ומסודר אשר יקיף את כל מדינות ערב (וכן כאמור, איראן)

2. יהודים רבים עזבו את ארצות מוצאם בין 1945 ל-1948 כתוצאה מן הפרעות שהתחוללו שם
(לוב: 1945, סוריה: 1947) על רקע התסתה האנטי-ציונית כבר אז. אין טעם אייכ לקבוע את
שנת 1948 דווקא כתאריך הקובע לגבי הרישום, ולכן נקטנו בנוסח: "שנות ה-40".

3. א. מאז החלטת הממשלה הנייל, הצורך לתקן את העוול אשר נגרם ליהודים יוצאי ארצות
ערב הגיע גם לתודעתם של גורמים שונים בעולם, במיוחד בארה"ב. כבר ב-1977 העיר נשיא
ארה"ב גימי קרטרי:
"לכללסטונים יש זכויות... אך ברור שיש גם פליטים יהודים... ויש להם אותם הזכויות שיש
לאחרים".

[Well, the Palestinians have rights... Obviously there are Jewish refugees also... They have the
same rights as others do.]

ב. טענין 8 לחוזה השלום ישראל-ירדן העוסק בפליטים פותח במילים: "בהכירם כבעיות האנושיות המסיביות שנגרמו לשני הצדדים (וההדגשה לא במקור) על ידי הסכסוך במזרח התיכון...". הכוונה כאמור היתה לכלול גם פליטים יהודים.

ג. אך ראויה לתשומת לב מיוחדת הצהרתו של הנשיא קלינטון ביום 28 ביולי 2000, סמוך ליום ועידת קמפ-דיוויד:

"יחיה צורך לחקים סוג של קרן בינלאומית לפליטים. אני חושב כי לשני הצדדים יהיה אינטרס בקרן שיפצה הישראלים אשר הפכו לפליטים מעקבות המלחמה שהתרחשה אחרי הקמתה של מדינת ישראל. ישראל מלאה באנשים, יהודים, אשר חיו בארצות בעלות רוב ערבי ואשר הגיעו לישראל מפני שהפכו לפליטים בארצם."

"[There will have to be some sort of international fund set up for the refugees. There is, I think, some interest...on both sides, in also having a fund which compensates the Israelis who were made refugees by the war, which occurred after the birth of the State of Israel. Israel is full of people, Jewish people, who lived in predominantly Arab countries who came to Israel because they were made refugees in their own land.]"

4. הצהרות אלו לא נאמרו באקראי, אלא הן ביטוי לעמדה עקבית של הממשל בארצה כתוצאה של הסברה מצד גופים שונים בארץ ובחו"ל (כגון הארגון העולמי של יהודים יוצאי ארצות ערב - WOJAC) וכתוצאה מהעלאת הנושא ע"י המשלחת הישראלית במפגיע במרץ 2000 בהתאם לעמדה הקבועה של ממשלות ישראל. עכ"פ ברור שקיימת נכונות מצד האמריקאים להכליל את הפליטים היהודים מארצות ערב במסגרת הסדר כולל לבעיות הפליטים במזרחית.

הדבר מחייב הערכות ומנגזות ראויה מצדנו, אך המציאות היום רחוקה מלעמוד בדרישות הן משום שכאמור חרישומים עד כה התייחסו למספר מצומצם בלבד של מדינות ערב, והן משום שחרישומים שבוצעו לא הגיעו לכלל המשפחות שהיו צריכים להיכלל בהם, ויש יסוד להניח כי האמצעים החדשים העומדים לרשותנו היום יאפשרו להרחיב את התייעוד.

5. עם העלאת התביעה המחודשת ל"זכות השיבה", הפלסטינאים גם החלו במשא הסברה בינלאומי רב-הקף על גורל הפליטים הפלסטינאים, הסבל שנגרם להם עקב הקמת מדינת ישראל, הקורבנות שנפלו והרכוש חרב שנשדד מהם וכ"ו. מסע הסברה זה, המבוסס גם על 17 אתרי אינטרנט רב-לשוניים ומתוחכמים מאוד והכוללים סיפורים אישיים, צילומי בתים וכ"ו מסב נזק אדיר למדינת ישראל ולעם היהודי; זאת, לא רק מפני שהוא מאשש בדעת הקהל העולמית את הלגיטימיות של מימוש "זכות השיבה" למרות התוצאות ההרסניות למדינת ישראל הטמונות במימוש כזה, אלא גם מפני שהוא מנחיל תמונה חד-צדדית, מעוותת לחלוטין של המאורעות

שסובבו את הקמתה של מדינת ישראל, בין היתר, אין כל איזכור לגורלם של היהודים שנרדפו, נטבחו, ונשדדו בארצות ערב וגורשו מחן על רקע "המאבק בציונות", או כביטוי של סולדריות עם ערביי ארץ-ישראל וכנקמה על עצם הקמת המדינה. מדובר ב"הכחשת ההיסטוריה" מסוג חדש, ומצער לקבוע כי מול המסע המתוזמן היטב הזה, מדינת ישראל אינה משיבה מלחמה שערה בכלים הראויים, אינה מעמידה דברים על דיוקם ואינה עושה צדק היסטורי לעצמה ולאזרחיה יוצאי ארצות ערב. הקמת אתרי אינטרנט נועדה לשמש ככלי מעשי לאיסוף מידע, אך תאפשר גם להציג את הצד השני של המטבע, את גורלם של הפליטים היהודים מארצות ערב.

6. במקביל למאמץ איסוף התיעוד, עיבודו ומיונו, קיים צורך דחוף לבצע פעולות שימור החומר הקיים והעתקתו. מדובר בתיעוד רב, מקורי, אשר ערכו לא ישוער לא רק לצורך ניהול המאבק המשפטי בתביעות, אלא גם לשמירת הזיכרון, כמקור בלתי נדלה של תיעוד היסטורי ואנושי של הקהילות היהודיות בארצות ערב. חומר זה, זקוק לשמירה וטיפול ארכיוני הראוי לו עיי העתקה, צילום וסריקה עימ להבטיח את קיומו לטווח ארוך ולאפשר במקביל הטיפול השוטף בו במשרד המשפטים.

7. לבסוף נציין שנושא זה, תביעות היהודים מארצות ערב, זוכה לעניין מיוחד ברחבי העולם היהודי. הדבר מוצא את ביטויו באירגון כנסים, יוזמות של אירגונים שונים לרישום הנכסים שנעזבו וכד'. אין ספק כי כל אלו יוזמות ברוכות והן מצביעות על תחושת הדחיפות שאחז במנהיגי הקהילות בעולם מול הזמן החולף ואזל, חילופי הדורות, איבוד הזיכרון הקולקטיבי והפרטי והכחשת ההיסטוריה החולכת ומתרחבת כפי שחזכרנו לעיל.

יחד עם זאת, חשוב מאוד כי מדינת ישראל לא תיעדר ואף תיטול תפקיד מוביל ומרכזי בפעילות המחודשת הזאת, הן מפאת מחויבותה המשפטית והמוסרית כלפי אזרחיה היהודים יוצאי ארצות ערב, והן לאור האינטרס הלאומי המובהק שלה בסוגיית הפליטים.

משום כך על מדינת ישראל לאפשר ולעודד שיתוף פעולה עם אירגונים אשר ירצו ליטול חלק במילוי המשימות שתוארו לעיל ובמימון, אך עליה להגדיר את מסגרת שיתוף הפעולה עם האירגונים הנ"ל ולהתוות את המדיניות בנושא.

מוגש על ידי שר המשפטים

נספח ע/3

העתק החלטת הממשלה 1250

מיום 28.12.2003

מזכירות הממשלה

החלטה מס. 1250 של הממשלה מיום 28.12.2003.

"1250.

- א. השבת זכויות ורכוש יהודי
ב. זכויות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים

מ ח ל י ט י ם (פה אחד):

א. השבת זכויות ורכוש יהודי

(1) ממשלת ישראל תגבש מדיניות כוללת רב-שנתית בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי בכל התחומים ומכל ארצות העולם הרלבנטיות.

(2) מדינת ישראל במשותף עם ארגונים יהודים תוביל ותרכז את הטיפול בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי קהילתי ופרטי והשבת רכושם וזכויותיהם של יהודים לאחר השואה, עם ובלי יורשים, בארץ ומחוצה לה, מול גורמי פנים, גורמי חוץ, ארגונים שונים, קהילות יהודיות המעורבות בנושא, הסוכנות היהודית וגורמי ממשל בחו"ל, תוך הסתייעות בארגונים היהודים השונים, ובשיתוף עמם, ככל שיידרש.

(3) להקים ועדת שרים בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי בהרכב: השר נתן שרנסקי (מופקד על עניני ירושלים, חברה ותפוצות) - יו"ר, שר המשפטים - חבר, שר החוץ - חבר, שר האוצר - חבר, שר הפנים - חבר, שר הבינוי והשיכון - חבר, השר מאיר שטרית - חבר. מוזמן קבוע: יו"ר הסוכנות היהודית.

תפקידי הועדה יהיו לגבש מדיניות כוללת כאמור בסעיפים 1 ו-2 לעיל ולעדכנה מדי שנה בשנה, ולהוות גורם-על בשאלות מדיניות בנושא השבת רכוש יהודי, בכפוף למדיניות הממשלה בנושא, ובהתאם למדיניות החוץ של מדינת ישראל. המדיניות הכוללת והתכנית השנתית יוצגו בפני הממשלה לקראת יישומן.

(4) א. להקים ועדת היגוי בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי, שהרכבה: נציג השר נתן שרנסקי (מופקד על עניני ירושלים, חברה ותפוצות), נציג משרד החוץ - יושב-ראש, נציג משרד האוצר - חבר, נציג משרד המשפטים - חבר. מוזמן קבוע: נציג הסוכנות היהודית.

מזכירות הממשלה

ב. ועדת ההיגוי תהיה כפופה לוועדת השרים, תדווח לה ותבצע מטלות כפי שיוגדרו ויוטלו עליה על-ידי ועדת השרים בהמשך להחלטות הממשלה בנושאים אלה. הוועדה תרכז את הטיפול בנושא למול גורמים בינלאומיים, לצורך תאום והתווית מדיניות אחידה ומובנית להתנהלות התהליך - בהתאם להחלטות הממשלה בנדון.

(5) להטיל על ועדת ההיגוי בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי, להכין תוך שישה חודשים, ואחר-כך אחת לשנה, דו"ח שנתי כולל בנושא השבת רכוש יהודי, אשר יגובש וידון בוועדת ההיגוי ויובא לדיון בפני ועדת השרים. הדו"ח יכלול את הנעשה בנושא בישראל ובמדינות העולם השונות וירכז את הדו"חות של המדינות ושל הארגונים העוסקים בנושא.

(6) כלל הגורמים הממשלתיים הנוגעים בדבר, וכלל הארגונים היהודיים המוכרים העוסקים בנושא, יעודכנו בהחלטת הממשלה על-ידי ועדת השרים וועדת ההיגוי בנדון, לצורך גיבוש מדיניות אחידה ומובנית להמשך התהליך, על-בסיס ריכוז הנושא, כמפורט על-ידי מדינת ישראל.

(7) החלטת הממשלה תגובה בתקצוב מתאים, כפי שתואם בין השר נתן שרנסקי (המופקד על ירושלים, חברה ותפוצות).

ב. זכויות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים

לחדש את החלטת הממשלה מס. 1544 מיום 3.3.2002 בנושא "רישום תביעות של היהודים יוצאי ארצות ערב", החלטה אשר חידשה החלטת ממשלה מס. 34 בנושא מיום 28.9.1969, ולהרחיבה כמפורט להלן, זאת בנלווה להחלטת הממשלה בדבר השבת רכוש יהודי.

(1) מדינת ישראל תוביל ותרכז את הטיפול בנושא זכויות ורישום התביעות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים, בארץ ומחוצה לה, מול גורמי פנים, גורמי חוץ, ארגונים שונים, קהילות יהודיות המעורבות בנושא, הסוכנות היהודית וגורמי ממשל בחו"ל, תוך הסתייעות בארגונים היהודים השונים ובשיתוף עמם, ככל שיידרש.

מזכירות הממשלה

2. (א) החטיבה לזכויות יהודי ארצות ערב, אשר מצויה במסגרת הממונה על העזרה המשפטית במשרד המשפטים, תמשיך לאסוף, כבעבר, מידע נתונים, פניות ומסמכים בענין, וכן תיעוד רכוש פרטי וקהילתי של יהודי ארצות ערב והפגיעה בזכויותיהם השונות, וזאת תוך קיום מימשק נתונים אשר יוצלב למול הרישום הקיים בארגונים השונים.

(ב) מטד הנתונים הקיים, הכולל תיעוד רב, יעובה ויורחב על-מנת לאפשר קיום תשתית ויכולת מספיקה לאיסוף נתונים ומידע תוך תיעודם בשפות השונות, לאור כמות הפניות שתעלה נוכח פרסום הענין, וזאת על-מנת ליצור מאגר נתונים אחיד ומרכזי, מאוחד ואמין.

(ג) משרד המשפטים יפרסם קול קורא בשפות השונות, באמצעי תקשורת שונים ובאינטרנט, תוך מתן הד לנושא בקרב יוצאי מדינות ערב בארץ ובחו"ל, אשר יקרא לכל המעוניין ולכל בעל מידע, לפנות לצורך רישום זכויות, על-בסיס המפורט בהחלטות הממשלה הקודמות שצויינו בנושא ובהחלטה זאת.

3. (א) תוקם ועדת היגוי בנושא זכויות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים שהרכבה: מנכ"ל משרד המשפטים ומנכ"ל משרד החוץ (יושבי-ראש), נציג השר נתן שרנסקי (המופקד על ירושלים, חברה ותפוצות) חבר, מנכ"ל הסוכנות היהודית - חבר, והממונה על העזרה המשפטית במשרד המשפטים - חבר ומרכז הועדה.

(ב) ועדת ההיגוי תהיה כפופה לוועדת השרים בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי, תדווח לה על ההתקדמות והטיפול בנושא, ותבצע מטלות כפי שיוגדרו ויוטלו עליה על-ידי ועדת השרים, על-בסיס החלטות הממשלה בנושאים אלה. הועדה תרכז את הטיפול בנושא למול גורמים בינלאומיים, לצורך תיאום והתווית מדיניות אחידה ומובנית להתנהלות התהליך - בהתאם להחלטות הממשלה בנדון.

מזכירות הממשלה

4. הטיפול בנושא התייעוד והרישום ימשיך להיות מרוכז על-ידי משרד המשפטים, באמצעות החטיבה לזכויות יהודי ארצות ערב אצל הממונה על העזרה המשפטית במשרד המשפטים, זאת תוך שיתוף משרד החוץ, משרדו של השר נתן שרנסקי (המופקד על ירושלים, חברה ותפוצות), הסוכנות היהודית, הארגון העולמי של היהודים יוצאי ארצות ערב (W.O.J.A.C), נציגי הקהילות היהודיות וגורמים רלבנטיים נוספים ככל שידרש - כל גוף על-פי תחום עיסוקו.
5. כלל הגורמים הממשלתיים הנוגעים בדבר, וכלל הארגונים היהודיים המוכרים העוסקים בנושא, יעודכנו בהחלטת הממשלה על-ידי ועדת השרים וועדת ההיגוי בנדון, לצורך גיבוש מדיניות אחידה ומובנית להמשך התהליך, על-בסיס ריכוז הנושא כמפורט על-ידי מדינת ישראל.
6. החלטת הממשלה תגובה בתקצוב נפרד לנושא שיועבר על-ידי משרד האוצר למשרד המשפטים, לצורך עיבוי מערך כוח האדם ותשתית הפירסום והתייעוד ליישום ההחלטה כפי שיתואם בין משרדים אלה."

נספח ע/4

העתק החלטת הממשלה 4279

מיום 02.10.2005

מזכירות הממשלה

החלטה מס. 4279 של הממשלה מיום 02.10.2005.

הקמת ועדה בינמשרדית בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי

"4279.

מ ה ל י ט י ם :

1. בהמשך להחלטת הממשלה מס. 1250 מיום 28.12.2003, להטיל על סגן השר מיכאל מלכיאור להקים ועדה בינמשרדית בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי.

הרכב הוועדה: סגן השר מיכאל מלכיאור - יו"ר; מנכ"ל משרד החוץ - ממלא-מקום יו"ר; מנכ"ל משרד המשפטים, מנכ"ל משרד האוצר ומנכ"ל משרד הרווחה. יו"ר הסוכנות היהודית יהיה מוזמן קבוע לישיבות הוועדה.

2. תפקידי הוועדה הבינמשרדית יהיו לגבש מדיניות כוללת כאמור בסעיפים א(1) ו-ב(2) להחלטת הממשלה מס. 1250 ולעדכנה מדי שנה, בכפוף למדיניות הממשלה בנושא, בהתאם למדיניות החוץ של מדינת ישראל. המדיניות הכוללת והתוכנית השנתית יוצגו בפני הממשלה לקראת יישומן.

3. הוועדה הבינמשרדית תמלא את תפקידי ועדת השרים המפורטים בסעיפים א(4) ו-ב(6) ו-ב(3) להחלטת הממשלה מס. 1250, וכך תבצע את האמור בסעיף ב(2) ג) להחלטה האמורה במקום משרד המשפטים.

4. בוועדת ההיגוי בנושא זכויות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים, שהוקמה בהתאם לסעיף ב(3) א) להחלטת הממשלה מס. 1250, ישמש נציג לשכת סגן השר מיכאל מלכיאור כיו"ר משותף במקומו של מנכ"ל משרד המשפטים.

ראש הממשלה מנחה את משרד האוצר לטפל בהערתו של השר אברהם הירשזון בענין אי-ההתייחסות של המשרד (האוצר) לארגון ניצולי השואה ולאיל"ר."

הקמת ועדה בין משרדית בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ה ל י ט י ם :

בחמשך להחלטת ממשלה מסי 1250, מיום 28.12.2003, להטיל על סגן השר הרב מיכאל מלכיאור להקים ועדה בין משרדית נושא השבת זכויות ורכוש יהודי, אשר תמלא את התפקידים המפורטים בסעיף אי להחלטת ממשלה מסי 1250, במקום ועדת השרים.

ד ב ר י ה ס ב ר

סגן השר, הרב מיכאל מלכיאור, המכהן כסגן שר במשרד ראש הממשלה, קיבל לטיפולו את נושא התפוצות ובכלל זה מטפל בהשבת זכויות ורכוש יהודי. מוצע להטיל על סגן השר, הרב מיכאל מלכיאור, להקים ועדה בין משרדית שתמלא את תפקידיה של ועדת השרים שהוקמה בהחלטת ממשלה מסי 1250 מיום 28.12.2003.

מוגש על ידי ראש הממשלה

מצורפת החלטה מסי 1250 של הממשלה מיום 28.2.2003.

נספח ע/5

העתק החלטת הממשלה 1263

מיום 25.02.2007

מזכירות הממשלה

החלטה מס. 1263 של הממשלה מיום 25.02.2007.

השבת זכויות ורכוש יהודי

"1263.

מ ח ל י ט י ס :

בהמשך להחלטת הממשלה מס. 1250 מיום 28.12.2003
(להלן - החלטה מס. 1250):

1. לרשום את הודעת ראש הממשלה שהשר רפי איתן יופקד, מטעמו של ראש הממשלה, על הטיפול בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי ועל יישום החלטה מס. 1250, בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי ובנושא זכויות היהודים שעזבו את מדינות ערב כפליטים.

2. להקים ועדת שרים בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי, שתפקידה וסמכויותיה יהיו כמפורט בהחלטה מס. 1250, בהרכב כדלקמן:

השר רפי איתן - יו"ר
שר המשפטים
שרת החוץ
שר האוצר
השר משולם נהרי
השר איתן כבל

מוזמן קבוע: יו"ר הסוכנות היהודית.

3. להקים ועדת היגוי בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי, שתפקידה וסמכויותיה יהיו כמפורט בסעיף (א) להחלטה מס. 1250, בהרכב כדלקמן:

נציג השר רפי איתן ונציג משרד החוץ - יושבי-ראש
נציג משרד האוצר
נציג משרד המשפטים

מוזמן קבוע: נציג הסוכנות היהודית.

4. להקים ועדת היגוי בנושא זכויות של יהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים שתפקידה וסמכויותיה יהיו כמפורט בסעיף (ב) להחלטה מס. 1250, בהרכב כדלקמן:

נציג השר רפי איתן ונציג משרד החוץ - יושבי-ראש

מנכ"ל הסוכנות היהודית - חבר

הממונה על רישום ותיעוד תביעות של יהודים יוצאי מדינות ערב במשרד המשפטים - חבר ומרכז הוועדה.

מזכירות הממשלה

5. ועדת השרים תהיה אחראית לפרסום קול קורא, כאמור בסעיף ב(2) (ג) להחלטה מס. 1250.
6. החלטה זו באה במקום החלטת הממשלה מס. 4279 מיום 2.10.2005.
7. החלטת הממשלה תגובה בתקצוב מתאים ותקני כוח-אדם ככל שיידרשו, כפי שייקבע בתיאום בין השר רפי איתן לבין הממונה על אגף התקציבים במשרד האוצר ונציב שירות המדינה, על-דעת ראש הממשלה."

השבת זכויות ורכוש יהודי

הצעה להחלטת

מחליטים :

בהמשך להחלטת ממשלה מס' 1250 מיום 28.12.2003 (להלן – החלטה מס' 1250):

1. לרשום את הודעת ראש הממשלה שהשר רפי איתן יופקד, מטעמו של ראש הממשלה, על הטיפול בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי ועל יישום החלטה מס' 1250, בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי ובנושא זכויות היהודים שעזבו את מדינות ערב כפליטים.
2. להקים ועדת שרים בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי, שתפקידיה וסמכויותיה יהיו כמפורט בהחלטה מס' 1250, בהרכב כדלקמן: השר רפי איתן – יו"ר; שר המשפטים – חבר; שרת החוץ – חברה; שר האוצר – חבר; השר משולם נהרי – חבר; השר איתן – כבל – חבר. מוזמן קבוע: יו"ר הסוכנות היהודית.
3. להקים ועדת היגוי בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי, שתפקידיה וסמכויותיה יהיו כמפורט בסעיף (א) להחלטה מס' 1250, בהרכב כדלקמן: נציג השר איתן ונציג משרד החוץ – יושבי ראש; נציג משרד האוצר – חבר; נציג משרד המשפטים – חבר. מוזמן קבוע: נציג הסוכנות היהודית.
4. להקים ועדת היגוי בנושא זכויות של יהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים, שתפקידיה וסמכויותיה יהיו כמפורט בסעיף (ב) להחלטה מס' 1250, בהרכב כדלקמן: נציג השר איתן ונציג משרד החוץ – יושבי ראש; מנכ"ל הסוכנות היהודית – חבר; הממונה על רישום ותיעוד תביעות של יהודים יוצאי מדינות ערב – חבר ומרכז הועדה.
5. ועדת השרים תהיה אחראית לפרסום קול קורא, כאמור בסעיף ב(2)(ג) להחלטה מס' 1250.
6. החלטה זו באה במקומה של החלטת ממשלה מס' 4279 מיום 2.10.2005.
7. החלטת הממשלה תגובה בתקצוב מתאים ותקני כוח אדם ככל שיידרשו, כפי שייקבע בתאום בין השר רפי איתן לבין ראש אגף התקציבים ונציב שירות המדינה, על דעת ראש הממשלה.

דברי הסבר

רקע כללי

בהחלטת ממשלה מס' 1250 מיום 28.12.2003 נקבע כדלקמן:

- (1) ממשלת ישראל תגבש מדיניות כוללת רב-שנתית בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי בכל התחומים ומכל ארצות העולם הרלוונטיות.
- (2) מדינת ישראל, במשותף עם ארגונים יהודיים תוביל ותרכז את הטיפול בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי קהילתי ופרטי והשבת רכושם וזכויותיהם של יהודים לאחר השואה, עם ובלי יורשים, בארץ ומחוצה לה, מול גורמי פנים, גורמי חוץ, ארגונים שונים, קהילות יהודיות המעורבות בנושא, הסוכנות היהודית וגורמי ממשל בחו"ל, תוך הסתייעות בארגונים היהודיים השונים, ובשיתוף עמם, ככל שיידרש..."

החלטה מס' 1250 הוסיפה וקבעה כי תוקם ועדת שרים בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי, אשר תפקידיה לגבש מדיניות כוללת כאמור לעיל ולעדכנה, ולהוות גורם-על בשאלות מדיניות בנושא השבת רכוש יהודי, בכפוף למדיניות הממשלה בנושא, ובהתאם למדיניות החוץ של מדינת ישראל.

עוד נקבע בהחלטה מס' 1250 כי יוקמו שתי ועדות היגוי – האחת בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי, והשניה בנושא זכויות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים.

ועדת השרים בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי קיבלה מספר החלטות, ובכללן החלטה מס' 3595 מיום 5.5.2005, המפרטת את המדיניות ותוכנית העבודה לשנים 2005-2009.

בהחלטת ממשלה מס' 4279, מיום 2.10.2005, הוחלט להקים ועדה בינמשרדית בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי, ולהסמיך אותה למלא תפקידים שהיו מסורים עד לאותו מועד לוועדת השרים.

ראש הממשלה הודיע כי השר רפי איתן יופקד מטעמו על הטיפול בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי ועל יישומה של החלטה מס' 1250. בהמשך לכך מוצע להקים מחדש את ועדת השרים בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי, בראשותו של השר איתן, וכן להקים מחדש את ועדות ההיגוי, כמפורט לעיל. החלטה זו תבוא במקומה של החלטה מס' 4279. פרסום הקול הקורא ליישום זכויות לעניין יוצאי מדינות ערב יישאר באחריות ועדת השרים.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה
לא רלוונטי.

תקציב

החלטת הממשלה תגובה בתקצוב מתאים ותקני כוח אדם ככל שיידרשו, כפי שייקבע בתיאום בין השר רפי איתן לבין ראש אגף התקציבים ונציב שירות המדינה, על דעת ראש הממשלה.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם
ראה לעיל.

התיבט המשפטי

בהתאם לסעיף 31(ה) לחוק יסוד: הממשלה, רשאית הממשלה למנות ועדות שרים קבועות, זמניות או לעניינים מסויימים, ולפעול באמצעותן. ועדת שרים בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי פעלה בעבר בתקופה כהונתה של הממשלה ה-30. בהתאם להנחיה מס' 1.1104 להנחיות היועץ המשפטי לממשלה, ניתן להטיל על שר ללא תיק תפקידים, שבהם יפעל מטעם הממשלה או מטעם ראש הממשלה, וזאת כל עוד אינם כרוכים בניהול משרד או בתחום פעולה שהוא חלק ממשרד. נושא השבת הרכוש היהודי לא יותד כתחום פעולה למשרד כלשהו, והטיפול בו אינו כרוך בניהול משרד או בהפעלת יחידה ארגונית במשרד. הטיפול בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי, ובכלל זה עמידה בראשות ועדת השרים העוסקת בגיבוש המדיניות, וריכוז עבודתן של ועדות ההיגוי המסייעות לעבודתה של ועדת השרים, הוא מסוג התפקידים אשר ניתן להטיל על שר ללא תיק, אשר יפעל מטעם הממשלה וראש הממשלה.

עמדת שרים ומשרדים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לשרת החוץ אין התנגדות למינויו של רפי איתן להיות מופקד מטעמו של ראש הממשלה על הטיפול בנושא. שר המשפטים מסכים להצעת ההחלטה.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 1250 מיום 28.12.2003; החלטה מס' 4279 מיום 2.10.2005; החלטה מס' 4613 של הממשלה מיום 25.12.2005, המצורפות.

חלופות להצעת ההחלטה
לא רלוונטי

עמדת היועץ המשפטי של המשרד

היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה אינה מתנגדת להצעת ההחלטה.

מוגש על ידי השר רפי איתן

נספח ע/6

העתק החלטת הממשלה 791

מיום 12.10.2009

760.

מזכירות הממשלה

החלטה מס. 791 של הממשלה מיום 12.10.2009.

הקמת מועצה לאומית מייצעת להשבת זכויות ורכוש יהודי

"791.

מ ח ל י ט י ם :

בהמשך להחלטת הממשלה מס. 1250 מיום 28.12.2003, להחלטת הממשלה מס. 1263 מיום 25.2.2007 ולהחלטת הממשלה מס. 2534 מיום 4.11.2007 -

א. להקים מועצה לאומית להשבת זכויות ורכוש יהודי (להלן - המועצה) שתייעץ לממשלה ולראש הממשלה בדבר השבת זכויות ורכוש יהודי בכל העולם, הן לעניין השבת זכויות ורכוש מתקופת השואה באירופה ובצפון אפריקה והן לעניין זכויות ורכוש של יהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים.

ב. תפקידי המועצה:

(1) ייעוץ בדבר גיבוש מדיניות ממשלת ישראל בטיפול בהשבת זכויות ורכוש יהודי מכל הסוגים (גדל"ן, נכסים פיננסיים, אמנות, יודאיקה וכיוצא בזה), שנגזלו בתקופת השואה ולאחריה, וזאת ביחס לרכוש פרטי וקהילתי, בין שיש לו יורשים ובין שאין לו יורשים. המדיניות שתוצע תתייחס לשימוש ברכוש ובזכויות שיימצאו לטובת הבעלים והיורשים החוקיים, לטובת ניצולי השואה ולטובת חינוך, הנצחת השואה וזיכרון קורבנותיה.

(2) ייעוץ בדבר גיבוש מדיניות ממשלת ישראל לעניין הטיפול בסוגיות הזכויות והרכוש של יהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים.

(3) ייעוץ בדבר קידום שיתוף הפעולה בין הגופים הנוגעים בנושא השבת הזכויות והרכוש היהודי, ובכלל זה גורמים פנים ממשלתיים, ארגונים יהודיים שונים וקהילות יהודיות.

(4) ייעוץ לעניין הקשר בין ממשלת ישראל לאיל"ר (הארגון היהודי העולמי להשבת רכוש יהודי) ולוועידת התביעות בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי.

(5) ייעוץ בדבר פעילויות הסברה והפצת מידע לציבור הרחב, לרבות בדבר מסירת עדכונים, הנוגעים לבעלים של רכוש, ליורשים אפשריים ולקבוצות שונות על פי העניין.

מזכירות הממשלה

(6) כמו כן, המועצה תגיש דיווחים והמלצות לראש הממשלה מעת לעת, ולכל הפחות מדי חצי שנה.

(7) המועצה תעסוק בייעוץ בלבד, ולא תעסוק באופן ישיר או עקיף בניהול מו"מ עם ממשלות של מדינות זרות, גורמים בינלאומיים ורב לאומיים.

ג. מבנה המועצה:

המועצה תהיה מורכבת מ-17 חברים כדלקמן:

(1) שמונה נציגי ציבור כדלקמן: ראש המועצה שיהא אדם בעל ניסיון בתכנון ויישום מדיניות בתחום השבת זכויות ורכוש יהודי, 3 ניצולי שואה בעלי ידע בתחום השבת זכויות ורכוש יהודי בהמלצת מרכז הארגונים של ניצולי השואה, נציג הסוכנות היהודית בהמלצת יו"ר הסוכנות היהודית, 2 נציגים בעלי ידע בתחום זכויות ורכוש של יהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים, ומומחה בעל רקע וניסיון אקדמי מקצועי ו/או מעשי בתחומי פעולתה של המועצה.

(2) תשעה נציגים מקרב משרדי הממשלה כדלקמן: נציג בכיר של משרד החוץ על פי המלצת שר החוץ, אשר ישמש כממלא מקומו הקבוע של ראש המועצה, ראש האגף להשבת זכויות ורכוש יהודי במשרד לענייני גמלאים, הממונה על רישום ותיעוד תביעות של יהודים יוצאי מדינות ערב, נציג משרד התרבות והספורט וששה עובדי מדינה מקרב המשרדים הבאים על פי המלצת השר העומד בראש המשרד: משרד ראש הממשלה, משרד החוץ, משרד ההסברה והתפוצות, משרד המשפטים, משרד האוצר והמשרד לענייני גמלאים.

(3) לסיוע בביצוע תפקידי המועצה יוקצו 2 תקנים חדשים ממקורות משרד ראש הממשלה לתמיכה. משרד ראש הממשלה ונציבות שירות המדינה יעשו מאמצים, לאור הדחיפות באיזושהי הקמת המועצה, לקליטת העובדים בהקדם האפשרי.

מזכירות הממשלה

ד. נהלים:

- 1) ראש המועצה וחבריה ימונו על ידי ראש הממשלה.
- 2) חברי המועצה נציגי הציבור ישמשו בתפקידם זה בהתנדבות.
- 3) תקופת המינויים של חברי המועצה ושל יושב הראש וממלא מקומו תהיה לארבע שנים. ניתן לשוב ולמנות חבר לתקופות כהונה נוספות.
- 4) ראש הממשלה יהא רשאי להעביר חבר מועצה מכהונתו.
- 5) יו"ר המועצה יהא רשאי לבקש מראש הממשלה החלפת חבר מועצה הנעדר משלוש ישיבות עוקבות, ללא הסבר סביר.
- 6) יושב ראש המועצה יקבע, לאחר התייעצות עם ממלא מקום ראש המועצה, את נושא הדיונים וסדרם, אולם כל חבר מועצה יהא רשאי לבקש להעלות נושא לסדר היום ועל יו"ר המועצה לקבועו לסדר היום.
- 7) יושב ראש המועצה יהא רשאי להזמין לישיבות המועצה אורחים ומומחים ככל שימצא לנכון.
- 8) המועצה תקבע סדרי עבודה נוספים ככל שיידרשו.
- 9) המועצה תקבל שירותי יעוץ משפטי מלשכת היועצת המשפטית במשרד ראש הממשלה או מי מטעמה, כאשר בנושאים הקשורים לדין הבינלאומי ולגופים בינלאומיים, הדבר ייעשה בשיתוף עם לשכת היועץ המשפטי במשרד החוץ.

ה. תקציב וכח אדם:

- 1) תפעול המועצה ובכלל כך תקינה והוצאות חבריה יתוקצבו על ידי משרד ראש הממשלה.
- 2) האגף להשבת זכויות ורכוש יהודי במשרד לענייני גמלאים והמחלקה לרישום ותיעוד תביעות של יהודים יוצאי מדינות ערב במשרד המשפטים יסייעו למועצה באיסוף חומר ובהצגתו ככל שיידרש.

נספח ע/7

העתק החוק לשמירה על
זכויותיהם לפיצוי של פליטים
יהודים יוצאי ארצות ערב
ואיראן, התש"ע-2010

חוק לשמירה על זכויותיהם לפיצוי של פליטים יהודים יוצאי ארצות ערב
ואיראן, תש"ע-2010

משפט פרטי וכלכלה – קניין – פיצוי פליטים יהודים – אובדן רכוש
רשויות ומשפט מנהלי – פיצוי פליטים יהודיים – אובדן רכוש

תוכן ענינים

2	<u>Go</u>	מטרה	1	סעיף
2	<u>Go</u>	הגדרות	2	סעיף
2	<u>Go</u>	ניהול משא ומתן להשגת שלום	3	סעיף
2	<u>Go</u>	ביצוע	4	סעיף

חוק לשמירה על זכויותיהם לפיצוי של פליטים יהודים יוצאי ארצות ערב
ואיראן, תש"ע-2010*

1. מטרתו של חוק זה לשמור על זכויותיהם לפיצוי של פליטים יהודים יוצאי ארצות ערב ואיראן במסגרת משא ומתן להשגת שלום במזרח התיכון.
2. בחוק זה –
- “פליט יהודי יוצא ארצות ערב ואיראן” – מי שמתקיימים בו כל אלה:
- (1) הוא אזרח ישראל, לרבות אם היה תושב ארץ ישראל לפני הקמת המדינה;
- (2) הוא היה חושב אחת מארצות ערב או איראן, ועזב אותה בין השאר בשל רדיפתו בגלל יהדותו והיותו חסר הגנה מפני רדיפה כאמור;
- (3) הוא הותיר בארץ מוצאו רכוש שהיה בבעלותו;
- “רכוש” – מקרקעין, מיטלטלין, כספים, זכויות, וכל רכוש נוסף שקבעה הממשלה בצו.
3. במסגרת משא ומתן להשגת שלום במזרח התיכון, תכלול הממשלה את נושא מתן פיצוי על אבדן רכוש לפליטים יהודים יוצאי ארצות ערב ואיראן, לרבות רכוש שהיה בבעלות קהילה יהודית בארצות אלה.
4. ראש הממשלה ממונה על ביצוע חוק זה.

מטרה

הגדרות

ניחול משא ומתן להשגת שלום

ביצוע

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

ראובן ריבלין
יושב ראש הכנסת

שמעון פרס
נשיא המדינה

הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חסיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן

נספח ע/8

העתק העמודים הרלוונטיים
מחוות דעתו של מבקר המדינה

מיום 05.02.2014

מבקר המדינה

חוות דעת

מאגר מידע על פליטים יהודים

מארצות ערב ומאיראן

לפי סעיף 21(א) לחוק מבקר המדינה,
התשי"ח-1958 [נוסח משולב]

שם הדוח: מאגר מידע על פליטים יהודים מארצות ערב ומאיראן
מסגרת הפרסום: חוות דעת
שנת פרסום: התשע"ד-2014

מבקר המדינה

חוות דעת

מאגר מידע על פליטים יהודים מארצות ערב ומאיראן

לפי סעיף 21(א) לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב]

ירושלים, אדר א' התשע"ד, פברואר 2014

מאגר מידע על פליטים יהודים מארצות ערב ומאיראן
חוות דעת
התשע"ד-2014

שם הדוח:
מסגרת הפרסום:
שנת פרסום:

היגרו למדינות אחרות. חובתה וזכותה המוסרית, החיסטורית והמשפטית של המדינה כלפי אזרחיה וכלפי בני העם היהודי היא להבטיח את זכויותיהם.

מחויבותה זו של המדינה באה לידי ביטוי בחקיקה מפורשת של הכנסת בחוק לשמירה על זכויותיהם לפיצוי של פליטים יהודים יוצאי ארצות ערב ואיראן, התשי"ע-2010. מטרתו של חוק זה היא "לשמור על זכויותיהם לפיצוי של פליטים יהודים יוצאי ארצות ערב ואיראן במסגרת משא ומתן להשגת שלום במזרח התיכון". מחויבותה של המדינה באה לידי ביטוי גם בשורה של החלטות ממשלה הנוגעות למחקר, רישום ואיסוף מידע וחומר משפטי בדבר הרדיפות והפגיעות ברכוש היהודים יוצאי מדינות ערב ואיראן. העוול החיסטורי שנגרם לפליטים היהודים מארצות אלה הוכר גם במישור הבין-לאומי. כך למשל בהחלטה של הקונגרס של ארצות הברית משנת 2008 ובהצהרות של נשיאי ארצות הברית במהלך השנים. שופט בית המשפט העליון אליקים רובינשטיין כתב באחת הפרשות כי "אכן דומה כי אין חולק, שלפליטים יהודים מארצות ערב נגרם עוול היסטורי בפגיעה ברכושם; אין זו רק דעת העותרים אלא - כאמור - גם דעת המדינה"³.

מדוח ביקורת זה עולה תמונת מצב עגומה בכל הקשור לפעולת הממשלה למחקר, רישום, תיעוד ואיסוף מידע בנוגע לזכויותיהם של פליטים יהודים יוצאי ארצות ערב ואיראן. חרף ההצהרות החגיגיות של ממשלת ישראל בדבר מחויבותה לפעול בנושא זכויותיהם של יוצאי מדינות אלה, בפועל פעולות הרשויות הרלוונטיות היו מעטות ביותר, והן מלמדות כי מחויבותה של הממשלה לביצוע החלטותיה הייתה מצומצמת, וכי לא ניתנה תשומת הלב הראויה לנושא. פעולות הממשלה בתחום זה נעשות זה שנים רבות בעצלתיים, ומן הדוח עולים ליקויים בפעולות הגורמים השונים, החל בהיעדר קביעת מדיניות והיעדר הקצאת משאבים ותקציבים ראויים לנושא, המשך באיסוף מועט ביותר של טופסי תביעה וכלה בליקויים בניחול מאגר הנתונים שכבר נאספו ובהבטחת שרידותם.

על ממשלת ישראל והגורמים הנוגעים בדבר לשנס מותניים ולפעול במרץ, למעשה ולא רק לחלכה, לביצוע החלטות הממשלה בנושא שנועדו להביא

3 בג"ץ 8902/05 עמותת "שמש" ליהודי עיראק ועו"ד דוד נאוי נ' ראש הממשלה, פסי"ג לפסק דינו של השופט רובינשטיין (פורסם במאגר ממוחשב, 5.5.10).

למימוש מחויבותה וזכותה של מדינת ישראל, כמדינה יהודית ודמוקרטית, להבטיח בדרכים שונות את זכויותיהם של יהודים בארץ וברחבי העולם, אשר נפגעו באשר הם יהודים. למותר לציין כי נוכח חשיבות הנושא והזדקנותה של האוכלוסייה הנוגעת בדבר, על הממשלה לפעול במהירות הראויה, על מנת שהמחדל לא יהיה בכייה לדורות.

יוסף חיים שפירא, שופט (בדימ')
מבקר המדינה
ונציב תלונות הציבור

ירושלים, אדר א' התשע"ד
פברואר 2014

הנוגעות לפיתוח הקשר בין התלמידים לדור האזרחים הוותיקים, לא שיתף המשרד את נציגי משרד החינוך בדיונים שקיים בנוגע להכנת תכנית העבודה.

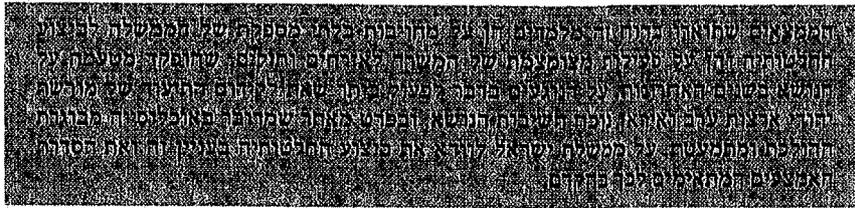
(ב) המשרד הזמין את נציג משרד החינוך להשתתף בישיבת ועדת ההיגוי בנוגע ל"מיום מורשת יהדות יוצאי ערב ואיראן", שהתכנסה ביוני 2012. כמו כן הזמין המשרד את נציגי משרד החינוך להשתתף בישיבות ההנעה ברשויות המקומיות המשתתפות בפילוט. ואולם הבדיקה העלתה כי נציגי משרד החינוך לא השתתפו בישיבות אלה.

בתשובתו של משרד החינוך למשרד מבקר המדינה מאוגוסט 2013 נמסר כי: "משרד החינוך הוזמן במועד מאוחר ומפאת ל"ז שנקבע מראש... לא התאפשר לנו להשתתף".

מכלל האמור עלה כי על אף שהתקיימו משותפת פעולה בין המשרד למשרד החינוך בתחום הישגים והעזרה הדדית של יחיד איראני ערב ואיראן לא חתם כי בפניו זה שימושי פעולה מסתמך פיושן המשרד.

סיכום

במסגרת פרויקט עיון על העליון משלהן שילוב מיליטרי במסגרת ארגון החינוך בתעניין קהילתיים של החינוך ונאו זמין להב ארגון המשרד מורשת והפעלה את האו"ם להגשם בתעניין קהילתיים והעזרה הדדית של יחיד איראני ערב ואיראן לא חתם כי בפניו זה שימושי פעולה מסתמך פיושן המשרד.

נספח ע/9

העתק בקשה על פי חוק חופש
המידע של העותרת אל המשיב 2
מיום 26.02.2018

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

תאריך: י"א באדר תשע"ח, 26.2.2018

סומן: כ-14-7217

לכבוד

מר זוד אלבז

הממונה על חופש המידע

המשרד לשוויון חברתי

שלום רב,

הנדון: בקשה לפי חוק חופש המידע - יישום החלטות הממשלה בנוגע לרכוש

יהודי מדינות ערב

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") הרינו לפנות אליך כדלקמן:

1. ביום 13.2.17 פנינו למשרדכם במכתב המפרט את הכשלים ביישום החלטות הממשלה השונות הנוגעות לתיעוד, מחקר ואיסוף חומרים בנוגע לרכוש יהודי מדינות ערב (להלן: "המכתב"). במכתב, ביקשנו כי המשרד לשוויון חברתי יידרש לנושא בדחיפות, ויסיים את מלאכת האיסוף במחירות האפשרית, לאור הזדקנות אוכלוסיית היעד. **מכתב זה מצורף כנספח א'.**
2. בין הכשלים עליהם עמד מבקר המדינה בדו"ח משנת 2014 ניתן למנות היעדר מדיניות כוללת ורב שנתית בנושא; היעדר תקציב מתאים ליישום החלטות הממשלה בנושא; וליקויים בפעולות המשרד לאזרחים ותיקים (שמוזג למשרדכם) בתחום ריכוז ורישום הנתונים, אשר כלל השתתפות בפרסום קריאה לקהל היעד לצורך איסוף הנתונים, ואיסוף מספר זעום של טופסי תביעה (טפסים ייעודיים לרישום רכוש אוכלוסיית היעד).
3. עם שליחת המכתב, ניסתה התנועה ליצור קשר עם גורמי המנהלה במשרד, על מנת לוודא את קבלתו. אולם, באופן תמוה, גם לאחר ניסיונות רבים לא עלה בידינו לקבל תשובה חד משמעית שפנייתנו התקבלה וכי הנושא בטיפול, ואישור כזה ניתן **רק כחודש לאחר מכן, במהלך חודש מרץ**, ולאחר שיחה עם ראש הלשכה. בהודעת דוא"ל שנשלחה במועד זה נמסר לנו באופן תמציתי שהנושא בטיפול על ידי ראש אגף אסטרטגיה במשרד.
4. בחלוף כשלושה חודשים מאישור קבלת המכתב וארבעה חודשים משליחתו, לא התקבל כל מענה לגופו של עניין לפנייתנו. על כן, פנינו למשרדך ביום 21.6.2017 במכתב תזכורת (להלן: "מכתב התזכורת") בו ביקשנו שוב לדעת האם קיימת כוונה לעסוק בנושא ובאילו לוחות זמנים. גם את קבלתו של מכתב התזכורת התקשינו לאשר למול המשרד, ואישור זה ניתן רק לאחר פניות רבות מטעמינו לאורך מספר ימים.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען לכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

5. והנה, בחלוף מעל שנה משליחת פנייתנו המקורית, ומעל חצי שנה ממכתב התזכורת האחרון, לא התקבל כל מענה רשמי לפנייתנו. על כן, אנו פונים אליכם בבקשה לפי חוק חופש המידע, לקבלת פרטי המידע הבאים:
  - 5.1. מסמכים המתייחסים לתכנית העבודה של המשרד בנושא לתיעוד, מחקר ואיסוף חומרים בנוגע לרכוש יהודי מדינות ערב, ובכלל זאת כל מסמך, תכתובת, תרשומת, פרוטוקול, החלטה וכיו"ב אשר חפיק המשרד לשוויון חברתי בנושא זה.
  - 5.2. מבלי לפגוע בכלליות של סעיף 5.1 לעיל, מסמכים בהתאם לפירוט להלן:
    - 5.2.1. מסמכים המעידים על כמות טופסי התביעה הייעודיים לרישום רכוש יהודי מדינות ערב שאסף המשרד מאז הקמתו בשנת 2015 ועד היום.
    - 5.2.2. מסמכים המעידים על כמות טופסי התביעה הייעודיים לרישום רכוש יהודי מדינות ערב שאסף המשרד לאזרחים ותיקים (אשר התמזג למשרדכם) בשנים 2012-2015.
    - 5.2.3. עבור כל אחת מהשנים 2015-2018, מסמכים המפרטים את סכום התקציב שתוכנן לצורך הפרויקט, ובכלל זאת פירוט התקנות התקציביות ומספרן, וסכום התקציב שבוצע בפועל.
6. יובהר בזאת כי פנייתנו זו הינה בהתאם למתווה הקבוע בחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק") ובתקנות מכוחו.
7. יובהר כי בשלב זה איננו מתנגדים להסתרת פרטי הזיהוי או השמטת פרטים ("השחרות"), וזאת על מנת להחיש את קבלת המסמכים במהירות המתחייבת – תוך שמירת טענותינו בעתיד כנגד כל טענת חיסיון או חובת סודיות.
8. בהתאם לסעיף 2/6 לתקנות חופש המידע (אגרות) (תיקון), התשע"ד-2014, התנועה פטורה מתשלום אגרה בעבור בקשת חופש המידע:
  - 8.1. מצורף אישור ניהול תקין לשנת 2018 מרשם העמותות כפי שמורה הסעיף.
  - 8.2. המטרות הציבוריות שמקדמות התנועה מופיעות ברשימת המטרות הציבוריות כפי שפורסמה על ידי היחידה הממשלתית לחופש המידע במשרד המשפטים, ובראשן ומבלי למצות, "פעילות למען טוהר מידות בשירות הציבורי ומנהל תקין" (מצורפת הרשימה לנוחותך).
9. על כן, נבקש לקבל את התייחסותך לגבי המצאת המידע המבוקש תוך 30 יום, וזאת בהתאם למצוות סעיף 7(ב) לחוק.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

10. נזכיר בזאת, כי התקופה הקבועה בחוק הינה התקופה המקסימאלית למסירת המידע, אולם אין בה כדי למנוע מסירת המידע עובר לסיום תקופה זו. לכן, נודה באם כל מסמך או תשובה אשר יאותרו בעניין זה, יועברו לידינו באופן מיידי ולא רק בתום השלמת איסוף המסמכים כולם.

11. לטיפולך ולתגובתך המהירה, נודה.

בכבוד רב,

נילי אבן-חן עמ"ד
מנהלת מחלקת כלכלה ומחקר

אור מלבי אשאל
רכז מחלקת כלכלה ומחקר

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

פרטים כלליים
שם המבקש/ת: התנועה לאיכות השלטון בישראל
מס' זהות: 580178697
כתובת: יפו 208 ירושלים
רחוב: יפו
ישוב: ירושלים
טלפון: 02-5000073
פקס: 02-5000076
דואר אלקטרוני: office@mqg.org.il
מס' בית וכניסה: ת"ד 4207
מיקוד: 91043
טלפון נוסף:
דואר אלקטרוני:

חנני אזרח ישראלי / תושב ישראל (חקף בעיגול)

המידע המבוקש הינו אודותי / אחר (חקף בעיגול)

סעיף 4 למכתבנו מיום 26/02/2018

אגרת בקשה

יש להעביר קבלה מקורית חתומה על סך 20 ₪ של אגרת הבקשה ששולמה בבנק הדואר לזכות חשבון הרשות.

התחייבות

הנני מתחייבת/ת לשאת באגרת איתור וטיפול ובאגרת הפקה עד לסכום שלא יעלה על 150 ₪. (כולל אגרת הבקשה) (*). במידה שהממונה תחידע לי כי עלות הטיפול בבקשתי גבוהה יותר, תידרש הסכמה נפרדת ממני להמשך הטיפול.

פטור מאגרה

בהתאם לסעיף 6(2) לתקנות חופש המידע (אגרות) (תיקון), התשע"ד-2014, התנועה **פטורה**

מתשלום אגרה בעבור בקשת חופש המידע:

- מציב אישור ניהול תקין לשנת 2016 מרשם העמותות כפי שמורה הסעיף.
- רשימת עמותות או חברות לחועלת הציבור העוסקות במטרות ציבוריות כפי שהנחה משרד המשפטים <http://index.justice.gov.il/Units/YechidatChofeshHameyda/GlobalDocs/Amotot.pdf>

התנועה למען
איכות השלטון בישראל (ע"ר)
מס' עמותת: 580178697
ת.ד. 4207, ירושלים 91043

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للبريد: ص. ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ד)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

מדינת ישראל
משרד המשפטים
רשות התאגידים
רשם העמותות

התנועה למען
איכות השלטון בישראל ת"ד

16.11.2017

ג ת ק ב ל

תאריך: ה' חשוון תשע"ז
25 אוקטובר 2017
מס' עמותה: 580178697
קוד טריקוה: 15

לכבוד
התנועה למען איכות השלטון בישראל
יפו 208
ירושלים 9438303

א.ג.ג.

הנדון: אישור ניהול תקין לשנת 2018

מספר עמותה: 580178697
שם עמותה: התנועה למען איכות השלטון בישראל

בוחתאם לבקשתכם, בנוגע למתן אישור ניהול תקין לשנת 2018, אנו מאשרים בזה כי העמותה מקיימת את דרישות חוק העמותות, הודעות-1980 בכל הנוגע להגשת דרישות, הודעות ופרוטוקולים.

אישור זה יכולת במידה ויתגלה כי העמותה אינה ממלאת אתר הוראות חוק העמותות וכללי ניהול תקין.

אישור זה תקף מיום 1.1.18 ועד ליום 31.12.18.

לידיעתך - העמותה נרשמה ברשם העמותות בתאריך 25 ביולי 1990.

בכל מניח אלינו, נא לבדוק את מספר העמותה.
** הבהרה: אין באישור זה כדי להעיד כי העמותה עומדת בכל דרישות החוק והרשם, אלא לכך שכאמור לעיל העמותה הגישה דיווחים שנתיים בוחתאם לחוק וחתימות הרשם, ולא נמצאו לקויים בפעולות המצויקות ביטול האישור.

רשם העמותות עורך בעמותות ביקורות יוזמות במחלק השמה, אף לאחר מתן אישור ניהול תקין. לקויים שימצאו בעמותה לאחר מתן האישור, עלולים להביא לביטול האישור שניתן או לשינוי נוסח האישור. מומלץ לבדוק באתר רשות התאגידים - רשם העמותות והחליט האם האישור בתוקף. בנוסף, ניתן, לעיין בדיווחי העמותה ללא תשלום באתר הגיידסטאר, וכן לעיין בתקש העמותה בכמה לתשלום אגרה.

רחוב ירמיהו 39, מגדלי הבירה בנין 1, ירושלים 9446722, ת"ד 34071 ירושלים 9134001
טלפון: 02-5000076-44-700-1 מקסי: 02-6462848, המל: 02-5000073 פאקס: 02-5000076
שעות קבלת קהל: ימים א', ב', ד', ה' 08:30-22:30; יום ג' המקורות מסמכים בלבד (בקומת בנייתה)

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

עמותות או חברות לתועלת הציבור העוסקות במטרות ציבוריות

(לעניין פטור לשי נקמת רופש המידע (אגרות), התשנ"ט-1999)

רשימה זו מונה עמותות או חברות לתועלת הציבור שפנו לחיידה הממשלתית לחופש המידע (או שרשויות ציבוריות פנו בעניין לחיידה) במטרה להבדיר האם הן עומדות בתנאים שנקבעו לחופש המידע (אגרות), התשנ"ט-1999 קבעו לעניין קידום "מטרה ציבורית" (למשל קבלת פטור מאגרת בקשה ומאגרת שעות טיפול), למצוא זכאות לכך.

על מנת לזכות בפטור על העמותה או הח"צ להציג בנוסף אישור גיהול תקין בתוקף בעת הגשת הבקשה.

רשימה זו אינה רשימה ממצה. עמותות או חברות לתועלת הציבור המעוניינות לברר את המצב המשפטי לגביהן, מוזמנות לפנות לחיידה הממשלתית לחופש המידע בדוא"ל - foiu@justice.gov.il

שם העמותה או הח"צ (לפי סדר א"ב)
אדם טבע ודין, ע"ר
אח"ביה ארגון הנכים בישראל המיוחד (ע"ר)
איגוד מרכזי הסיוע לנפגעות ולנפגעי תקופה מינית, ע"ר
אמון הציבור, ח"צ
ארגון נוסעי התחבורה הציבורית, ע"ר
גמשה - מרכז לשמירה על הזכות לעוב, ע"ר
האגודה לזכויות האזרח בישראל, ע"ר
האגודה הישראלית למען יהודי אתיופיה, ע"ר
החברה להגנת הטבע, ע"ר
המועצה הציבורית למגמת רעש וזיהום אוויר בישראל - מלריע, ע"ר
המוקד להגנת הפרט מיטרדה של דייר בלטה ולצברג, ע"ר
המרכז הישראלי לקידום צדק חברתי, ח"צ
הסדנא לידע ציבורי, ע"ר
העמותה למוקדטיה מונקדמת, ע"ר
העמותה למען מדע מוסרי, ע"ר
התנועה לאיכות השלטון, ע"ר
התנועה לחופש המידע, ע"ר
יזמות קרן אברהם, ע"ר
מולד - המרכז לחוננושות הדמוקרטית, ח"צ
עמותת יודי - מרכזי זכויות בקהילה, ע"ר
עמותת יקו לעבד, ע"ר
עננים - יעץ ומידע במעגל החיים היהודי, ע"ר
צליל - עמותת לאיכות הסביבה, ע"ר
שקיפות בדוא"ל ישראל, ע"ר

רח' יפו 208, ירושלים 94383 • מוען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 • טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
 شارع يافا 208، القدس 94383 • العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 • هاتف: 02-5000073 فاكس: 02-5000076
 208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
 E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

תאריך: ד' בשבט תשע"ז 13.2.17

סומן: כ-7217

לכבוד

גב' גילה גמליאל

השרת לשוויון חברתי

שלום רב,

הנדון: יישום החלטות הממשלה בנוגע לרכוש יהודי מדינות ערב

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") הרינו לפנות אליך כדלקמן:

כללי

1. לפני למעלה מארבעים שנה התקבלה החלטת הממשלה הראשונה (החלטה מס' 34 מיום 28.9.1969, להלן: "החלטה 34") שעניינה הסדרת זכויותיהם הרכושיות של מיליון וחצי יהודים, אשר גורשו או ברחו מארצות ערב מאז קום המדינה, נאלצו לעזוב את בתיהם ורכושם ועלו למדינת ישראל.
2. ניתן לראות בהחלטה זו, וכן ברצף ההחלטות שהתקבלו מאז החלטה זו ועד היום, כביטוי למחויבותה של מדינת ישראל לממש את החובה לפצות את אותם יהודים על אובדן אדמות וכספים תרבותיים, דתיים ורוחניים.
3. עם זאת, ועל אף הצהרת הכוונות הבאה לידי ביטוי בחלטות הממשלה הרבות שהתקבלו במרוצת השנים, דומה כי החלטות אלו לא יושמו במלואן, תוך מניעה ברורה של מיצוי זכויותיהם של יהודי ארצות ערב, שנפגעו בעקבות גירושם או רדיפתם.

החלטות ממשלה שהתקבלו בנושא מאז סוף שנות השישים

4. בהחלטה 34, החליטה הממשלה על הקמת יחידת במשרד המשפטים, שתעסוק במחקר ואיסוף חומר משפטי על פגיעות ברכוש ורדיפות נגד יהודים יוצאי המדינות עיראק, סוריה, מצרים ותימן. החלטה לא יושמה, וחודשה בשנת 2002, תוך הרחבת תחולתה ליהודי כלל מדינות ערב ואיראן, החל משנות ה-40 של המאה ה-20.¹
5. בשנים שחלפו, קיבלה ממשלת ישראל עוד חמש החלטות בנושא. ההחלטות כללו, מלבד הנחיות חוזרות על איסוף ועיבוד החומר, גם הקמה של ועדות שרים, ועדות בין-משרדיות,

¹ החלטת ממשלה מספר 1544 ממרץ 2002.

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

ועדות היגוי ואף מועצה מייעצת, שמטרתן הייתה גיבוש מדיניות ממשלתית בנושא, קידומו והבאתו לידי מימוש בפרקטיקה. פירוט החלטות הממשלה בנושא מצורף כנספח א'.
6. בשנת 2009 החליטה הממשלה על העברת הטיפול בנושא למשרד לאזרחים ותיקים, עם הקמתו כמשרד עצמאי.

פעילות המשרד לאזרחים ותיקים

7. עם העברת הנושא לטיפול המשרד לאזרחים ותיקים, עמדה עמו התנועה בקשר רציף, בבקשה לקבלת סטאטוס הפעילות בנושא. בתשובתו האחרונה אלינו משנת 2012, מצוין מנכ"ל המשרד דאז, מר אהרון אזולאי, כי ננקטו על ידי המשרד הצעדים הבאים:
  - 7.1 בניית דפים ייעודיים לנושא תיעוד ורישום זכויות יהודים יוצאי ערב במסגרת אתר האינטרנט של המשרד.
  - 7.2 המשך איסוף נתונים וסריקת עדויות אישיות, אפיון ומיסוד מסד הנתונים.
  - 7.3 ביצוע עבודות מחקר בנושא המשמעויות ההיסטוריות והמשפטיות בנושא הנמצאות בשלבי הכנה שונים.
  - 7.4 פעולות נוספות, אשר כפופות לשיקולי תקציב וישקלו בהמשך.
8. עם זאת, נדמה כי הפעולות המתוארות במכתבו של מר אזולאי אינן אלא "חישענות" על עבודה שנעשתה בעבר על ידי משרדים אחרים, ולפי מיטב ידיעתנו, לא הייתה התקדמות נוספת בנושא.

ליקויים במימוש המדיניות בנושא

9. חוות דעת שהוגשה על ידי מבקר המדינה בשנת 2014 בנושא (להלן: "חוות דעת המבקר"), קובעת כי נפלו ליקויים רבים בחליכי יישום המדיניות הממשלתית בתחום זה, על ידי כלל הגורמים האחראיים.²
10. עיקרי הממצאים, כפי שהם מפורטים בדו"ח, נוגעים להיעדר מדיניות כוללת, היעדר תקציב מתאים ליישום החלטות הממשלה בנושא וליקויים שונים בפעילות ריכוז ורישום הנתונים, תחת המשרד לאזרחים ותיקים.
- 10.1. היעדר מדיניות כוללת – המבקר קבע כי על אף שהאחריות לגיבוש מדיניות כוללת ורב שנתית בנושא הוטלה על מספר גופים וועדות לאורך השנים, לא גובשה מדיניות כזו, ולממשלה לא הגיעו מסקנות קונסטרוקטיביות שעל פי הן תוכל לתכנן ולהקצות את המשאבים הנדרשים.

² ימאגר מידע על פליטים יהודים מארצות ערב ומאיראן" (חוות דעת של מבקר המדינה, פברואר 2014).

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

- 10.2. היעדר תקציב מתאים ליישום החלטות הממשלה – המבקר קבע כי למרות פניות של המועצה הלאומית המייעצת להשבת זכויות ורכוש יהודי ושל המשרד לאזרחים ותיקים בשנים 2010-2013, ממשלת ישראל טרם הקצתה תקציב מתאים ונפרד ליישום התכניות הרלבנטיות.
- 10.3. ליקויים בפעולות המשרד לאזרחים ותיקים בתחום ריכוז ורישום הנתונים – המבקר קבע כי המשרד חשתתה בפרסום קריאה לקהל היעד לצורך איסוף הנתונים, ועשה זאת רק בחלוף כ-4 שנים מהעברת הנושא לאחריותו. גם לכשעשה זאת, לא עמד ביעדים אשר הציב לעצמו לשנים 2011-2012, ואסף מספר זעום של כ-130 טפסי תביעה בלבד בשנים אלו, המהווים 1% מהיעד שנקבע.
- עוד קובע המבקר כי ניילוט שנעשה בארבע רשויות מקומיות להגדלת מאגר העדויות נכשל, וכי מסד נתונים ממוחשב לריכוז כלל המסמכים שנאספו בנושא חוקם, אך המשרד לא העלה אליו את המנדע.
11. עם הקמתו של המשרד לשוויון חברתי בשנת 2015, הוכפף אליו המשרד לאזרחים ותיקים.
12. על כן, אנו פונים אלייך בבקשה להתניע מחדש את הטיפול בנושא, בהתאם ולאור הליקויים בטיפול בנושא עד כה, כפי שהם מוצגים בחוות דעת המבקר. לחלופין, ככל שהמשרד בראשותך כבר עוסק בנושא, נבקש לקבל פירוט על הפעולות שנקטו על ידו מאז הקמתו בשנת 2015.
13. מיותר לציין את דחיפותו והחולת וגוברת של טיפול יעיל ומהיר בנושא זה, לאור הזדקנותה של אוכלוסיית היעד.
14. לטיפולך המהיר ועדכוננו בהתאם נודה.

בכבוד רב,

נילי אבן-חן, עו"ד מגג
מחלקת כלכלה ומחקר

אור מלבי מגג
רכז מחלקת כלכלה ומחקר

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

נספח א': תקציר החלטות ממשלה בנושא

החלטה מס. 34 של הממשלה מיום 28.09.1969 שעניינה רישום תביעות של יהודים יוצאי עיראק,

סוריה, מצרים ותימן

א. הקמת מדור מיוחד זמני לרישום תביעות של יהודים יוצאי עיראק, סוריה, מצרים ותימן, שעלו לארץ מאז שנת תשי"ח. תקן הצוות שיבצע את הרישום ומימון הוצאותיו יתואמו עם אגף התקציבים ונציבות שירות המדינה.

ב. המדור יפעל לביצוע פעולות מחקר ורישום במטרה לאסוף חומר משפטי על הפגיעות ברכוש ועל הרדיפות נגד היהודים במדינות האמורות וריכוז התביעות שיצמחו מכך.

ג. המדור יפעל לריכוז המסמכים שנאספו עד מועד ההחלטה על ידי מוסדות שונים וארגוני עולים ממדינות אלה (בהמשך ישמש החומר לביסוס התביעות), והמשך הפעולה בשלושת המישורים הבאים: איסוף וריכוז הוראות שנקבעו במדינות האמורות, אשר בכוחן נעשו הגבלות, הפקעות, החרמות וכיוצא באלה לגבי רכוש יהודי; איסוף מסמכים על מעשי רדיפה נגד יהודים; רישום תביעות אישיות וקהילתיות של יהודים, בקשר לנוקי גוף, או להפקעת רכוש לאובדן.

החלטה מס. 1544 של הממשלה מיום 03.03.2002 רישום תביעות של היהודים יוצאי ארצות ערב

הוחלט על חידוש החלטת הממשלה מס. 34 מיום 28.9.69 בדבר רישום התביעות של היהודים יוצאי ארצות ערב ולהרחיבה כמפורט להלן:

1. הקמת מדור מיוחד זמני במשרד המשפטים לרישום תביעות של יהודים יוצאי עיראק, סוריה, מצרים ותימן, שעלו לארץ מאז שנת תשי"ח. המדור יפעל בהתאם להחלטת הממשלה הנייל.
2. הוחלט על הרחבת ההחלטה כן שהרישום יתייחס לכלל היהודים שיצאו מאז שנות ה-40 של המאה ה-20 מכל ארצות ערב (וכן מאיראן) ולא רק מארבע המדינות המוזכרות בהחלטה המקורית.
3. הרישום יתבצע וירוכז במשרד המשפטים במסגרת תחום הממונה על העזרה המשפטית, והוא זה שיבצע את כל הפעולות הנדרשות לביצוע המשימה (הדפסת טפסים, הפצתם, פרסומים באמצעי התקשורת, מחשוב התונים וכו'), כולל הקמת אתרי אינטרנט בשפות המתבקשות. בנוסף יידרש המשרד לבצע פעולות שימור והעתקה של התביעות ושל יתר החומר המתועד המרוכזים אצלו.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 • מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 • טל: 02-5000073 • פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 • العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 • هاتف: 02-5000073 • فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem • Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 • Tel: 02-5000073 • Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mngg.org.il • Web Site: www.mngg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

4. משרד המשפטים רשאי לבוא בדברים עם ארגוני קהילות וארגונים אחרים בארץ ובעולם אשר יגלו נכונות להשתתף בביצוע הפעולות הנ"ל ובמימנם ויגדיר מסגרת ההתקשרות אתם.

החלטה מס. 1250 של הממשלה מיום 28.12.2003 בעניין השבת זכויות ורכוש יהודי ובעניין זכויות של תיחודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים

השבת זכויות ורכוש יהודי

1. תגובש מדיניות כוללת רב-שנתית בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי בכל התחומים ומכל ארצות העולם הרלבנטיות.
2. מדינת ישראל במשותף עם ארגונים יהודים תוביל ותרכז את הטיפול בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי קהילתי ופרטי והשבת רכושם וזכויותיהם של יהודים לאחר השואה.
3. תוקם ועדת שרים בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי שתפקידה לגבש את המדיניות הנ"ל, לעדכנה מדי שנה בשנה, ולהוות גורם – על בשאלות מדיניות בנושא השבת רכוש יהודי, בכפוף למדיניות הממשלה בנושא, ובהתאם למדיניות החוץ של מדינת ישראל. המדיניות הכוללת והתכנית השנתית יוצגו בפני הממשלה לקראת יישומן.
4. תוקם ועדת היגוי בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי שתרכז את הטיפול בנושא למול גורמים בינלאומיים, לצורך תאום והתווית מדיניות אחידה ומובנית להתנהלות התחליף – בהתאם להחלטות הממשלה בנדון. הוועדה נדרשת להכין תוך שישה חודשים, ואחר-כך אחת לשנה, דו"ח שנתי כולל בנושא השבת רכוש יהודי. הדו"ח יכלול את הנעשה בנושא בישראל ובמדינות העולם השונות וירכז את הדו"חות של המדינות ושל הארגונים העוסקים בנושא.

זכויות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים

1. מדינת ישראל תוביל ותרכז את הטיפול בנושא זכויות ורישום התביעות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים, בארץ ומחוצה לה.
2. החטיבה לזכויות יהודי ארצות ערב (המדור המיוחד שהוקם במסגרת החלטות קודמות) ימשיך לבצע את התפקידים שיועדו לו. מסד הנתונים שיצר יורחב על-מנת לאפשר קיום תשתית ויכול מספיקה לאיסוף נתונים ומידע תוך תיעודם בשפות השונות, לאור כמות הפניות שתעלה נוכח פרסום העניין, וזאת על-מנת ליצור מאגר נתונים אחיד ומרכזי, מאוחד ואמין.
3. פרסום של משרד המשפטים הקורא לכל המעוניין לפנות לצורך רישום זכויות.

רח"י יפו 208, ירושלים 94383 • מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 • טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 • العنوان للبريد: من. ب. 4207، القدس 91043 • هاتف: 02-5000073 • فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem • Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 • Tel: 02-5000073 • Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il • Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

4. הקמת ועדת היגוי בנושא זכויות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים שתרכז את הטיפול בנושא למול גורמים בינלאומיים, לצורך תיאום והתווית מדיניות אחידה ומובנית להתנהלות התהליך – בהתאם להחלטות הממשלה בנדון.
5. הטיפול בנושא התיעוד והרישום ימשיך להיות מרוכז על-ידי משרד המשפטים, באמצעות החטיבה לזכויות יהודי ארצות ערב אצל הממונה על העזרה המשפטית במשרד המשפטים, זאת תוך שיתוף משרדי הממשלה וארגונים שונים – כל גוף על-פי תחום עיסוקו.
6. החלטת הממשלה תגובת בתקצוב נפרד לנושא שיועבר על-ידי משרד האוצר למשרד המשפטים, לצורך עיבוי מערך כוח האדם ותשתית הפרסום והתיעוד ליישום החלטה.

החלטה מס. 4279 של הממשלה מיום 2.10.2005 הקמת ועדה בינמשרדית בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי

הוחלט על הקמת ועדה בינמשרדית בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי במטרה לגבש מדיניות כוללת בחמשן להחלטה מס. 1250 ולעדכנה מידי שנה בכפוף למדיניות הממשלה ובחתאם למדיניות החוץ של מדינת ישראל. המדיניות הכוללת והתוכנית השנתית יוצגו בפני הממשלה לקראת יסומן.

החלטה מס. 1263 של הממשלה מיום 25.2.2007 בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי

הוחלט להקים ועדת שרים בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי שתפקידה וסמכויותיה בהתאם להחלטת ממשלה מס. 1250. בנוסף, הוחלט על הקמת ועדת היגוי בנושא זכויות של יהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים שתפקידה בהתאם להחלטה לעיל. הועדה תהא אחראית לפרסום קול קורא כפי שנקבע בהחלטה מס. 1250.

החלטה מס. 791 של הממשלה מיום 12.10.2009 הקמת מועצה לאומית מייעצת להשבת זכויות ורכוש יהודי

הוחלט על הקמת מועצה לאומית להשבת זכויות ורכוש יהודי (להלן - המועצה) שתיעץ לממשלה ולראש הממשלה בדבר השבת זכויות ורכוש יהודי בכל העולם, הן לעניין השבת זכויות ורכוש מתקופת השואה באירופה ובצפון אמריקה והן לעניין זכויות ורכוש של יהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים. המועצה תוקם על מנת ליעץ לממשלה בדבר גיבוש מדיניות הממשלה בעניינים שונים, ובכללם ייעוץ לעניין טיפול בסוגיות הזכויות והרכוש של יהודי ארצות ערב.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל. 02-5000073 פקס. 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

Date/Time: 26.Feb. 2018 18:05

File No.	Mode	Destination	Pg(s)	Result	Page Not Sent
0097	Memory TX	036092887	P. 6	OK	

Reason for error
 E. 1) Hang up or line fail
 E. 2) Busy
 E. 3) No answer
 E. 4) No facsimile connection
 E. 5) Exceeded max. E-mail size

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

المovement for Quality Government in Israel

תאריך: יום באדר תשע"ח, 26.2.2018
שעות: כ-14:7217

לכבוד
מר זחי אלם
הנשואה על חתש המועד
המשרד לשוויון חברתי
שלטון:

הדיון: בשעה על חוסר האמץ המדיני - יישום החלטות הממשלה בנוגע לריכוז יחודי מדינות ערב

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר), (להלן: "התנועה") חרינו למנות אתך כולקסן,

- ביום 11.2.17 נשט למשרדכם במכתב המגורט את המשלוח בויתושו החלטות התמשלה הונמשלה השונות והשונות למעלה, מחקר ומשיקף חומרים בנוגע לריכוז יחודי מדינות ערב ולהלן: "המכתב". במכתב, בקשנו כי המשרד לשוויון חברתי יתירט לנושא בדחשת, ויטתם את מלאכת הריסוף והצירוף והמשפיות, אזור הדקנות אוכלוסיית היער. מכתב זה מצורף למעלה.
- כן הכשלים עלתם עמד מבקר המדינה בדחית משנת 2014 טותן למנות היעדר מדיניות כוללת ורכי שנתית במשטן היעדר וקצתה טותתם ליישום החלטות התמשלה במשטן, הליקוים גששלות המשרד לאורחות הטיקום לשמנוג למשרדכם) במתום ריכוז ורישום התנתתם, אשר כלל השתתת במרום קריאת לקחול היער לגורך איסוף ותומטים, ואיטוף מספר ועום של מופטי הובחין (מסמטם ייעודים לרישום רבוש אוכלוסיית היער).
- עם שלירת המכתב, ניתוח התמשלה לישר קשר עם גורמי התנהלה והמשטן, על מנת לוודא את קבלתו, אולם, באופן תשעה, גם לאחר משיטות רבים לא עלה בדחיו לקבל תשובה חד משמעית שפיתתו התקבלה וכי הוטש במיטוף, היעדר כוח טותן רק הודעה לאחר מכן, המתקף חותש טותן, ולאחר שיתוף עם דחש הלשכה. בתחרתו הדחיל ששליטח במועד ודו במסר על באופן התכוונו הוטשט במשמל על ידי דחש אגף הסטרוטיות המשרד.
- בחלק מהשלטון חולישט במיטוף קבלת המכתב והנרשעת חולישט משלחתו, לא התקבל כל מענה לתמו של עניין למייתו. על כן, מנתו למשרדך ביום 21.6.2017 במכתב התוכורת (להלן: "מכתב התוכורת") כי ביטשנו עוב לעדת דחש קיימת כוחה לטוקן במלטה ובאיטלי לרתת זמנים, גם את קבלת של מכתב התוכורת ותקשטנו לאשר לגול המשרד, היעדר ודו טותן רק לאחר מיתוח רבות הטשטשט לטורך מספר ימים.

דח ידו 288, חולישט 4143 * טוט למחטיבים ת.ד. 287, תולישט 9104 * טול 02-5000276 * טול 02-5000276
 ב'ג' ע' 188 * טול 02-5000276
 204 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O. Box 91043 * Tel: (0-5000276) * Fax: 02-5000276
 (E-mail: info@netzer.org.il) * Web Site: www.netzer.org.il)

<office@mqg.org.il> מזכירות התנועה

Fwd: בקשת חופש מידע מטעם התנועה לאיכות השלטון - יהודי ארצות ערב

3 messages

מזכירות התנועה <office@mqg.org.il>
 To: davide@mse.gov.il

15 March 2018 at 10:35

שלום רב,

זו הפעם השלישית שאנו מבקשים לאשר קבלת מכתב זה שנשלח בתאריך 26.2.18. לצערנו גם אין מענה במספר
 הטלפון שמופיעים באתרכם.
אנא אשרו קבלת המכתב בדוא"ל חוזר.

תודה,

רבקה דגמי
 מנהלת משרד, התנועה לאיכות השלטון בישראל (ע"ר)
 טלפון: 02-5000073 | פקס: 02-5000076
 office@mqg.org.il

----- Forwarded message -----

From: מזכירות התנועה <office@mqg.org.il>
 Date: 2018-03-04 10:53 GMT+02:00
 Subject: Fwd: בקשת חופש מידע מטעם התנועה לאיכות השלטון - יהודי ארצות ערב
 To: davide@mse.gov.il

שלום רב,

אנא אשר קבלת מכתב זה בדוא"ל חוזר.

בתודה,

רבקה דגמי
 מנהלת משרד, התנועה לאיכות השלטון בישראל (ע"ר)
 טלפון: 02-5000073 | פקס: 02-5000076
 office@mqg.org.il

----- Forwarded message -----

From: **Economic MQG** <economic@mqg.org.il>
 Date: 2018-02-26 20:14 GMT+02:00
 Subject: בקשת חופש מידע מטעם התנועה לאיכות השלטון - יהודי ארצות ערב
 To: davide@mse.gov.il

שלום רב,

מצ"ב בקשת חופש מידע בנושא שבנדון.
 נודה לאישור הבקשה במייל חוזר.

בברכה,

אור מלכי
 מחלקת כלכלה ומחקר
 התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

נספח ע/10

העתק דואר אלקטרוני מטעם
המשיב 2 אל העותרת מיום

22.03.2018

 26.2.18 חופש מידע.pdf
226K

דוד אלבז <Davide@mse.gov.il>
To: מזכירות התנועה <office@mqg.org.il>

22 March 2018 at 09:24

שלום רב,

אישרתי את קבלת מכתבכם ובקשתי להעביר אלי את הנספחים המוזכרים בו

בברכה,

דוד אלבז, | ממונה על פניות הציבור וחוק חופש המידע

נייד: 050-6230580 | davide@mse.gov.il

המשרד לשוויון חברתי | Ministry for Social Equality

דואר

עוד

התקנה

דוד אלבו

אני

שלום רב,

דואר נכנס (93)

מסומן בכוכב

חשוב

דואר יוצא

טיוטות (101)

קטגוריות

אור (17)

הנני לאשר את קבלת בקשתכם
אבקשכם להעביר אלי בחוזר את הנספחים הנזכרים במכתבכם אלי

בברכה,

תוויות נוספות

+ economic

legal department

דוד אלבו, | ממונה על פניות הציבור וחוק חופש המידע

נייד: 050-6230580 | davide@mse.gov.il

המשרד לשוויון חברתי | Ministry for Social Equality

[From: Economic MQG [<mailto:economic@mqg.org.il>]

Sent: Monday, February 26, 2018 8:15 PM

<To: דוד אלבו <Davide@mse.gov.il>

Subject: בקשת חופש מידע מטעם התנועה לאיכות השלטון - יהודי ארצות ערב

נספח ע/11

העתק דואר אלקטרוני מטעם
העותרת אל המשיב 2 מיום

22.03.2018

From: מזכירות התנועה <office@mqg.org.il>
Sent: Thursday, March 15, 2018 10:36 AM
To: דוד אלבו <Davide@mse.gov.il>

[Quoted text hidden]

[Quoted text hidden]

מזכירות התנועה <office@mqg.org.il>
To: דוד אלבו <Davide@mse.gov.il>

22 March 2018 at 10:35

שלום,
מצ"ב המכתב עם הנספח.
תודה,

רבקה דגמי
מנהלת משרד, התנועה לאיכות השלטון בישראל (ע"ר)
טלפון: 02-5000073 | פקס: 02-5000076
office@mqg.org.il

[Quoted text hidden]

אזהרה: מסמך זה מכיל מידע המיועד לשימוש בלבד. אין להפיץ, להעתיק, לשכור או לשתף את המידע הזה עם אחרים. אם אתם בטוחים שאתם לא צריכים לקבל מידע זה, אנא יודיעו לנו.

 דוד אלבו.pdf
438K

נספח ע/12

העתק מכתבה של העותרת אל

המשיב 2 מיום 12.04.2018

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

תאריך: כ"ז בניסן תשע"ח, 12.4.2018
סומן: כ-14-7217

לכבוד
מר דוד אלבז
חממונה על חופש המידע
המשרד לשוויון חברתי

שלום רב,

הנדון: בקשה לפי חוק חופש המידע - יישום החלטות הממשלה בנוגע לרכוש

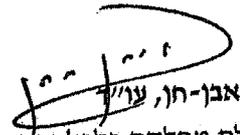
יהודי מדינות ערב – תזכורת

סימוכין: מכתבנו מיום 13.2.17; מכתבנו מיום 11.6.17; מכתבנו מיום 22.8.17;
בקשת חופש מידע מטעמנו מיום 26.2.18.

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") חרינו לפנות אליך כדלקמן:

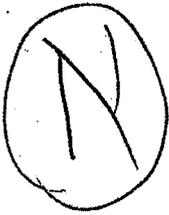
1. ביום 13.2.17 פנינו למשרדכם במכתב המפרט את הכשלים ביישום החלטות הממשלה השונות הנוגעות לתיעוד, מחקר ואיסוף חומרים בנוגע לרכוש יהודי מדינות ערב (להלן: "המכתב"). במכתב, ביקשנו כי המשרד לשוויון חברתי יידרש לנושא בדחיפות, ויסיים את מלאכת האיסוף במהירות האפשרית, לאור הזדקנות אוכלוסיית היעד. **מכתב זה מצורף כנספח א'.**
2. בחודשים לאחר שליחת מכתב זה, עמדה התנועה בקשר עם משרדכם תוך ניסיונות רבים לקבל מענה לגופו של עניין לפנייתנו. עם זאת, ולמרות מספר תזכורות שהועברו מטעמנו, עד היום טרם הועברה לידינו כלתשובה מהותית. על כן, פנינו אליכם ביום 26.2.18, בבקשה לפי חוק חופש המידע, שעניינה קבלת נתונים שונים הנוגעים לפעילות המשרד בנושא זה. **מכתב זה מצורף כנספח ב'.**
3. אולם, בחלוף כחודש וחצי משליחת בקשת חופש המידע, טרם נמסר לידינו המידע המבוקש, וזאת תוך חריגה מהוראות החוק המפורשות ומסדי הזמן הקבועים בו.
4. על כן, נבקש כי תעביר לידינו את המידע המבוקש בהקדם האפשרי וללא עיכובים נוספים.

בכבוד רב,

נילי אבן-חן, ע"ר
מנהלת מחלקת כלכלה ומחקר

אור מלכי אלון
רכז מחלקת כלכלה ומחקר

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

תאריך: ד' בשבט תשע"ז 13.2.17

סומן: כ-7217

לכבוד

גב' גילה גמליאל
חברה לשוויון חברתי

שלום רב,

הנדון: יישום החלטות הממשלה בנוגע לרכוש יהודי מדינות ערב

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") הרינו לפנות אליך כדלקמן:

כללי

1. לפני למעלה מארבעים שנה התקבלה החלטת הממשלה הראשונה (החלטה מס' 34 מיום 28.9.1969, להלן: "החלטה 34") שעניינה הסדרת זכויותיהם הרכושיות של מיליון וחצי יהודים, אשר גורשו או ברחו מארצות ערב מאז קום המדינה, נאלצו לעזוב את בתיהם ורכושם ועלו למדינת ישראל.
2. ניתן לראות בהחלטה זו, וכן ברצף החלטות שהתקבלו מאז החלטה זו ועד היום, כביטוי למחויבותה של מדינת ישראל לממש את החובה לפצות את אותם יהודים על אובדן אדמות ונכסים תרבותיים, דתיים ורוחניים.
3. עם זאת, ועל אף הצהרת הכוונות הבאה לידי ביטוי בהחלטות הממשלה הרבות שהתקבלו במרוצת השנים, דומה כי החלטות אלו לא יושמו במלואן, תוך מניעה ברורה של מיצוי זכויותיהם של יהודי ארצות ערב, שנפגעו בעקבות גירושם או רדיפתם.

החלטות ממשלה שהתקבלו בנושא מאז סוף שנות השישים

4. בתחלטה 34, החליטה הממשלה על הקמת יחידת במשרד המשפטים, שתעסוק במחקר ואיסוף חומר משפטי על פגיעות ברכוש ורדיפות נגד יהודים יוצאי המדינות עיראק, סוריה, מצרים ותימן. החלטה לא יושמה, וחודשה בשנת 2002, תוך הרחבת תחולתה ליהודי כלל מדינות ערב ואיראן, החל משנות ה-40 של המאה ה-20.¹
5. בשנים שחלפו, קיבלה ממשלת ישראל עוד חמש החלטות בנושא. ההחלטות כללו, מלבד הנחיות חוזרות על איסוף ועיבוד החומר, גם הקמה של ועדות שרים, ועדות בין-משרדיות,

¹ החלטת ממשלה מספר 1544 ממרץ 2002.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 • מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 • טל: 02-5000073 • פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 • العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 • هاتف: 02-5000073 • فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

ועדות היגוי ואף מועצה מיעוצת, שמטרתן הייתה גיבוש מדיניות ממשלתית בנושא, קידומו והבאתו לידי מימוש בפרקטיקה. פירוט החלטות הממשלה בנושא מצורף כנספח א'.
6. בשנת 2009 החליטה הממשלה על העברת הטיפול בנושא למשרד לאזרחים ותיקים, עם הקמתו כמשרד עצמאי.

פעילות המשרד לאזרחים ותיקים

7. עם העברת הנושא לטיפול המשרד לאזרחים ותיקים, עמדה עמו התנועה בקשר רציף, בבקשה לקבלת סטאטוס הפעילות בנושא. בתשובתו האחרונה אלינו משנת 2012, מציין מנכ"ל המשרד דאז, מר אהרון אזולאי, כי נקטו על ידי המשרד הצעדים הבאים:
  - 7.1. בניית דפים ייעודיים לנושא תיעוד ורישום זכויות יהודים יוצאי ערב במסגרת אתר האינטרנט של המשרד.
  - 7.2. המשך איסוף נתונים וסריקת עדויות אישיות, אפיון ומיסוד מסד הנתונים.
  - 7.3. ביצוע עבודות מחקר בנושא המשמעויות ההיסטוריות והמשפטיות בנושא הנמצאות בשלבי הכנה שונים.
  - 7.4. פעולות נוספות, אשר כפופות לשיקולי תקציב וישקלו בחמשך.
8. עם זאת, נדמה כי הפעולות המתוארות במכתבו של מר אזולאי אינן אלא "הישענות" על עבודה שנעשתה בעבר על ידי משרדים אחרים, ולפי מיטב ידיעתנו, לא הייתה התקדמות נוספת בנושא.

ליקויים במימוש המדיניות בנושא

9. חוות דעת שהוגשה על ידי מבקר המדינה בשנת 2014 בנושא (להלן: "חוות דעת המבקר"), קובעת כי נפלו ליקויים רבים בחליכי יישום המדיניות הממשלתית בתחום זה, על ידי כלל הגורמים האחראיים.²
10. עיקרי הממצאים, כפי שהם מפורטים בדו"ח, נוגעים להיעדר מדיניות כוללת, היעדר תקציב מתאים ליישום החלטות הממשלה בנושא וליקויים שונים בפעילות ריכוז ורישום הנתונים, תחת המשרד לאזרחים ותיקים.
  - 10.1. היעדר מדיניות כוללת – המבקר קבע כי על אף שהאחריות לגיבוש מדיניות כוללת ורב שנתית בנושא הוטלה על מספר גופים וועדות לאורך השנים, לא גובשה מדיניות כזו, ולממשלה לא הגיעו מסקנות קונסטרוקטיביות שעל פי הן תוכל לתכנן ולהקצות את המשאבים הנדרשים.

² "מאגר מידע על פליטים יהודים מארצות ערב ומאיראן" (חוות דעת של מבקר המדינה, פברואר 2014).

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

- 10.2. היעדר תקציב מתאים ליישום החלטות הממשלה – המבקר קבע כי למרות פניות של המועצה הלאומית המייעצת להשבת זכויות ורכוש יהודי ושל המשרד לאזרחים ותיקים בשנים 2010-2013, ממשלת ישראל טרם הקצתה תקציב מתאים ונפרד ליישום התכניות הרלבנטיות.
- 10.3. ליקויים בפעולות המשרד לאזרחים ותיקים בתחום ריכוז ורישום הנתונים – המבקר קבע כי המשרד השתחב בפרסום קריאה לקהל היעד לצורך איסוף הנתונים, ועשה זאת רק בחלוף כ-4 שנים מהעברת הנושא לאחריותו. גם לכשעשה זאת, לא עמד ביעדים אשר הציב לעצמו לשנים 2011-2012, ואסף מספר זעום של כ-130 טפסי תביעה בלבד בשנים אלו, המחווים 1% מהיעד שנקבע. עוד קובע המבקר כי פילוט שנעשה בארבע רשויות מקומיות להגדלת מאגר העדויות נכשל, וכי מסד נתונים ממוחשב לריכוז כלל המסמכים שנאספו בנושא חוקם, אך המשרד לא העלה אלו את המידע.
11. עם הקמתו של המשרד לשוויון חברתי בשנת 2015, הוכפף אליו המשרד לאזרחים ותיקים.
12. על כן, אנו מונים אלייך בבקשה להתניע מחדש את הטיפול בנושא, בהתאם ולאור הליקויים בטיפול בנושא עד כה, כפי שהם מוצגים בחוות דעת המבקר. לחלופין, ככל שהמשרד בראשותך כבר עוסק בנושא, נבקש לקבל פירוט על הפעולות שנקטו על ידו מאז הקמתו בשנת 2015.
13. מיותר לציין את דחיפותו החולקת וגוברת של טיפול יעיל ומהיר בנושא זה, לאור הזדקנותה של אוכלוסיית היעד.
14. לטיפולך המהיר ועדכונו בהתאם נודה.

בכבוד רב,

נילי אבן-חן, עו"ד
מחלקת כלכלה ומחקר

אור מלכי
רכז מחלקת כלכלה ומחקר

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

נספח א': תקציר החלטות ממשלה בנושא

החלטת מס. 34 של הממשלה מיום 28.09.1969 שעניינה רישום תביעות של יהודים יוצאי עיראק, סוריה, מצרים ותימן

- א. הקמת מדור מיוחד זמני לרישום תביעות של יהודים יוצאי עיראק, סוריה, מצרים ותימן, שעלו לארץ מאז שנת תשי"ח. תקן הצוות שיבצע את הרישום ומימון הוצאותיו יתואמו עם אגף התקציבים ונציבות שירות המדינה.
- ב. המדור יפעל לביצוע פעולות מחקר ורישום במטרה לאסוף חומר משפטי על הפגיעות ברכוש ועל הרדיפות נגד היהודים במדינות האמורות וריכוז התביעות שיצמחו מכך.
- ג. המדור יפעל לריכוז המסמכים שנאספו עד מועד ההחלטה על ידי מוסדות שונים וארגוני עולים ממדינות אלה (בהמשך ישמש החומר לביסוס התביעות), והמשך הפעולה בשלושת המישורים הבאים: איסוף וריכוז הוראות שנקבעו במדינות האמורות, אשר בכוחן נעשו הגבלות, הפקעות, התרמות וכיוצא באלה לגבי רכוש יהודי; איסוף מסמכים על מעשי רדיפה נגד יהודים; רישום תביעות אישיות וקהילתיות של יהודים, בקשר לנזקי גוף, או להפקעת רכוש לאובדנו.

החלטת מס. 1544 של הממשלה מיום 03.03.2002 רישום תביעות של היהודים יוצאי ארצות ערב

הוחלט על חידוש החלטת הממשלה מס. 34 מיום 28.9.69 בדבר רישום התביעות של היהודים יוצאי ארצות ערב ולהרחיבה כמפורט להלן:

1. הקמת מדור מיוחד זמני במשרד המשפטים לרישום תביעות של יהודים יוצאי עיראק, סוריה, מצרים ותימן, שעלו לארץ מאז שנת תשי"ח. המדור יפעל בהתאם להחלטת הממשלה הנ"ל.
2. הוחלט על הרחבת ההחלטה כך שהרישום יתייחס לכלל היהודים שיצאו מאז שנות ה-40 של המאה ה-20 מכל ארצות ערב (וכן מאיראן) ולא רק מארבע המדינות המוזכרות בהחלטה המקורית.
3. הרישום יתבצע וירוכז במשרד המשפטים במסגרת תחום הממונה על העזרה המשפטית, והוא זה שיבצע את כל הפעולות הנדרשות לביצוע המשימה (חדפסת טפסים, הפצתם, פרסומים באמצעי התקשורת, מחשוב הנתונים וכו'), כולל הקמת אתרי אינטרנט בשפות המתבקשות. בנוסף יידרש המשרד לבצע פעולות שימור והעתקה של התביעות ושל יתר החומר המתועד המרוכזים אצלו.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מוען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: من. ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

4. משרד המשפטים רשאי לבוא בדברים עם ארגוני קהילות וארגונים אחרים בארץ ובעולם אשר יגלו נכונות להשתתף בביצוע הפעולות הנ"ל ובמימונם ויגדיר מסגרת ההתקשרות אתם.

החלטה מס. 1250 של הממשלה מיום 28.12.2003 בעניין השבת זכויות ורכוש יהודי ובעניין זכויות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים

חשבת זכויות ורכוש יהודי

1. תגובש מדיניות כוללת רב-שנתית בנושא חשבת זכויות ורכוש יהודי בכל התחומים ומכל ארצות העולם הרלבנטיות.
2. מדינת ישראל במשותף עם ארגונים יהודים תוביל ותרכז את הטיפול בנושא חשבת זכויות ורכוש יהודי קהילתי ופרטי והשבת רכושם וזכויותיהם של יהודים לאחר השואה.
3. תוקם ועדת שרים בנושא חשבת זכויות ורכוש יהודי שתפקידה לגבש את המדיניות הנ"ל, לעדכנה מדי שנה בשנה, ולהוות גורם – על בשאלות מדיניות בנושא חשבת רכוש יהודי, בכפוף למדיניות הממשלה בנושא, ובהתאם למדיניות החוץ של מדינת ישראל. המדיניות הכוללת והתכנית השנתית יוצגו בפני הממשלה לקראת יישומן.
4. תוקם ועדת חיגוי בנושא חשבת זכויות ורכוש יהודי שתרכז את הטיפול בנושא למול גורמים בינלאומיים, לצורך תאום והתווית מדיניות אחידה ומובנית להתנהלות התחליף – בהתאם להחלטות הממשלה בנדון. הוועדה נדרשת להכין תוך שישה חודשים, ואחר-כך אחת לשנה, דו"ח שנתי כולל בנושא חשבת רכוש יהודי. הדו"ח יכלול את הנעשה בנושא בישראל ובמדינות העולם השונות וירכוז את הדו"חות של המדינות ושל הארגונים העוסקים בנושא.

זכויות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים

1. מדינת ישראל תוביל ותרכז את הטיפול בנושא זכויות ורישום התביעות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים, בארץ ומחוצה לה.
2. החטיבה לזכויות יהודי ארצות ערב (המדור המיוחד שהוקם במסגרת החלטות קודמות) ימשיך לבצע את התפקידים שיועדו לו. מסד הנתונים שיצר יורחב על-מנת לאפשר קיום תשתית ויכול מספיקה לאיסוף נתונים ומידע תוך תיעודם בשפות השונות, לאור כמות הפניות שתעלה נוכח פרסום העניין, וזאת על-מנת ליצור מאגר נתונים אחיד ומרכזי, מאוחד ואמין.
3. פרסום של משרד המשפטים הקורא לכל המעוניין לפנות לצורך רישום זכויות.

רח' יבנה 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

4. הקמת ועדת היגוי בנושא זכויות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים שתרכו את הטיפול בנושא למול גורמים בינלאומיים, לצורך תיאום והתווית מדיניות אחידה ומוכנת להתנהלות התהליך – בהתאם להחלטות הממשלה בנדון.

5. הטיפול בנושא התייעוד והרישום ימשיך להיות מרוכז על-ידי משרד המשפטים, באמצעות החטיבה לזכויות יהודי ארצות ערב אצל הממונה על העזרה המשפטית במשרד המשפטים, זאת תוך שיתוף משרדי הממשלה וארגונים שונים – כל גוף על-פי תחום עיסוקו.

6. החלטת הממשלה תגובה בתקצוב נפרד לנושא שיועבר על-ידי משרד האוצר למשרד המשפטים, לצורך עיבוי מערך כוח האדם ותשתית הפרסום והתייעוד ליישום ההחלטה.

החלטה מס. 4279 של הממשלה מיום 2.10.2005 הקמת ועדה בינמשרדית בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי

הוחלט על הקמת ועדה בינמשרדית בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי במטרה לגבש מדיניות כוללת בהמשך להחלטה מס. 1250 ולעדכנה מידי שנה בכפוף למדיניות הממשלה ובהתאם למדיניות החוץ של מדינת ישראל. המדיניות הכוללת והתוכנית השנתית יוצגו בפני הממשלה לקראת יומן.

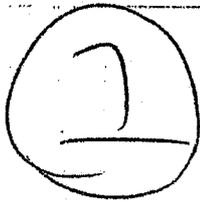
החלטה מס. 1263 של הממשלה מיום 25.2.2007 בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי

הוחלט להקים ועדת שרים בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי שתפקידיה וסמכויותיה בהתאם להחלטת ממשלה מס. 1250. בנוסף, הוחלט על הקמת ועדת היגוי בנושא זכויות של יהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים שתפקידיה בהתאם להחלטה לעיל. הועדה תהא אחראית לפרסום קול קורא כפי שנקבע בהחלטה מס. 1250.

החלטה מס. 791 של הממשלה מיום 12.10.2009 הקמת מועצה לאומית מייצעת להשבת זכויות ורכוש יהודי

הוחלט על הקמת מועצה לאומית להשבת זכויות ורכוש יהודי (להלן - המועצה) שתיעץ לממשלה ולראש הממשלה בדבר השבת זכויות ורכוש יהודי בכל העולם, הן לעניין השבת זכויות ורכוש מתקופת השואה באירופה ובצפון אפריקה והן לעניין זכויות ורכוש של יהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים. המועצה תוקם על מנת ליעץ לממשלה בדבר גיבוש מדיניות הממשלה בעניינים שונים, ובכללם ייעוץ לעניין טיפול בסוגיות הזכויות והרכוש של יהודי ארצות ערב.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.niqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

תאריך: י"א באדר תשע"ח, 26.2.2018

סומן: כ-14-7217

לכבוד

מר דוד אלבז

הממונה על חופש המידע

המשרד לשוויון חברתי

שלום רב,

הנדון: בקשה לפי חוק חופש המידע - יישום החלטות הממשלה בנוגע לרכוש

יהודי מדינות ערב

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") חרינו לפנות אליך כדלקמן:

1. ביום 13.2.17 פנינו למשרדכם במכתב המפרט את הכשלים ביישום החלטות הממשלה השונות הנוגעות לתיעוד, מחקר ואיסוף חומרים בנוגע לרכוש יהודי מדינות ערב (להלן: "המכתב"). במכתב, ביקשנו כי המשרד לשוויון חברתי יידרש לנושא בדחיפות, ויסיים את מלאכת האיסוף במהירות האפשרית, לאור הזדקנות אוכלוסיית היעד. מכתב זה מצורף כנספח א'.

2. בין הכשלים עליהם עמד מבקר המדינה בדו"ח משנת 2014 ניתן למנות היעדר מדיניות כוללת ורב שנתית בנושא; היעדר תקציב מתאים ליישום החלטות הממשלה בנושא; וליקויים בפעולות המשרד לאזרחים ותיקים (שמוזג למשרדכם) בתחום ריכוז ורישום הנתונים, אשר כלל השתחות בפרסום קריאה לקהל היעד לצורך איסוף הנתונים, ואיסוף מספר זעום של טופסי תביעה (טפסים ייעודיים לרישום רכוש אוכלוסיית היעד).

3. עם שליחת המכתב, ניסתה התנועה ליצור קשר עם גורמי המנהלה במשרד, על מנת לוודא את קבלתו. אולם, באופן תמוה, גם לאחר ניסיונות רבים לא עלה בידינו לקבל תשובה חד משמעית שפגיתנו התקבלה וכי הנושא בטיפול, ואישור כזה ניתן רק כחודש לאחר מכן, במהלך חודש מרץ, ולאחר שיחה עם ראש הלשכה. בתודעת דוא"ל שנשלחה במועד זה נמסר לנו באופן תמציתי שהנושא בטיפול על ידי ראש אגף אסטרטגיה במשרד.

4. בחלוף כשלושה חודשים מאישור קבלת המכתב וארבעה חודשים משליחתו, לא התקבל כל מענה לגופו של עניין לפגיתנו. על כן, פנינו למשרדך ביום 21.6.2017 במכתב תזכורת (להלן: "מכתב התזכורת") בו ביקשנו שוב לדעת האם קיימת כוונה לעסוק בנושא ובאילו לוחות זמנים. גם את קבלתו של מכתב התזכורת התקשינו לאשר למול המשרד, ואישור זה ניתן רק לאחר פניות רבות מטעמינו לאורך מספר ימים.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

5. והנה, בחלוף מעל שנה משליחת פנייתנו המקורית, ומעל חצי שנה ממכתב התזכורת האחרון, לא התקבל כל מענה רשמי לפנייתנו. על כן, אנו פונים אליכם בבקשה לפי חוק חופש המידע, לקבלת פרטי המידע הבאים:
  - 5.1. מסמכים המתייחסים לתכנית העבודה של המשרד בנושא לתיעוד, מחקר ואיסוף חומרים בנוגע לרכוש יהודי מדינות ערב, ובכלל זאת כל מסמך, תכתובת, תרשומת, פרוטוקול, החלטה וכו' אשר הפיק המשרד לשוויון חברתי בנושא זה.
  - 5.2. מבלי לפגוע בכלליות של סעיף 5.1 לעיל, מסמכים בהתאם לפירוט להלן:
    - 5.2.1. מסמכים המעידים על כמות טופסי התביעה הייעודיים לרישום רכוש יהודי מדינות ערב שאסף המשרד מאז הקמתו בשנת 2015 ועד היום.
    - 5.2.2. מסמכים המעידים על כמות טופסי התביעה הייעודיים לרישום רכוש יהודי מדינות ערב שאסף המשרד לאזרחים ותיקים (אשר התמזג למשרדכם) בשנים 2012-2015.
    - 5.2.3. עבור כל אחת מהשנים 2015-2018, מסמכים המפרטים את סכום התקציב שתוכנן לצורך הפרויקט, ובכלל זאת פירוט התקנות התקציביות ומספרן, וסכום התקציב שבוצע בפועל.
6. יובהר בזאת כי פנייתנו זו הינה בהתאם למתווה הקבוע בחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק") ובתקנות מכוחו.
7. יובהר כי בשלב זה איננו מתנגדים להסתרת פרטי הזיהוי או השמטת פרטים ("השחרות"), וזאת על מנת להחיש את קבלת המסמכים במהירות המתחייבת – תוך שמירת טענותינו בעתיד כנגד כל טענת חיסיון או חובת סודיות.
8. בהתאם לסעיף 6(2) לתקנות חופש המידע (אגרות) (תיקון), התשע"ד-2014, התנועה פטורה מתשלום אגרה בעבור בקשת חופש המידע:
  - 8.1. מצורך אישור ניהול תקין לשנת 2018 מרשם העמותות כפי שמורה הסעיף.
  - 8.2. המטרות הציבוריות שמקדמת התנועה מופיעות ברשימת המטרות הציבוריות כפי שפורסמה על ידי היחידה הממשלתית לחופש המידע במשרד המשפטים, ובראשן ומבלי למצות, "פעילות למען טוהר מידות בשירות הציבורי ומנהל תקין" (מצורפת הרשימה לנוחותך).
9. על כן, נבקש לקבל את התייחסותך לגבי המצאת המידע המבוקש תוך 30 יום, וזאת בהתאם למצוות סעיף 7(ב) לחוק.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים. ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

10. נזכיר בזאת, כי התקופה הקבועה בחוק הינה התקופה המקסימאלית למסירת המידע, אולם אין בה כדי למנוע מסירת המידע עובר לטיוטת תקופה זו. לכן, נודה באם כל מסמך או תשובה אשר יאותרו בעניין זה, יועברו לידינו באופן מיידי ולא רק בתום השלמת איסוף המסמכים כולם.

11. לטיפולך ולתגובתך המחירה, נודה.

בכבוד רב,

גילי אבן-חן-עמ"ר
מנהלת מחלקת כלכלה ומחקר

אור מלכי
רכז מחלקת כלכלה ומחקר

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

26/02/2018

תאריך:

פרטים כלליים

התנועה לאיכות השלטון בישראל

שם המבקש/ת:

580178697

מס' זהות:

יפו 208 ירושלים

כתובת:

מס' בית וכניסה: ת"ד 4207

יפו

רחוב:

מיקוד: 91043

ירושלים

ישוב:

טלפון נוסף:

02-5000073

טלפון:

דואר אלקטרוני: office@mqg.org.il

02-5000076

פקס:

הנני אזרח ישראלי / תושב ישראל (הקף בעיגול)

המידע המבוקש המידע המבוקש הינו אודותיי / אחר (הקף בעיגול)

סעיף 4 למכתבנו מיום 26/02/2018

אגרת בקשה

יש להעביר קבלה מקורית חתומה על סך 20 ₪ של אגרת הבקשה ששולמה בבנק הדואר לזכות

חשבון הרשות.

התחייבות

הנני מתחייב/ת לשאת באגרת איחור וטיפול ובאגרת הפקה עד לסכום שלא יעלה על 150 ₪ (כולל אגרת הבקשה) (*). במידה שהממונה תודיע לי כי עלות הטיפול בבקשתי גבוהה יותר, תידרש הסכמה נפרדת ממני להמשך הטיפול.

פטור מאגרה

בהתאם לסעיף 6(2) לתקנות חופש המידע (אגרות) (תיקון), התשע"ד-2014, התנועה פטורה

מתשלום אגרה בעבור בקשת חופש המידע:

- א. מצ"ב אישור ניהול תקין לשנת 2016. מרשם העמותות כפי שמורה הסעיף.
- ב. רשימת עמותות או חברות לתועלת הציבור העוסקות במטרות ציבוריות כפי שהנחה משרד המשפטים <http://index.justice.gov.il/Units/YechidarChofeshHameyda/GlobalDocs/Amotot.pdf>

התנועה למען
איכות השלטון בישראל (ע"ר)
מס' עמותה: 580178697
ת.ד. 4207, ירושלים 91043

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

מדינת ישראל
משרד המשפטים
רשות התאגידים
רשם העמותות

התנועה למען
איכות השלטון בישראל

16. 11. 2017

כתב תגובות

תאריך: חי' חשון תשע"ח
25 אוקטובר 2017
מס' עמותה: 580178697
קוד סריקה: 15

לכבוד
התנועה למען איכות השלטון בישראל
יפו 208
ירושלים 9438303

א.א.ג.

תגובה: אישור ניהול תקין לשנת 2018

מספר עמותה: 580178697
שם עמותה: התנועה למען איכות השלטון בישראל

בהתאם לבקשתכם, בנוגע למוען אישור ניהול תקין לשנת 2018, אנו מאשרים בזה כי העמותה מקיימת את דרישות חוק העמותות, ותשיים-1980 בכל הנוגע להגשת דו"חות, חריעות ופרוטוקולים.

אישור זה נבטל במידה ויתגלה כי העמותה אינה ממלאת את חובותיה חוק העמותות וכללי ניהול תקין.

אישור זה תקף מיום 1.1.18 ועד ליום 31.12.18.

לידיעתך – העמותה נרשמה ברשם העמותות בתאריך 25 ביולי 1990.

בכבוד רב
ב/רשם העמותות
רשות התאגידים (תל-אביב)

בכל מידת האפשר, נא לציין את מספר העמותה.
** חשיבות: אין כאישור זה כדי להעיד כי העמותה עומדת בכל דרישות חוק והורסם, אלא לכך שכאמור לעיל העמותה הגישה דו"חות שנתיים בהתאם לחוק וחזמתה הרשום, ולא נמצאו ליקויים בפעילותה המצויקים ביטול האישור.

רשם העמותות שרך בעמותות ביקורות וזומות במהלך השנה, אף לאחר מוען אישור ניהול תקין. ליקויים שימצאו בעמותה לאחר מוען האישור, עלולים להביא לביטול האישור שניתן או לשינוי נוסח האישור. מומלץ לבדוק באתר רשות התאגידים – רשם העמותות והחליט האם האישור בתוקף. בנוסף, ניתן, לעיין בדיווחי העמותה ללא תשלום באתר הריגיסטאר, וכן לעיין בתיק העמותה בכפוף לתשלום אגרה.

דואר ירמיהו 39, מגדלי הנירה בגין 1, ירושלים 9446722, תי"ד 34071 ירושלים 9134001
טלפון: 02-5000076-44-70-70-1 מקט: 02-6462648 P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Address: Mailing Address * 208 Jaffa St., Jerusalem * E-mail: economic@mag.org.il * Web Site: www.mag.org.il
שעות קבלת קהל: ימים א', ב', ג', ד', ה' 12:30-08:20; יום ו' המוקד גסטמכים בלבד (בקומה כניסה)

רחוב ירמיהו 208, ירושלים 94383 * ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يرفاء 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
02-5000076 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076 * Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Mailing Address * 208 Jaffa St., Jerusalem * E-mail: economic@mag.org.il * Web Site: www.mag.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

עמותות או חברות לזוועלת הציבור העוסקות במטרות ציבוריות

(לעניין פטור לזמי ותקנות חופש המידע (אגרות), התשס"ט-1999)

רשימה זו כונה עמותות או חברות לזוועלת הציבור שפען לחיזוק הממשלנות לחופש המידע נאו שרשויות ציבוריות פנו בעניין להחלה במטרה להבאור האם הן עומדות בתנאים שתקנות חופש המידע (אגרות), התשס"ט-1999 קבעו לענין קידום ימטרה ציבורית (לשם קבלת פטור מאגרת בקשה ותאודבע שעות טפול, ונמצאו זכאות לכך.

על מנת לזכות בפטור על העמותה או הח"צ להציג בנוסף אישור זיהול תקין בתוקף בעת הגשת הבקשה.

רשימה זו אינה רשימה ממצת. עמותות או חברות לחזקת הציבור הפעמונית לברר את המצב המשפטי לצורך, מורכבות לפנות לחזקה הממשלנות לחופש המידע בדוא"ל - foia@mqg.org.il

שם העמותה או הח"צ (למי טדר א-2)
אדם טבע ודין, ע"ר
אח"כיה ארזן הנכים בישראל המיוחד ע"ר
אגוד מרכזי הטיול למטענות ולמפעלי הקופה ממות, ע"ר
אמון הציבור, ח"צ
ארזן נוסעי התנועה הציבורית, ע"ר
גמעה - מרכז למעמדות על חכות לעם, ע"ר
האגודה לכסיות האגרות בישראל, ע"ר
האגודה העשראליה למען תווד אנופנת, ע"ר
החברה לחגמת הטבע, ע"ר
המנופחה הציבורית למפענות דעש והיתום אגיר בישראל - מל"י, ע"ר
המאקד לחגמת המרט מכותה של זידי לוסה ולצורגר, ע"ר
המרכז הישראלי לקידום זקק חברות, ח"צ
המרכז לידע ציבורי, ע"ר
העמותה לרימקריטה מונקומת, ע"ר
העמותה למען מדע כוסדי, ע"ר
העמותה לאיכות השלטון, ע"ר
העמותה לחופש המידע, ע"ר
לודמת קרן אברהם, ע"ר
מאלי - המרכז לחזקתשות הדמוקריטה, ח"צ
עמותות לידע - מרכז זכרון בקהילה, ע"ר
עמותות קד לעבוד, ע"ר
עצמים - טיץ ומידע במעגל הזמים המודיע, ע"ר
צליל - עמותה לאיכות החליבה, ע"ר
שקופות במיל ישראל, ע"ר

רח"י יפו 208, ירושלים 94383 * מען למוכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
 شارع يافا 208، القدس 94383 * عنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
 208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043, * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
 E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

נספח ע/13

העתק דואר אלקטרוני מטעם
המשיב 2 אל העותרת מיום

06.05.2018

<office@mqq.org.il> מזכירות התנועה

תזכורת לבקשת חופש מידע - רכוש יהודי ארצות ערב

דוד אלבז <Davide@mse.gov.il>
 To: מזכירות התנועה <office@mqq.org.il>

6 May 2018 at 19:37

שלום רב

הנני לאשר את קבלת פנייתכם בצירוף הנספחים אשר נתקבלו ביום 22.3.18
 הנני להודיעכם כי פציעתי ועקב החגים חל עיכוב בטיפול בבקשתכם
 בכל מקרה הנני להודיעכם על הארכת המועד למתן תשובה וזאת ב60 יום ממועד קבלת הנספחים
 אשתדל להעביר לכם תשובה מוקדם ככל האפשר בנושא המרתק אותי באופן אישי

050-6230580
 שם המוקבל: שרה תלבי
 תפקיד המקבל: אמא של
 משרד/רשות: 1
 שעה: 10:35
 תאריך: 7.5.18
 שם מבצע אישור: דוד אלבז
 קמ"ח

בברכה,

דוד אלבז, | ממונה על פניות הציבור וחוק חופש המידע

נייד: 050-6230580 | davide@mse.gov.il

משרד לשוויון חברתי | Ministry for Social Equality

נספח ע/14

העתק מכתבה של העותרת אל

המשיב 2 מיום 08.08.2018

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

תאריך: כ"ז באב תשע"ח, 8.8.18

סומן: כ-14-7217

לכבוד

גב' יעלה גרין-לשם

הממונה על חופש המידע

המשרד לשוויון חברתי

שלום רב,

הנדון: בקשה לפי חוק חופש המידע - יישום החלטות הממשלה בנוגע לרכוש

יהודי מדינות ערב – תזכורת שלישית

סימוכין: בקשת חופש מידע מטעמנו מיום 26.2.18; מכתב תזכורת מיום 12.4.18; מכתב תזכורת מיום 13.5.18.

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") הרינו לפנות אליך כדלקמן:

1. ביום 13.2.17 פנינו למשרדכם במכתב המפרט את הכשלים ביישום החלטות הממשלה השונות הנוגעות לתיעוד, מחקר ואיסוף חומרים בנוגע לרכוש יהודי מדינות ערב (להלן: "המכתב"). במכתב, ביקשנו כי המשרד לשוויון חברתי ידרש לנושא בדחיפות, ויסיים את מלאכת האיסוף במהירות האפשרית, לאור הזדקנות אוכלוסיית היעד. **מכתב זה מצורף כנספח א'.**
2. במהלך החודשים שלאחר משלוח המכתב ניסינו לקבל מענה לגופו של עניין לפנייתנו, אך זאת **ללא הצלחה**. על כן, פנינו אליכם ביום 26.2.18, בבקשה לפי חוק חופש המידע (להלן: "החוק"), שעניינה קבלת נתונים שונים הנוגעים לפעילות המשרד בנושא, וזאת בכדי לקבל מענה בהתאם לסד זמנים קבוע בהוראות הדין. **מכתב זה מצורף כנספח ב'.**
3. ב-8.3.18 התקבלה תשובת קודמך בתפקיד, מר דוד אלבו, בדוא"ל חוזר. בהודעתנו ציין מר אלבו כי בקשתנו התקבלה, והסב את תשומת ליבנו לכך שעקב טעות אנוש, לא צורפו למכתבנו הנספחים המוזכרים בגוף המכתב (אם כי כלל הנספחים אמורים להיות מצויים ברשותכם, שכן מדובר במכתבים שנשלחו אל המשרד ואושרה קבלתם). עם הבנת הטעות, ביום 22.3.18, שלחנו למשרדכם את המסמכים החסרים. יצוין כי הנספחים אינם הכרחיים לצורך גיבוש המידע שביקשנו, ומהווים חומר רקע לפעילות התנועה מול משרדכם בנושא בלבד.
4. בחלוף סדי הזמן הקבועים בחוק, ומשלא נתקבלה כל תשובה עניינית לבקשתנו, פנינו למר אלבו ביום 12.4.18 במכתב תזכורת (**מצורף כנספח ג'**). ביום 6.5.18 התקבלה תשובתו למכתב זה, ולפיה חיגו מאריך את מועד מסירת המידע ב-60 ימים החל מיום מסירת הנספחים (22.3.18), קרי עד ליום 27.5.18.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

5. יוער, שלעמדתנו דחיית מועד המסירה עד לתאריך המצויין נעשתה בניגוד לחוראות הדין, והיה על משרדכם למסור את המידע לכל היותר עד יום 27.4.18. עם זאת, גם אם תתקבל עמדתכם ולפיה המועד האחרון למסירה חל ביום 27.5.18, הדי שמועד זה חלף זה מכבר, ואין חולק שבמצב הדברים זהיום משרדכם חורג מהוראות החוק המחייבות.
6. עוד נציין, כי גם שליחת מכתב תזכורת נוסף, ביום 13.5.18 (מצורף כנספח ד') לא סייעה להביא להעברת המידע בהתאם לחוראות החוק.
7. על כן, נבקש לקבל את המידע המבוקש באופן מידי וללא דיחוי נוסף, זאת טרם שקילת צעדינו המשפטיים.

בכבוד רב,

נילי אבן-חן, עו"ד
מנהלת מתלקות כלכלה ומחקר

אור מלבי אור
רכז מתלקות כלכלה ומחקר

1. הוראות סעיף 7(ב) לחוק חופש המידע מתירות לממונה על חופש המידע (שהוסמך לכך על ידי ראש הרשות) לדחות את מועד מסירת המידע המקורי ב-30 ימים בלבד, וכל הארכה נוספת, הינה בסמכות ראש הרשות בלבד, עליה לחיות מנומקת, והיא מוגבלת למקרים בהם "תיקפו או מורכבותו של המידע המבוקש" מצריך זאת, וליתקופה המתחייבת מהטעמים האמורים, ובכל מקרה לא תעלה על 60 ימים". בהתאם לכך, ספק אם ההארכת המידית של 60 הימים (שלעמדתך נספרת החל מה-22.3.18, יום קבלת הנספחים, קרי 54 ימים מיום 28.3.18, יום סיום 30 הימים הראשונים שבסיומם אמור היה להימסר המידע) בוצעה כדין ועומדת בחוראות החוק המחייבות. בסמכותך היה לתאריך את מועד מסירת המידע ב-30 ימים בלבד מיום סיום 30 הימים הראשונים הקבועים למסירת המידע, קרי 60 ימים מיום הגשת הבקשה המקורית ועד לתאריך 27.4.18.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

תאריך: די בשבט תשע"ז 13.2.17
סומן: כ-7217

לכבוד
גב' גילה גמליאל
חשרת לשוויון חברתי

שלום רב,

הנדון: יישום החלטות הממשלה בנוגע לרכוש יהודי מדינות ערב

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") תרינו לפנות אליך כדלקמן:

כללי

1. לפני למעלה מארבעים שנה התקבלה החלטת הממשלה הראשונה (החלטה מס' 34 מיום 28.9.1969, להלן: "החלטה 34") שעניינה הסדרת זכויותיהם הרכושיות של מיליון וחצי יהודים, אשר גורשו או ברחו מארצות ערב מאז קום המדינה, נאלצו לעזוב את בתיהם ורכושם ועלו למדינת ישראל.
2. ניתן לראות בחלטה זו, וכן ברצף החלטות שהתקבלו מאז החלטה זו ועד היום, כביטוי למחויבותה של מדינת ישראל לממש את החובה לפצות את אותם יהודים על אובדן אדמות ונכסים תרבותיים, דתיים ורוחניים.
3. עם זאת, ועל אף הצהרת הכוונות הבאה לידי ביטוי בחלטות הממשלה הרבות שהתקבלו במרוצת השנים, דומה כי החלטות אלו לא יישמו במלואן, תוך מניעה ברורה של מיצוי זכויותיהם של יהודי ארצות ערב, שנפגעו בעקבות גירושם או רדיפתם.

החלטות ממשלה שהתקבלו בנושא מאז סוף שנות השישים

4. בתחלטה 34, החליטה הממשלה על הקמת יחידת במשרד המשפטים, שתעסוק במחקר ואיסוף חומר משפטי על פגיעות ברכוש ורדיפות נגד יהודים יוצאי המדינות עיראק, סוריה, מצרים ותימן. ההחלטה לא יושמה, וחודשה בשנת 2002, תוך הרחבת תחולתה ליהודי כלל מדינות ערב ואיראן, החל משנות ה-40 של המאה ה-20.¹
5. בשנים שחלפו, קיבלה ממשלת ישראל עוד חמש החלטות בנושא. החלטות כללו, מלבד הנחיות חוזרות על איסוף ועיבוד החומר, גם הקמה של ועדות שרים, ועדות בין-משרדיות,

¹ החלטות ממשלה מספר 1544 ממרץ 2002.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارح يفا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: من.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

הגדות תיגוי ואף מועצה מייעצת, שמטרתן הייתה גיבוש מדיניות ממשלתית בנושא, קידומו והבאתו לידי מימוש בפרקטיקה. פירוט החלטות הממשלה בנושא מצורף כנספח א'.
6. בשנת 2009 החליטה הממשלה על העברת הטיפול בנושא למשרד לאזרחים ותיקים, עם הקמתו כמשרד עצמאי.

פעילות המשרד לאזרחים ותיקים

7. עם העברת הנושא לטיפול המשרד לאזרחים ותיקים, עמדה עמו התנועה בקשר רציף, בבקשה לקבלת סטאטוס הפעילות בנושא. בתשובתו האחרונה אלינו משנת 2012, מציין מנכ"ל המשרד ד"ר, מר אהרון אזולאי, כי ננקטו על ידי המשרד תצעדים הבאים:
  - 7.1 בניית דפים ייעודיים לנושא תיעוד ורישום זכויות יהודים יוצאי ערב במסגרת אתר האינטרנט של המשרד.
  - 7.2 המשך איסוף נתונים וסריקת עדויות אישיות, אפיון ומיסוד מסד הנתונים.
  - 7.3 ביצוע עבודות מחקר בנושא המשמעויות ההיסטוריות והמשפטיות בנושא הנמצאות בשלבי הכנה שונים.
  - 7.4 פעולות נוספות, אשר כפופות לשיקולי תקציב וישקלו בהמשך.
8. עם זאת, נדמה כי הפעולות המתוארות במכתבו של מר אזולאי אינן אלא "חישענות" על עבודה שנעשתה בעבר על ידי משרדים אחרים, ולפי מיטב ידיעתנו, לא הייתה התקדמות נוספת בנושא.

ליקויים במימוש המדיניות בנושא

9. חוות דעת שהוגשה על ידי מבקר המדינה בשנת 2014 בנושא (להלן: "חוות דעת המבקר"), קובעת כי נפלר ליקויים רבים בהליכי יישום המדיניות הממשלתית בתחום זה, על ידי כלל הגורמים האחראיים.²
10. עיקרי הממצאים, כפי שהם מפורטים בדו"ח, נוגעים להיעדר מדיניות כוללת, היעדר תקציב מתאים ליישום החלטות הממשלה בנושא וליקויים שונים בפעילות ריכוז ורישום הנתונים, תחת המשרד לאזרחים ותיקים.
- 10.1. היעדר מדיניות כוללת – המבקר קבע כי על אף שהאחריות לגיבוש מדיניות כוללת ורב שנתית בנושא הוטלה על מספר גופים וועדות לאורך השנים, לא גובשה מדיניות כזו, ולממשלה לא הגיעו מסקנות קונסטרוקטיביות שעל פי הן תוכל לתכנן ולהקצות את המשאבים הנדרשים.

² "מאגר מידע על פליטים יהודים מארצות ערב ומאיראן" (חוות דעת של מבקר המדינה, פברואר 2014).

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

- 10.2. היעדר תקציב מתאים ליישום החלטות הממשלה – תמבקר קבע כי למרות פניות של המועצה הלאומית המייעצת לחשבת זכויות ורכוש יהודי ושל המשרד לאזרחים ותיקים בשנים 2010-2013, ממשלת ישראל טרם הקצתה תקציב מתאים ונפרד ליישום חתכניות הרלבנטיות.
- 10.3. ליקויים בפעולות המשרד לאזרחים ותיקים בתחום ריכוז ורישום הנתונים – תמבקר קבע כי המשרד חשתחה בפרטום קריאה לקהל היעד לצורך איסוף הנתונים, ועשה זאת רק בחלוף כ-4 שנים מחעברת הנושא לאחריותו. גם לכשעשה זאת, לא עמד במעדים אשר הציב לעצמו לשנים 2011-2012, ואסף מספר זעום של כ-130 טפסי תביעה בלבד בשנים אלו, המהווים 1% מהיעד שנקבע.
- עוד קובע תמבקר כי פילוט שנעשה בארבע רשויות מקומיות להגדלת מאגר העדויות נכשל, וכי מסד נתונים ממוחשב לריכוז כלל המסמכים שנאספו בנושא חוקם, אך המשרד לא העלה אליו את המידע.
11. עם הקמתו של המשרד לשוויון חברתי בשנת 2015, חזקפה אליו המשרד לאזרחים ותיקים.
12. על בן, אנו מונים אלייך בבקשה לחתניע מחדש את הטימול בנושא, בהתאם ולאור הליקויים בטיפול בנושא עד כה, במי שהם מוצגים בחוות דעת תמבקר. לחלופין, ככל שהמשרד בראשותך כבר עוסק בנושא, נבקש לקבל פירוט על הפעולות שונקטו על ידו מאז הקמתו בשנת 2015.
13. מיותר לציין את דחיפותו החולכת וגוברת של טיפול יעיל ומחיר בנושא זה, לאור חזקנותה של אוכלוסיית היעד.
14. לטיפולך המחיר ועדכונו בהתאם נודה.

בכבוד רב,

נילי אבן-חן, עו"ד
מחלקת כלכלת ומחקר

אור מלבי
רכז מחלקת כלכלה ומחקר

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

נספח א': תקציר החלטות ממשלה בנושא

החלטת מס. 34 של הממשלה מיום 28.09.1969 שעניינה רישום תביעות של יהודים יוצאי עיראק, סוריה, מצרים ותימן

א. הקמת מדור מיוחד זמני לרישום תביעות של יהודים יוצאי עיראק, סוריה, מצרים ותימן, שעלו לארץ מאז שנת תשי"ח. תקן הצוות שיבצע את הרישום ומימון הוצאותיו יתואמו עם אגף התקציבים ונציבות שירות המדינת.

ב. המדור יפעל לביצוע פעולות מחקר ורישום במטרה לאסוף חומר משפטי על הפגיעות ברכוש ועל הרדיפות נגד היהודים במדינות האמורות וריכוז התביעות שיצמחו מכך.

ג. המדור יפעל לריכוז המסמכים שנאספו עד מועד התחלטה על ידי מוסדות שונים וארגוני עולים ממדינות אלה (בהמשך ישמש החומר לביסוס התביעות), והמשך הפעולה בשלושת המישורים הבאים: איסוף וריכוז הוראות שנקבעו במדינות האמורות, אשר בכוחן נעשו הגבלות, הפקעות, חתרמות וכיוצא באלה לגבי רכוש יהודי; איסוף מסמכים על מעשי רדיפה נגד יהודים; רישום תביעות אישיות וקהילתיות של יהודים, בקשר לנוקי גוף, או לחפקעת רכוש לאובדנו.

החלטה מס. 1544 של הממשלה מיום 03.03.2002 רישום תביעות של היהודים יוצאי ארצות ערב

הוחלט על חידוש החלטת הממשלה מס. 34 מיום 28.9.69 בדבר רישום התביעות של היהודים יוצאי ארצות ערב ולהרחיבה כמפורט להלן:

1. הקמת מדור מיוחד זמני במשרד המשפטים לרישום תביעות של יהודים יוצאי עיראק, סוריה, מצרים ותימן, שעלו לארץ מאז שנת תשי"ח. המדור יפעל בהתאם להחלטת הממשלה הנ"ל.
2. הוחלט על הרחבת החלטתה כך שהרישום יתייחס לכלל היהודים שיצאו מאז שנות ה-40 של המאה ה-20 מכל ארצות ערב (וכן מאיראן) ולא רק מארבע המדינות המוזכרות בהחלטה המקורית.
3. הרישום יתבצע וירוכז במשרד המשפטים במסגרת תחום הממונה על תעורה המשפטית, והוא זה שיבצע את כל הפעולות הנדרשות לביצוע המשימה (חדפסת טפסים, הפצתם, פרסומים באמצעי התקשורת, מחשוב הנתונים וכו'), כולל הקמת אתרי אינטרנט בשפות המתבקשות, בנוסף יידרש המשרד לבצע פעולות שימור ודעתקה של התביעות ושל יתר החומר המתועד המרכזים אצלו.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: من. ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

4. משרד המשפטים רשאי לבוא בדברים עם ארגוני קהילות וארגונים אחרים בארץ ובעולם אשר יגלו נכונות לחשתתף בביצוע הפעולות הנ"ל ובמימנם ויגדיר מסגרת החתקשרות אתם.

החלטת מס. 1250 של הממשלה מיום 28.12.2003 בעניין השבת זכויות ורכוש יהודי ובעניין זכויות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים

חשבת זכויות ורכוש יהודי

1. תגובת מדיניות כוללת רב-שנתית בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי בכל התחומים ומכל ארצות העולם הרלבנטיות.
2. מדינת ישראל במשותף עם ארגונים יהודים תוביל ותרכז את הטיפול בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי קהילתי ופרטי והשבת רכושם וזכויותיהם של יהודים לאחר השואה.
3. תוקם ועדת שרים בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי שתפקידה לגבש את המדיניות הנ"ל, לעדכנה מדי שנה בשנה, ולהוות גורם – על בשאלות מדיניות בנושא השבת רכוש יהודי, בכפרף למדיניות הממשלה בנושא, ובהתאם למדיניות החוץ של מדינת ישראל. המדיניות הכוללת והתכנית השנתית יוצגו בפני הממשלה לקראת יישומן.
4. תוקם ועדת היגוי בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי שתרכז את הטיפול בנושא למול גורמים בינלאומיים, לצורך תאום והתווית מדיניות אחידה ומובנית להתנהלות התחליף – בהתאם לחלטות הממשלה בנדון. הוועדה נדרשת להכין תוך שישה חודשים, ואחר-כך אחת לשנת, דו"ח שנתי כולל בנושא השבת רכוש יהודי. הדו"ח יכלול את הנעשה בנושא בישראל ובמדינות העולם השונות וירכו את הדו"חות של המדינות ושל הארגונים העוסקים בנושא.

זכויות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים

1. מדינת ישראל תוביל ותרכז את הטיפול בנושא זכויות ורישום התביעות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים, בארץ ומחוצה לה.
2. החטיבה לזכויות יהודי ארצות ערב (המדור המיוחד שהוקם במסגרת החלטות קודמות) ימשיך לבצע את התפקידים שיועדו לו. מסד הנתונים שיצר יורחב על-מנת לאפשר קיום תשתית ויכול מספיקה לאיסוף נתונים ומיזע תוך תיעודם בשפות השונות, לאור כמות הפניות שתעלה נוכח פרסום העניין, וזאת על-מנת ליצור מאגר נתונים אחיד ומרכזי, מאוחד ואמין.
3. פרסום של משרד המשפטים חקורא לכל המעוניין לפנות לצורך רישום זכויות.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارح يفا 208 القدس 94383 * العنوان للرسائل: من.ب. 4207 القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

4. הקמת ועדת היגוי בנושא זכויות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים שתרכז את הטיפול בנושא למול גורמים בינלאומיים, לצורך תיאום והתווית מדיניות אחידה ומובנית להתנהלות התהליך – בהתאם להחלטות הממשלה בנדון.

5. הטיפול בנושא התייעוד והרישום ימשיך להיות מרוכז על-ידי משרד המשפטים, באמצעות החטיבה לזכויות יהודי ארצות ערב אצל הממונה על העזרה המשפטית במשרד המשפטים, זאת תוך שיתוף משרדי הממשלה וארגונים שונים – כל גוף על-פי תחום עיסוקו.

6. החלטת הממשלה תגובת בתקצוב נפרד לנושא שיועבר על-ידי משרד האוצר למשרד המשפטים, לצורך עיבוי מערך כוח האדם והשתית הפרסום והתייעוד ליישום ההחלטה.

החלטת מס. 4279 של הממשלה מיום 2.10.2005 הקמת ועדה בינמשרדית בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי

הוחלט על הקמת ועדה בינמשרדית בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי במטרה לגבש מדיניות כוללת בהמשך להחלטת מס. 1250 ולעדכנה מידי שנה בכפוף למדיניות והממשלה ובהתאם למדיניות החוץ של מדינת ישראל. המדיניות הכוללת והתוכנית השנתית יוצגו בפני הממשלה לקראת יסומן.

החלטת מס. 1263 של הממשלה מיום 25.2.2007 בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי

הוחלט להקים ועדת שרים בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי שתפקידיה וסמכויותיה בהתאם להחלטת ממשלה מס. 1250. בנוסף, הוחלט על הקמת ועדת היגוי בנושא זכויות של יהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים שתפקידיה בהתאם להחלטה לעיל. הועדה תהא אחראית לפרסום קול קורא כפי שנקבע בהחלטת מס. 1250.

החלטת מס. 791 של הממשלה מיום 12.10.2009 הקמת מועצה לאומית מיועצת להשבת זכויות ורכוש יהודי

הוחלט על הקמת מועצה לאומית להשבת זכויות ורכוש יהודי (להלן - המועצה) שתיעץ לממשלה ולראש הממשלה בדבר השבת זכויות ורכוש יהודי בכל העולם, הן לעניין השבת זכויות ורכוש מתקופת השואה באירופה ובצפון אפריקה והן לעניין זכויות ורכוש של יהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים. המועצה תוקם על מנת ליעץ לממשלה בדבר גיבוש מדיניות הממשלה בעניינים שונים, ובכללם ייעוץ לעניין טיפול בסוגיות הזכויות והרכוש של יהודי ארצות ערב.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارح يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: من.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

2

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

תאריך: י"א באדר תשע"ח, 26.2.2018
סומן: כ-14-7217

לכבוד
מר זיו אלבו
הממונה על חופש המידע
המשרד לשוויון חברתי

שלום רב,

הנדון: בקשה לפי חוק חופש המידע - יישום החלטות הממשלה בנוגע לרכוש

יהודי מדינות ערב

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") חרינו לפנות אליך כדלקמן:

- ביום 13.2.17 פנינו למשרדכם במכתב המפרט את הכשלים ביישום החלטות הממשלה השונות הנוגעות לתיעוד, מחקר ואיסוף חומרים בנוגע לרכוש יהודי מדינות ערב (להלן: "המכתב"). במכתב, ביקשנו כי המשרד לשוויון חברתי יידרש לנושא בדחילו, ויסיים את מלאכת האיסוף במחירות האפשרית, לאור הזדקנות אוכלוסיית היעד. מכתב זה מצורף כנספח א'.
- בין הכשלים עליהם עמד מבקר המדינה בדו"ח משנת 2014 ניתן למנות היעדר מדיניות כוללת ורב שנתית בנושא; היעדר תקציב מתאים ליישום החלטות הממשלה בנושא; ולקויים בפעולות המשרד לאורחים ותיקים (שמוזג למשרדכם) בתחום ריכוז ורישום הנתונים, אשר כלל השתחות בפרסום קריאה לקהל היעד לצורך איסוף הנתונים, ואיסוף מספר זעום של טופסי תביעה (טפסים ייעודיים לרישום רכוש אוכלוסיית היעד).
- עם שליחת המכתב, ניסתה התנועה ליצור קשר עם גורמי המנהלה במשרד, על מנת לוודא את קבלתו. אולם, באופן תמוה, גם לאחר ניסיונות רבים לא עלה בידינו לקבל תשובה חז משמעית שפנייתנו התקבלה וכי הנושא בטיפול, ואישור כזה ניתן רק כחיש לאחר מכן, במהלך חודש מרץ, ולאחר שיחה עם ראש השלכה. בחודשת דואיל שנשלחה במועד זה נמסר לנו באופן תמציתי שהנושא בטיפול על ידי ראש אגף אסטריגיה במשרד.
- בחלוף כשלושה חודשים מאישור קבלת המכתב וארבעה חודשים משליחתנו, לא התקבל כל מענה לגופו של עניין לפנייתנו. על כן, פנינו למשרדך ביום 21.6.2017 במכתב תזכורת (להלן: "מכתב התזכורת") בו ביקשנו שוב לדעת האם קיימת כוונה לעסוק בנושא ובאילו לוחות זמנים. גם את קבלתנו של מכתב התזכורת התקשינו לאשר למול המשרד, ואישור זה ניתן רק לאחר פניות רבות מטעמינו לאורך מספר ימים.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

5. וחנה, בחלוף מעל שנה משליחת פנייתנו המקורית, ומעל חצי שנה ממתב התזכורת האחרון, לא התקבל כל מענה רשמי לפנייתנו. על כן, אנו מונים אליכם בבקשה לפי חוק חופש המידע, לקבלת פרטי המידע הבאים:
  - 5.1. מסמכים המתייחסים לתכנית העבודה של המשרד בנושא לתיעוד, מחקר ואיסוף חומרים בנוגע לרכוש יחודי מדינות ערב, ובכלל זאת כל מסמך, תכתובת, תרשומת, פרוטוקול, החלטה וכיו"ב אשר חפיק המשרד לשויון חברתי בנושא זה.
  - 5.2. מבלי לפגוע בכלליות של סעיף 5.1 לעיל, מסמכים בהתאם לפירוט להלן:
    - 5.2.1. מסמכים המעידים על כמות טופסי התביעה הייעודיים לרישום רכוש יחודי מדינות ערב שאסף המשרד מאז הקמתו בשנת 2015 ועד היום.
    - 5.2.2. מסמכים המעידים על כמות טופסי התביעה הייעודיים לרישום רכוש יחודי מדינות ערב שאסף המשרד לאזרחים ותיקים (אשר התמזג למשרדכם) בשנים 2012-2015.
    - 5.2.3. עבור כל אחת מהשנים 2015-2018, מסמכים המפרטים את סכום התקציב שתוכנן לצורך הפרויקט, ובכלל זאת פירוט תקנות התקציביות ומספרן, וסכום התקציב שבוצע בפועל.
6. יובהר בזאת כי פנייתנו זו הינה בהתאם למתווה הקבוע בחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "חוק") ובתקנות מכורו.
7. יובהר כי בשלב זה איננו מתנגדים להסתרת פרטי הזיהוי או השמטת פרטים ("השחרות"), וזאת על מנת לחייש את קבלת המסמכים במהירות המתחייבת – תוך שמירת טענותינו בעתיד כנגד כל טענת חיסיון או חובת סודיות.
8. בהתאם לסעיף 2/6 לתקנות חופש המידע (אגרות) (תיקון), התשע"ד-2014, התנועה פטורת מתשלום אגרה בעבור בקשת חופש המידע:
  - 8.1. מצורך אישור ניהול תקין לשנת 2018 מרשם העמותות כפי שמורה הסעיף.
  - 8.2. המטרות הציבוריות שמקדמת התנועה מופיעות ברשימת המטרות הציבוריות כפי שפורסמה על ידי היחידה הממשלתית לחופש המידע במשרד המשפטים, ובראשן ומבלי למצות, "פעילות למען סוחר מידות בשירות הציבורי ומנהל תקין" (מצורפת הרשימה לנוחותך).
9. על כן, נבקש לקבל את התייחסותך לגבי המצאת המידע המבוקש תוך 30 יום, וזאת בהתאם למצוות סעיף 7(ב) לחוק.

רחי יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارح يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

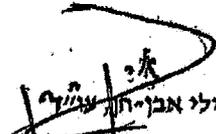
The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

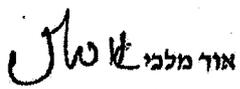

10. נזכיר בזאת, כי חתקופת הקבועה בחוק הינה התקופה המקסימאלית למסירת המידע, אולם אין בה כדי למנוע מסירת המידע עובר לסיים תקופה זו. לכן, נודה באם כל מסמך או תשובה אשר יאותרו בעניין זה, יועברו לידינו באופן מיידי ולא רק בתום השלמת איסוף המסמכים כולם.

11. לטיפולך ולתגובתך המחירה, נודה.

בכבוד רב,

נילי אבן-חיים
מנהלת מחלקת כלכלה ומחקר

אוד מלני
רכז מחלקת כלכלה ומחקר

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

26/02/2018

תאריך:

פרטים כלליים

התנועה לאיכות השלטון בישראל

שם המבקש/ת:

580178697

מס' זהות:

יפו 208 ירושלים

כתובת:

מס' בית וכניסה: ת"ד 4207

יפו

רחוב:

מיקוד: 91043

ירושלים

ישוב:

טלפון נוסף:

02-5000073

טלפון:

דואר אלקטרוני: office@mqg.org.il

02-5000076

פקס:

הנני אורה ישראלי / תושב ישראל (חקף בעיגול)

המידע המבוקש חמוע המבוקש הינו אודותי / אתר (חקף בעיגול)

טעיף 4 למכתבנו מיום 26/02/2018

אגרת בקשה

יש להעביר קבלה מקורית חתומה על סך 20 ₪ של אגרת הבקשה ששולמה בבנק הדואר לזכות

חשבון הרשות.

התחייבות

הנני מתחייבת/ת לשאת באגרת איתור וטיפול ובאגרת הפקה עד לסכום שלא יעלה על 150 ₪. (כולל אגרת הבקשה) (*). במידה שהממונה תודיע לי כי עלות הטיפול בבקשתי גבוהה יותר, תידרש הסכמה נפרדת ממני להמשך הטיפול.

פטור מאגרה

בהתאם לסעיף 26(2) לתקנות חופש המידע (אגרות) (תיקון), התשע"ד-2014, התנועה פטורה

מתשלום אגרה בעבור בקשת חופש המידע.

א. מציב אישור ניהול תקין לשנת 2016 מדרשם העמותות כפי שמורה הסעיף.

ב. רשימת עמותות או חברות לתועלת הציבור העוסקות במטרות ציבוריות כפי שהנחה משרד

המשפטים <http://index.justice.gov.il/Units/YechidatChofeshHameyda/GlobalDocs/Amotot.pdf>

התנועה למען
איכות השלטון בישראל (ע"ר)
מס' עמותה: 580178697
ת.ד. 4207, ירושלים 91043

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

מדינת ישראל
משרד המשפטים
רשות התאגידים
רשם העמותות

התנועה למען
איכות השלטון בישראל

16. 11. 2017

כתב ב' ל

תאריך: ה' חשוון תשע"ז
25 אוקטובר 2017
מס' עמותה: 580178697
קוד סריקה: 15

לכבוד
התנועה למען איכות השלטון בישראל
יפו 208
ירושלים 9438303

א.ג.ב.

תזונו: אישור ניתוח תקיני לשנת 2018

מספר עמותה: 580178697
שם עמותה: התנועה למען איכות השלטון בישראל

בהתאם לבקשתכם, בנוגע למונח אישור ניהול תקין לשנת 2018, אנו מאשרים בהו"כ העמדת
מקיימת את דרישות חוק העמותות, חתשים-1980 בכל הנוגע לזמנת דרישות, הודעות
ופרוטוקולים.

אישור זה נוסד במידה ויתגלה כי העמותה אינה ממלאת אחד חוראות חוק העמותות וכלל
ניהול תקין.

אישור זה תקף מיום 1.1.18 ועד ליום 31.12.18.

לידיעתך – העמותה גרסמה ברשם העמותות בתאריך 25 ביולי 1990.

בכבוד רב
ב/ רשם העמותות
רשות התאגידים (מלכ"רים)

יכול פניה אליו, או לעיין את מספר העמותה.
** חמירה: אין באישור זה כדי להגיד כי העמותה עומדת בכל דרישות החוק ורשם, אלא לך שאמור לעיל
העמותה תישאר ירושה שנתים בהתאם לחוק העמותות חרשם, ולא תצטרך לקיים בעילות המצויקים בטול
האישור.
רשם העמותות עורך באמנות בקרה יחובת במהלך השנה, אף לומר מנן אישור נמול תקין. לקיים שימנאו
בעמותה אחת מנן האישר, עלים להביא לביטול האשר שעתן או לשינוי נסת האישור.
ממליך כמות בספר רשות התאגידים – רשם העמותות והדליז האם האישר בוטקי,
בוטקי, יעט, לעיין בדיווחי העמותה לטא תלום אחרי תמידסטאר, וכ לעיין בוים העמותה כמנף לתלום ארזח.

רחוב ירושלים 30, מגדלי הבירה בנין 1, ירושלים 9446722, ת"ד 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
סלמון: 02-5000076 * 44-60-70-70-1 * מקס: 02-6462848 * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
שעות קבלת קהל: ימים א', ב', ד', ו', ח' 08:30-12:30 יום ג' המקרה מסמכים בלבד (מקומות בנישה)

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מנן למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: من.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

עמותות או חברות לתועלת הציבור העוסקות במטרות ציבוריות

(לענין פטור ללא תקנות חופש המיליצ (אגרות), תשנ"ט-1997)

רשימה זו מונה עמותות או חברות לתועלת הציבור שפנו לתקנות הממשלונת לחופש המידע (או שישלחו ציבוריות מן בעניןן ליוזמה) במטרה לחבואר החם ון עמדות ובפנים שתקנות חופש המידע (אגרות), תשנ"ט-1997 קבעו לעניןן קידום ימסרה ציבורית (לשם קבלת פאר מאגרת בקשה ומארגן שעות טמור, ומצוא דאחות לכך.

על מנת לזכות במפור על העמותות או החליץ להציג במוסף אישור ניתוח תקין בתוקף גאת הגשת הבקשה.

רשימה זו אינה רשימת ממצות. עמותות או חברות לתועלת הציבור המעומאות לכרז את הפצב המשפט לביטון, מודעות לפנות לרואה הממשלונת לחופש המידע בודאיל - info@mqg.org.il

שם העמותה או החליץ (לפי שדר אי-בי)
אדם טובא ודין, ע"ר
אח"כ ארזון הלום בישראל המיוחד ע"ר
אגודת כרבי הלוח למענות ולפנן דקאמה צינית, ע"ר
אמון הציבור, ח"ש
ארזן נוסני והתעבדה המיוחדת, ע"ר
גישת - מרכז למערה על החובות לנות, ע"ר
האגודה לזכויות תאורת בישראל, ע"ר
האגודה הישראית לקטן סתודי אומנותית, ע"ר
החברות להגנת הטוב, ע"ר
התעבול והמבודות למענות ריש ליתום אגוד בישראל - פלריה, ע"ר
התקן להגנת חורש מנסודות של זיי לטה ולבדר, ע"ר
המרכז הישראלי לקידום צדק חברתי, ח"ש
הסודת לידע וציבור, ע"ר
העמותה לר מקוריתיה מתקומת, ע"ר
העמותה למען מוע מסדר, ע"ר
העמותה למעלות ומשלות, ע"ר
העמדה לחופש המידע, ע"ר
השמך קור אברהם, ע"ר
מולד - המרכז להחששות החברקטייה, ח"ש
עמותת הדין - מרכז דמויות בקואלה, ע"ר
עמותת קר לעבוד, ע"ר
עיתון - מפץ המודן במעגל החיים החלוד, ע"ר
עלול - עמותת לזכות והשבתה, ע"ר
שקומות ביטיל ישראל, ע"ר

רדיו יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
 شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: فس. ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
 208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
 E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

7

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

תאריך: כ"ז בניסן תשע"ח, 12.4.2018
סומן: כ-14-7217

לכבוד
מר ד"ר אלבז
הממונה על חופש המידע
המשרד לשוויון חברתי

שלום רב,

חנדון: בקשה לפי חוק חופש המידע - יישום החלטות הממשלה בנוגע לרכוש

יהודי מדינות ערב – תזכורת

סימוכין, מכתבנו מיום 13.2.17; מכתבנו מיום 11.6.17; מכתבנו מיום 22.8.17;
בקשת חופש מידע מטעמנו מיום 26.2.18.

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") הרינו לפנות אליך כדלקמן:

1. ביום 13.2.17 פנינו למשרדכם במכתב המפרט את הכשלים ביישום החלטות הממשלה השונות הנוגעות לתיעוד, מחקר ואיסוף חומרים בנוגע לרכוש יהודי מדינות ערב (להלן: "המכתב"). במכתב, ביקשנו כי המשרד לשוויון חברתי יידרש לנושא בחיפוף, ויסיים את מלאכת האיסוף במחירת האפשרית, לאור חזקנות אוכלוסיית היעד. מכתב זה מצורף כנספח א'.
2. בחודשים לאחר שליחת מכתב זה, עמדה התנועה בקשר עם משרדכם תוך ניסיונות רבים לקבל מענה לגופן של עניין לפנייתנו. עם זאת, ולמרות מספר תזכורות שהועברו מטעמנו, עד היום טרם הועברה לידינו כל תשובה מחותית. על כן, פנינו אליכם ביום 26.2.18, בבקשה לפי חוק חופש המידע, שעניינה קבלת נתונים שונים הנוגעים לפעילות המשרד בנושא זה. מכתב זה מצורף כנספח ב'.
3. אולם, בחלוף כחודש וחצי משליחת בקשת חופש המידע, טרם נמסר לידינו המידע המבוקש, וזאת תוך חריגה מהוראות החוק המפורשות ומסדי הזמן הקבועים בו.
4. על כן, נבקש כי תעביר לידינו את המידע המבוקש בחקדט האפשרי וללא עיכובים נוספים.

בכבוד רב,

נילי אבן-חן, ע"ר
מנהלת מחלקת כלכלה ומחקר

אור מלכי א"כ
רכו מחלקת כלכלה ומחקר

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

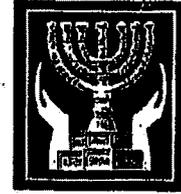

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

תאריך: כ"ח באייר תשע"ח, 13.5.2018

סומן: כ-14-7217

לכבוד

מר דוד אלבו

הממונה על חופש המידע

המשרד לשוויון חברתי

שלום רב,

הנדון: בקשה לפי חוק חופש המידע - יישום החלטות הממשלה בנוגע לרכוש

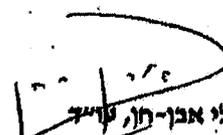
יהודי מזינות ערב – תזכורת

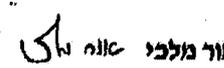
שנימוכין: מכתבנו מיום 13.2.17, מכתבנו מיום 11.6.17, מכתבנו מיום 22.8.17;
בקשת חופש מידע מטעמנו מיום 26.2.18, תזכורת לבקשת חופש המידע מיום 12.4.2018.

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") הרינו לפנות אליך כדלקמן:

1. ביום 26.2.18 פנינו אליכם בבקשה לפי חוק חופש המידע, שעניינה קבלת נתונים שונים הנוגעים לפעילות המשרד בנושא תיעוד, מחקר ואיסוף חומרים בדבר רכוש יהודי מזינות ערב. בקשת זו מצורפת כנספח א'.
2. עם תום התקופה הקבועה בחוק למסירת המידע, ומשלא התקבל מענה לפנייתנו, פנינו אליכם בשנית ביום 12.4.18 במכתב תזכורת. עם זאת, גם לאחר שליחת מכתב זה ובחלוף מעל חודשיים מבקשתנו המקורית, טרם התקבלה תשובה מטעמכם, תוך חריגה מטה מהוראות החוק המפורשות ומסדי הזמנים הקבועים בו.
3. לאור האמור לעיל, נבקשכם להעביר לידינו את המידע המבוקש באופן מידי וללא עיכובים נוספים, והאת טרם מנייה לערכאות.

בכבוד רב,

נילי אבן-חן,
מנהלת מחלקת כלכלה ומחקר

אור מלכני
רכז מחלקת כלכלה ומחקר

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

נספח ע/15

העתק מכתבה של העותרת אל

המשיבה 1 מיום 13.02.2017

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

תאריך: י"ח בשבט תשע"ז 13.2.17

סומן: כ-7217

לכבוד

גב' גילה גמליאל

השרה לשוויון חברתי

שלום רב,

הנדון: יישום החלטות הממשלה בנוגע לרכוש יהודי מדינות ערב

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") הרינו לפנות אליך כדלקמן:

כללי

1. לפני למעלה מארבעים שנה התקבלה החלטת הממשלה הראשונה (החלטה מס' 34 מיום 28.9.1969, להלן: "החלטה 34") שעניינה הסדרת זכויותיהם הרכושיות של מיליון וחצי יהודים, אשר גורשו או ברחו מארצות ערב מאז קום המדינה, נאלצו לעזוב את בתיהם ורכושם ועלו למדינת ישראל.
2. ניתן לראות בהחלטה זו, וכן ברצף ההחלטות שהתקבלו מאז החלטה זו ועד היום, כביטוי למחויבותה של מדינת ישראל לממש את החובה לפצות את אותם יהודים על אובדן אדמות ונכסים תרבותיים, דתיים ורוחניים.
3. עם זאת, ועל אף הצהרת הנוונות הבאה לידי ביטוי בהחלטות הממשלה הרבות שהתקבלו במרוצת השנים, דומה כי החלטות אלו לא יושמו במלואן, תוך מניעה ברורה של מיצוי זכויותיהם של יהודי ארצות ערב, שנפגעו בעקבות גירושם או רדיפתם.

החלטות ממשלה שהתקבלו בנושא מאז סוף שנות השישים

4. בחלטה 34, החליטה הממשלה על הקמת יחידת במשרד המשפטים, שתעסוק במחקר ואיסוף חומר משפטי על פגיעות ברכוש ורדיפות נגד יהודים יוצאי המדינות עיראק, סוריה, מצרים ותימן. החלטה לא יושמה, וחודשה בשנת 2002, תוך הרחבת תחולתה ליהודי כלל מדינות ערב ואיראן, החל משנות ה-40 של המאה ה-20.¹
5. בשנים שחלפו, קיבלה ממשלת ישראל עוד חמש החלטות בנושא. החלטות כללו, מלבד הנחיות חוזרות על איסוף ועיבוד החומר, גם הקמה של ועדות שרים, ועדות בין-משרדיות,

¹ החלטת ממשלה מספר 1544 ממרץ 2002.

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

ועדות היגוי ואף מועצה מיעוצת, שמטרתן הייתה גיבוש מדיניות ממשלתית בנושא, קידומו והבאתו לידי מימוש בפרקטיקה. פירוט החלטות הממשלה בנושא מצורף כנספח א'.
6. בשנת 2009 החליטה הממשלה על העברת הטיפול בנושא למשרד לאזרחים ותיקים, עם הקמתו כמשרד עצמאי.

פעילות המשרד לאזרחים ותיקים

7. עם העברת הנושא לטיפול המשרד לאזרחים ותיקים, עמדה עמו התנועה בקשר רציף, בבקשה לקבלת סטאטוס הפעילות בנושא. בתשובתו האחרונה אלינו משנת 2012, מציינ מנכ"ל המשרד דאז, מר אהרון אזולאי, כי ננקטו על ידי המשרד הצעדים הבאים:
  - 7.1 בניית דפים ייעודיים לנושא תיעוד ורישום זכויות יהודים יוצאי ערב במסגרת אתר האינטרנט של המשרד.
  - 7.2 המשך איסוף נתונים וסריקת עדויות אישיות, אפיון ומיסוד מסד הנתונים.
  - 7.3 ביצוע עבודות מחקר בנושא המשמעויות ההיסטוריות והמשפטיות בנושא הנמצאות בשלבי הכנה שונים.
  - 7.4 פעולות נוספות, אשר כפופות לשיקולי תקציב וישקלו בהמשך.
8. עם זאת, נדמה כי הפעולות המתוארות במכתבו של מר אזולאי אינן אלא "הישענות" על עבודה שנעשתה בעבר על ידי משרדים אחרים, ולפי מיטב ידיעתנו, לא הייתה התקדמות נוספת בנושא.

ליקויים במימוש המדיניות בנושא

9. חוות דעת שהוגשה על ידי מבקר המדינה בשנת 2014 בנושא (להלן: "חוות דעת המבקר"), קובעת כי נפלו ליקויים רבים בהליכי יישום המדיניות הממשלתית בתחום זה, על ידי כלל הגורמים האחראיים.²
10. עיקרי הממצאים, כפי שהם מפורטים בדו"ח, נוגעים להיעדר מדיניות כוללת, היעדר תקציב מתאים ליישום החלטות הממשלה בנושא וליקויים שונים בפעילות ריכוז ורישום הנתונים, תחת המשרד לאזרחים ותיקים.
  - 10.1 היעדר מדיניות כוללת – המבקר קבע כי על אף שהאחריות לגיבוש מדיניות כוללת ורב שנתית בנושא הוטלה על מספר גופים וועדות לאורך השנים, לא גובשה מדיניות כזו, ולממשלה לא הגיעו מסקנות קונסטרקטיביות שעל פי הן תוכל לתכנן ולהקצות את המשאבים הנדרשים.

² "מאגר מידע על פליטים יהודים מארצות ערב ומאיראן" (חוות דעת של מבקר המדינה, פברואר 2014).

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

- 10.2. היעדר תקציב מתאים ליישום החלטות הממשלה – המבקר קבע כי למרות פניות של המועצה הלאומית המייעצת להשבת זכויות ורכוש יהודי ושל המשרד לאזרחים ותיקים בשנים 2010-2013, ממשלת ישראל טרם הקצתה תקציב מתאים ונפרד ליישום התכניות הרלבנטיות.
- 10.3. ליקויים בפעולות המשרד לאזרחים ותיקים בתחום ריכוז ורישום הנתונים – המבקר קבע כי המשרד השתתה בפרסום קריאה לקהל היעד לצורך איסוף הנתונים, ועשה זאת רק בחלוף כ-4 שנים מהעברת הנושא לאחריותו. גם לכשעשה זאת, לא עמד ביעדים אשר הציב לעצמו לשנים 2011-2012, ואסף מספר זעום של כ-130 טפסי תביעה בלבד בשנים אלו, המהווים 1% מהיעד שנקבע.
- עוד קובע המבקר כי פילוט שנעשה בארבע רשויות מקומיות להגדלת מאגר העדויות נכשל, וכי מסד נתונים ממוחשב לריכוז כלל המסמכים שנאספו בנושא הוקם, אך המשרד לא העלה אליו את המידע.
11. עם הקמתו של המשרד לשוויון חברתי בשנת 2015, הוכפף אליו המשרד לאזרחים ותיקים.
12. על כן, אנו פונים אלייך בבקשה להתניע מחדש את הטיפול בנושא, בהתאם ולאור הליקויים בטיפול בנושא עד כה, כפי שהם מוצגים בחוות דעת המבקר. לחלופין, ככל שהמשרד בראשותך כבר עוסק בנושא, נבקש לקבל פירוט על הפעולות שנקטו על ידו מאז הקמתו בשנת 2015.
13. מיותר לציין את דחיפותו החולקת וגוברת של טיפול יעיל ומחיר בנושא זה, לאור הזדקנותה של אוכלוסיית היעד.
14. לטיפולך המחיר ועדכונו בהתאם נודה.

בכבוד רב,

נילי אבן-חן, עו"ד מ/א
מחלקת כלכלה ומחקר

אור מלכי
רכז מחלקת כלכלה ומחקר

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

נספח א': תקציר החלטות ממשלה בנושא

החלטה מס. 34 של הממשלה מיום 28.09.1969 שעניינה רישום תביעות של יהודים יוצאי עיראק, סוריה, מצרים ותימן

א. הקמת מדור מיוחד זמני לרישום תביעות של יהודים יוצאי עיראק, סוריה, מצרים ותימן, שעלו לארץ מאז שנת תשי"ח. תקן הצוות שיבצע את הרישום ומימון הוצאותיו יתואמו עם אגף התקציבים ונציבות שירות המדינה.

ב. המדור יפעל לביצוע פעולות מחקר ורישום במטרה לאסוף חומר משפטי על הפגיעות ברכוש ועל חרדיפות נגד היהודים במדינות האמורות וריכוז התביעות שיצמחו מכך.

ג. המדור יפעל לריכוז המסמכים שנאספו עד מועד ההחלטה על ידי מוסדות שונים וארגוני עולים ממדינות אלה (בהמשך ישמש החומר לביסוס התביעות), והמשך הפעולה בשלושת המישורים הבאים: איסוף וריכוז הוראות שנקבעו במדינות האמורות, אשר בכוחן נעשו הגבלות, הפקעות, חחרמות וכיוצא באלה לגבי רכוש יהודי; איסוף מסמכים על מעשי רדיפה נגד יהודים; רישום תביעות אישיות וקהילתיות של יהודים, בקשר לנזקי גוף, או להפקעת רכוש לאובדנו.

החלטה מס. 1544 של הממשלה מיום 03.03.2002 רישום תביעות של היהודים יוצאי ארצות ערב

הוחלט על חידוש החלטת הממשלה מס. 34 מיום 28.9.69 בדבר רישום התביעות של היהודים יוצאי ארצות ערב ולהרחיבה כמפורט להלן:

1. הקמת מדור מיוחד זמני במשרד המשפטים לרישום תביעות של יהודים יוצאי עיראק, סוריה, מצרים ותימן, שעלו לארץ מאז שנת תשי"ח. המדור יפעל בהתאם להחלטת הממשלה הנ"ל.

2. הוחלט על הרחבת ההחלטה כך שהרישום יתייחס לכלל היהודים שיצאו מאז שנות ה-40 של המאה ה-20 מכל ארצות ערב (וכן מאיראן) ולא רק מארבע המדינות המוזכרות בהחלטה המקורית.

3. הרישום יתבצע וירוכז במשרד המשפטים במסגרת תחום הממונה על העזרה המשפטית, והוא זה שיבצע את כל הפעולות הנדרשות לביצוע המשימה (הדפסת טפסים, הפצתם, פרסומים באמצעי התקשורת, מחשוב הנתונים וכו'), כולל הקמת אתרי אינטרנט בשפות המתבקשות. בנוסף יידרש המשרד לבצע פעולות שימור והעתקה של התביעות ושל יתר החומר המתועד המרוכזים אצלו.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

4. משרד המשפטים רשאי לבוא נדברים עם ארגוני קהילות וארגונים אחרים בארץ ובעולם אשר יגלו נכונות להשתתף בביצוע הפעולות הנ"ל ובמימנם ויגדיר מסגרת החתקשרות אתם.

החלטת מס. 1250 של הממשלה מיום 28.12.2003 בעניין השבת זכויות ורכוש יהודי ובעניין זכויות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים

השבת זכויות ורכוש יהודי

1. תגובת מדיניות כוללת רב-שנתית בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי בכל התחומים ומכל ארצות העולם הרלבנטיות.
2. מדינת ישראל במשותף עם ארגונים יהודים תוביל ותרכז את הטיפול בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי קהילתי ופרטי והשבת רכושם וזכויותיהם של יהודים לאחר השואה.
3. תוקם ועדת שרים בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי שתפקידה לגבש את המדיניות הנ"ל, לעדכנה מדי שנה בשנה, ולהוות גורם – על בשאלות מדיניות בנושא השבת רכוש יהודי, בכפוף למדיניות הממשלה בנושא, ובהתאם למדיניות החוץ של מדינת ישראל. המדיניות הכוללת והתכנית השנתית יוצגו בפני הממשלה לקראת יישומן.
4. תוקם ועדת חגיגי בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי שתרכז את הטיפול בנושא למול גורמים בינלאומיים, לצורך תאום והתווית מדיניות אחידה ומובנית להתנהלות התהליך – בהתאם להחלטות הממשלה בנדון. הועדה נדרשת להכין תוך שישה חודשים, ואחר-כך אחת לשנה, דו"ח שנתי כולל בנושא השבת רכוש יהודי. הדו"ח יכלול את הנעשה בנושא בישראל ובמדינות העולם השונות וירכז את הדו"חות של המדינות ושל הארגונים העוסקים בנושא.

זכויות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים

1. מדינת ישראל תוביל ותרכז את הטיפול בנושא זכויות ורישום התביעות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים, בארץ ומחוצה לה.
2. החטיבה לזכויות יהודי ארצות ערב (המדור המיוחד שהוקם במסגרת החלטות קודמות) ימשיך לבצע את התפקידים שיועדו לו. מסד הנתונים שיצר יורחב על-מנת לאפשר קיום תשתית ויכול מספיקה לאיסוף נתונים ומידע תוך תיעודם בשפות השונות, לאור כמות הפניות שתעלה נוכח פרסום העניין, וזאת על-מנת ליצור מאגר נתונים אחיד ומרכזי, מאוחד ואמין.
3. פרסום של משרד המשפטים הקורא לכל המעוניין לפנות לצורך רישום זכויות.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص. ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

4. הקמת ועדת היגוי בנושא זכויות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים שתרכז את הטיפול בנושא למול גורמים בינלאומיים, לצורך תיאום והתווית מדיניות אחידה ומובנית להתנהלות חתהליך - בהתאם להחלטות הממשלה בנדון.

5. הטיפול בנושא התייעוד והרישום ימשיך להיות מרוכז על-ידי משרד המשפטים, באמצעות החטיבה לזכויות יהודי ארצות ערב אצל הממונה על העזרה המשפטית במשרד המשפטים, זאת תוך שיתוף משרדי הממשלה וארגונים שונים - כל גוף על-פי תחום עיסוקו.

6. החלטת הממשלה תגובה בתקצוב נפרד לנושא שיועבר על-ידי משרד האוצר למשרד המשפטים, לצורך עיבוי מערך כוח האדם ותשתית הפרסום והתייעוד ליישום החלטתה.

החלטה מס. 4279 של הממשלה מיום 2.10.2005 הקמת ועדה בינמשרדית בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי

הוחלט על הקמת ועדה בינמשרדית בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי במטרה לגבש מדיניות כוללת בהמשך להחלטה מס. 1250 ולעדכנה מידי שנה בכפוף למדיניות הממשלה ובהתאם למדיניות החוץ של מדינת ישראל. המדיניות הכוללת והתוכנית השנתית יוצגו בפני הממשלה לקראת ישומן.

החלטה מס. 1263 של הממשלה מיום 25.2.2007 בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי

הוחלט להקים ועדת שרים בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי שתפקידיה וסמכויותיה בהתאם להחלטת ממשלה מס. 1250. בנוסף, הוחלט על הקמת ועדת היגוי בנושא זכויות של יהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים שתפקידיה בהתאם להחלטה לעיל. הועדה תהא אחראית לפרסום קול קורא כפי שנקבע בהחלטה מס. 1250.

החלטה מס. 791 של הממשלה מיום 12.10.2009 הקמת מועצה לאומית מייצעת להשבת זכויות ורכוש יהודי

הוחלט על הקמת מועצה לאומית להשבת זכויות ורכוש יהודי (להלן - המועצה) שתייעץ לממשלה ולראש הממשלה בדבר השבת זכויות ורכוש יהודי בכל העולם, הן לעניין השבת זכויות ורכוש מתקופת השואה באירופה ובצפון אפריקה והן לעניין זכויות ורכוש של יהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים. המועצה תוקם על מנת לייעץ לממשלה בדבר גיבוש מדיניות הממשלה בעניינים שונים, ובכללם ייעוץ לעניין טיפול בסוגיות הזכויות והרכוש של יהודי ארצות ערב.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

Date/Time: 13. Feb. 2017 16:19

File No.	Mode	Destination	Pg(s)	Result	Page Not Sent
5922	Memory TX	026547035	P. 6	OK	

Reason for error
 E. 1) Hang up or line fail
 E. 2) Busy
 E. 3) No answer
 E. 4) No facsimile connection
 E. 5) Exceeded max. E-mail size

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel

תאריך: יום בוטט השישי 13.2.17
סמך: 7217

לכבוד
גב' גילה גמליאל
מחנה לשירותי מבחן

שלום רב,

הנדון: יישום החלטות הממשלה בנוגע לרכוש יחידים מדינת ערב

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") רצינו לפנות אליך בדלפקנו.

לפני

1. לפני למעלה מ-24 שנה (יולי 1992), עניינת הסדרת וביטול תביעות של מיליון וחצי תושבים, אשר גורשו או צברו מארצות ערב מאז קום המדינה, סולבו לטובת את מדינת ישראל.
2. יתכן לראות החלטה זו, כן ברורה ותכליתית שהתקבלה מאז החלטת זו הפך תוכנית, כביכול להחזרתה של מדינת ישראל לממש את חובותיה למאות את אותם יחידים על ארבעת הדקות והכספים הנדרשים, דמיים ויחידים.
3. עם זאת, הל אף הנחיות החברות הבאות לרד בטיב בחלטות הממשלה ורבות שהתקבלו במדינת ישראל, דומה כי החלטות אלו לא יקטנו במלואן, תוך נטיית בירור של מדינת וביניהם של יחידים ארצות ערב, שמיש כמקובל גורשים או רצינים.

החלטות אמש על שהתקבלו בנושא מאז שנת ה'שישים

4. בדצמבר 2012, החליטה הממשלה על הקמת חידת בעשרד המשפטים, שהעוסק בבחור הנתון תואר משפטי על מנת לרכוש רישיונות בני קדומים ליבוי המדינות עיראק, סוריה, מצרים ומכאן החלטת לא קטנת, והוציאה בשנת 2012, תוך הוראת החלטת ליחודי כלל מדינת ערב והיראן, תחל מעטות ה-40 של המאז ה-20.
5. בשנים שהלכו, קיבלה ממשלת ישראל עוד חמש החלטות בנושא. החלטות כלל, מלבד תמיכת חוזרת על אסוף ועבוד החומר, גם הקמת של ועדות שרים, ועדות בקי-מסדרות,

החלטות ממשלה מאז 1964 מתוך 2012

חתימתנו: 02-5090076 • פקס: 02-5090076 • דואר: 02-5090076 • סמך: 02-5090076 • טל: 02-5090076
בניין: 02-5090076 • מטה: 02-5090076 • מטה: 02-5090076 • מטה: 02-5090076
2012 Tel Aviv, Jerusalem • Mailing Address: P.O. Box 4207 Jerusalem 91041 • Tel: 02-5090076 • Fax: 02-5090076
E-mail: info@mqgi.org.il • Web Site: www.mqgi.org.il

עמוד 1 מתוך 1

שם: _____
 שם המקבל: _____
 תפקיד המקבל: _____
 משרד/רשות: _____
 שעה: _____
 תאריך: _____
 שם מבצע אישור: _____

נספח ע/16

העתק דואר אלקטרוני ממנכ"ל

המשיב 1 אל העותרת מיום

15.03.2017

<economic@mqg.org.il> economic mqg

פניות מהתנועה לאיכות השלטון

15 במרץ 2017 בשעה 19:57

אבי כהן <avic@mse.gov.il>
אל: "economic@mqg.org.il" <economic@mqg.org.il>
עותק: לירון הנץ <lironhantz@mse.gov.il>

אור,

מי שמטפל בפניה היא לירון הנץ, ראש אגף אסטרטגיה במשרד (מכותבת).

הדברים מטופלים.

תודה

אבי

מאת: economic mqg <economic@mqg.org.il>
נשלח: יום רביעי 15 מרץ 2017 13:06
אל: מיכל מושיב
נושא: פניות מהתנועה לאיכות השלטון

[טקסט מצוטט מוסתר]

נספח ע/17

העתק מכתבה של העותרת אל

המשיב 1 מיום 21.06.2017

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

תאריך: כ"ז בסיוון, 21.6.2017

סומן: כ-14-7217

לכבוד

גב' גילה גמליאל

תשרה לשוויון חברתי

שלום רב,

הנדון: יישום החלטות הממשלה בנוגע לרכוש יהודי מדינות ערב - תזכורת

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") הרינו לפנות אליך כדלקמן:

1. ביום 13.2.17 פנינו אלייך במכתב המפרט את הכשלים ביישום החלטות הממשלה השונות הנוגעות לתיעוד, מחקר ואיסוף חומרים על רכוש יהודי מדינות ערב. במכתב, ביקשנו כי המשרד לשוויון חברתי בראשותך יידרש לנושא בדחיפות, ויסיים את מלאכת האיסוף במהירות האפשרית. מכתב זה מצורף כנספח א'.
2. עם זאת, בחלוף כארבעה חודשים משליחת מכתב זה, טרם התקבל כל מענה לגופו של עניין לפנייתנו. על כן, אנו שבים ומבקשים לדעת האם המשרד מתכוון לעסוק בנושא ובאילו לוחות זמנים, וככל שקיים עיסוק בנושא, באיזה מתווה ומה סטאטוס התקדמותו הנוכחי.
3. לתשובתך המהירה נודה.

בכבוד רב,

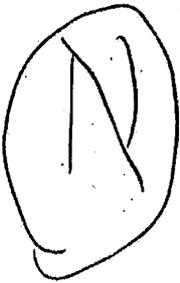
איתמר שחר, עו"ד

מחלקת כלכלה ומחקר

אור מלכי

רכז מחלקת כלכלה ומחקר

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

תאריך: ד' בשבט תשע"ז 13.2.17

סומן: כ-7217

לכבוד

גב' גילה גמליאל

חשרת לשוויון חברתי

שלום רב,

הנדון: יישום החלטות הממשלה בנוגע לרכוש יהודי מדינות ערב

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") הרינו לפנות אליך כדלקמן:

פללי

1. לפני למעלה מארבעים שנה התקבלה החלטת הממשלה הראשונה (החלטה מס' 34 מיום 28.9.1969, להלן: "החלטה 34") שעניינה הסדרת זכויותיהם הרכושיות של מיליון וחצי יהודים, אשר גורשו או ברחו מארצות ערב מאז קום המדינה, נאלצו לעזוב את בתיהם ורכושם ועלו למדינת ישראל.
2. ניתן לראות בהחלטה זו, וכן ברצף ההחלטות שהתקבלו מאז החלטה זו ועד היום, כביטוי למחויבותה של מדינת ישראל לממש את החובה לפצות את אותם יהודים על אובדן אדמות ונכסים תרבותיים, דתיים ורוחניים.
3. עם זאת, ועל אף הצהרת הכוונות הבאה לידי ביטוי בתחלטות הממשלה הרבות שהתקבלו במרוצת השנים, דומה כי החלטות אלו לא יושמו במלואן, תוך מגיעה ברורה של מיצוי זכויותיהם של יהודי ארצות ערב, שנפגעו בעקבות גירושם או רדיפתם.

החלטות ממשלה שהתקבלו בנושא מאז סוף שנות השישים

4. בתחלטה 34, החליטה הממשלה על הקמת יחידת במשרד המשפטים, שתעסוק במחקר ואיסוף חומר משפטי על פגיעות ברכוש ורדיפות נגד יהודים יוצאי המדינות עיראק, סוריה, מצרים ותימן. ההחלטה לא יושמה, וחודשה בשנת 2002, תוך הרחבת תחולתה ליהודי כלל מדינות ערב ואיראן, החל משנות ה-40 של המאה ה-20.¹
5. בשנים שחלפו, קיבלה ממשלת ישראל עוד חמש החלטות בנושא. ההחלטות כללו, מלבד הנחיות חוזרות על איסוף ועיבוד החומר, גם הקמה של ועדות שרים, ועדות בין-משרדיות,

¹ החלטות ממשלה מספר 1544 ממרץ 2002.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارح يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

ועדות היגוי ואף מועצה מיעצת, שמטרתן הייתה גיבוש מדיניות ממשלתית בנושא, קידומו וחבאתו לידי מימוש בפרקטיקה. פירוט החלטות הממשלה בנושא מצורף כנספח א'.
6. בשנת 2009 החליטה הממשלה על העברת הטיפול בנושא למשרד לאזרחים ותיקים, עם חקמתו כמשרד עצמאי.

פעילות המשרד לאזרחים ותיקים

7. עם העברת הנושא לטיפול המשרד לאזרחים ותיקים, עמדה עמו התנועה בקשר רציף, בבקשה לקבלת סטאטוס הפעילות בנושא. בתשובתו האחרונה אלינו משנת 2012, מציין מנכ"ל המשרד דאז, מר אחרון אוולאי, כי נקטו על ידי המשרד הצעדים הבאים:
  - 7.1. בניית דפים ייעודיים לנושא תיעוד ורישום זכויות יהודים יוצאי ערב במסגרת אתר האינטרנט של המשרד.
  - 7.2. המשך איסוף נתונים וסריקת עדויות אישיות, אפיון ומיסוד מסד הנתונים.
  - 7.3. ביצוע עבודות מחקר בנושא המשמעויות ההיסטוריות והמשפטיות בנושא הנמצאות בשלבי הכנה שונים.
  - 7.4. פעולות נוספות, אשר כפופות לשיקולי תקציב וישקלו בהמשך.
8. עם זאת, נדמה כי הפעולות המתוארות במכתבו של מר אוולאי אינן אלא "חישענות" על עבודה שנעשתה בעבר על ידי משרדים אחרים, ולפי מיטב ידיעתנו, לא הייתה התקדמות נוספת בנושא.

ליקויים במימוש המדיניות בנושא

9. חוות דעת שחוגשה על ידי מבקר המדינה בשנת 2014 בנושא (להלן: "חוות דעת המבקר"), קובעת כי נפלו ליקויים רבים בחליכי יישום המדיניות הממשלתית בתחום זה, על ידי כלל הגורמים האחראיים.²
10. עיקרי הממצאים, כפי שהם מפורטים בדו"ח, נוגעים להיעדר מדיניות כוללת, היעדר תקציב מתאים ליישום החלטות הממשלה בנושא וליקויים שונים בפעילות ריכוז ורישום הנתונים, תחת המשרד לאזרחים ותיקים.
  - 10.1. היעדר מדיניות כוללת – המבקר קבע כי על אף שהאחריות לגיבוש מדיניות כוללת ורב שנתית בנושא הוטלה על מספר גופים ועודות לאורך השנים, לא גובשה מדיניות כזו, ולממשלה לא הגיעו מסקנות קונסטרוקטיביות שעל פי הן תוכל לתכנן ולהקצות את המשאבים הנדרשים.

² "מאגר מידע על פליטים יהודים מארצות ערב ומאיראן" (חוות דעת של מבקר המדינה, פברואר 2014).

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

- 10.2. היעדר תקציב מתאים ליישום החלטות הממשלה – המבקר קבע כי למרות פניות של המועצה הלאומית המייעצת לחשבת זכויות ורכוש יחודי ושל המשרד לאזרחים ותיקים בשנים 2010-2013, ממשלת ישראל טרם הקצתה תקציב מתאים ונפרד ליישום התכניות הרלבנטיות.
- 10.3. ליקויים בפעולות המשרד לאזרחים ותיקים בתחום ריכוז ורישום הנתונים – המבקר קבע כי המשרד חשתחה בפרטום קריאה לקהל היעד לצורך איסוף הנתונים, ועשה זאת רק בחלוף כ-4 שנים מהעברת הנושא לאחריותו. גם לכשעשה זאת, לא עמד ביעדים אשר הציב לעצמו לשנים 2011-2012, ואסף מספר זעום של כ-130 טפסי תביעה בלבד בשנים אלו, המהווים 1% מהיעד שנקבע.
- עוד קובע המבקר כי פיילוט שנעשה בארבע רשויות מקומיות להגדלת מאגר העוזיות נכשל, וכי מסד נתונים ממוחשב לריכוז כלל המסמכים שנאספו בנושא הוקם, אך המשרד לא העלה אליו את המידע.
11. עם הקמתו של המשרד לשוויון חברתי בשנת 2015, הוכפף אליו המשרד לאזרחים ותיקים.
12. על כן, אנו מונים אלייך בבקשה להתניע מחדש את הטיפול בנושא, בהתאם ולאור הליקויים בטיפול בנושא עד כה, כפי שהם מוצגים בחוות דעת המבקר. לחלופין, ככל שהמשרד בראשותך כבר עוסק בנושא, נבקש לקבל פירוט על הפעולות שנקטו על ידו מאז הקמתו בשנת 2015.
13. מיותר לציין את דחיפותו החולקת וגוברת של טיפול יעיל ומחיר בנושא זה, לאור הזדקנותה של אוכלוסיית היעד.
14. לטיפולך המחיר ועדכוננו בהתאם נודה.

בכבוד רב,

נילי אבן-חן, עו"ד ק/אש
מחלקת כלכלה ומחקר

אור מלבי אש
רכז מחלקת כלכלה ומחקר

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

נספח א': תקציר החלטות ממשלה בנושא

החלטת מס. 34 של הממשלה מיום 28.09.1969 שעניינה רישום תביעות של יהודים יוצאי עיראק, סוריה, מצרים ותימן

א. חקמת מדור מיוחד זמני לרישום תביעות של יהודים יוצאי עיראק, סוריה, מצרים ותימן, שעלו לארץ מאז שנת תשי"ח. תקן הצוות שיבצע את הרישום ומימון הוצאותיו יתואמו עם אגף התקציבים ונציבות שירות המדינה.

ב. המדור יפעל לביצוע פעולות מחקר ורישום במטרה לאסוף חומר משפטי על הפגיעות ברכוש ועל הרדיפות נגד היהודים במדינות האמורות וריכוז התביעות שיצמחו מכך.

ג. המדור יפעל לריכוז המסמכים שנאספו עד מועד החלטה על ידי מוסדות שונים וארגוני עולים ממדינות אלה (בהמשך ישמש החומר לביסוס התביעות), וחמשך הפעולה בשלושת המישורים הבאים: איסוף וריכוז הוראות שנקבעו במדינות האמורות, אשר בכוחן נעשו הגבלות, הפקעות, חתרמות וכיוצא באלה לגבי רכוש יהודי; איסוף מסמכים על מעשי רדיפה נגד יהודים; רישום תביעות אישיות וקהילתיות של יהודים, בקשר לנוזקי גוף, או לחפקת רכוש לאובדנו.

החלטת מס. 1544 של הממשלה מיום 03.03.2002 רישום תביעות של היהודים יוצאי ארצות ערב

הוחלט על חידוש החלטת הממשלה מס. 34 מיום 28.9.69 בדבר רישום התביעות של היהודים יוצאי ארצות ערב ולהרחיבה כמפורט להלן:

1. חקמת מדור מיוחד זמני במשרד המשפטים לרישום תביעות של יהודים יוצאי עיראק, סוריה, מצרים ותימן, שעלו לארץ מאז שנת תשי"ח. המדור יפעל בחתאם להחלטת הממשלה הני"ל.
2. הוחלט על הרחבת ההחלטה כך שהרישום יתייחס לכלל היהודים שיצאו מאז שנות ה-40 של המאה ה-20 מכל ארצות ערב (וכן מאיראן) ולא רק מארבע המדינות המוזכרות בהחלטה המקורית.
3. הרישום יתבצע וירוכז במשרד המשפטים במסגרת תחום הממונה על העזרה המשפטית, והוא זה שיבצע את כל הפעולות הנדרשות לביצוע המשימה (הדפסת טפסים, הפצתם, פרסומים באמצעי התקשורת, מחשוב נתונים וכו'), כולל חקמת אתרי אינטרנט בשפות המתבקשות. בנוסף יידרש המשרד לבצע פעולות שימור והעתקה של התביעות ושל יתר החומר המתועד המרוכזים אצלו.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@magg.org.il * Web Site: www.magg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

4. משרד המשפטים רשאי לבוא בדברים עם ארגוני קהילות וארגונים אחרים בארץ ובעולם אשר יגלו נכונות לחשתתף בביצוע הפעולות הנייל ובמימונם ויגדיר מסגרת ההתקשרות אתם.

חלטת מס. 1250 של הממשלה מיום 28.12.2003 בעניין השבת זכויות ורכוש יחודי ובעניין זכויות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים

חשבת זכויות ורכוש יחודי

1. תגובת מדיניות כוללת רב-שנתית בנושא חשבת זכויות ורכוש יחודי בכל התחומים ומכל ארצות העולם הרלבנטיות.
2. מדינת ישראל במשותף עם ארגונים יהודים תוביל ותרכז את הטיפול בנושא חשבת זכויות ורכוש יחודי קהילתי ופרטי וחשבת רכושם וזכויותיהם של יהודים לאתר השואה.
3. תוקם ועדת שרים בנושא חשבת זכויות ורכוש יחודי שתפקידה לגבש את המדיניות הנייל, לעדכנה מדי שנה בשנה, ולהוות גורם – על בשאלות מדיניות בנושא חשבת רכוש יחודי, בכפוף למדיניות הממשלת בנושא, ובחתימה למדיניות החוץ של מדינת ישראל. המדיניות הכוללת והתכנית השנתית יוצגו בפני הממשלה לקראת יישומן.
4. תוקם ועדת חגיגי בנושא חשבת זכויות ורכוש יחודי שתרכז את הטיפול בנושא למול גורמים בינלאומיים, לצורך תאום והתווית מדיניות אחידה ומובנית להתנהלות התחליך – בחתימה להחלטות הממשלה בגדון. הוועדה נדרשת להכין תוך שישה חודשים, ואחר-כך אחת לשנה, דו"ח שנתי כולל בנושא חשבת רכוש יחודי. הדו"ח יכלול את הנעשה בנושא בישראל ובמדינות העולם השונות וירכז את הדו"חות של המדינות ושל הארגונים העוסקים בנושא.

זכויות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים

1. מדינת ישראל תוביל ותרכז את הטיפול בנושא זכויות ורישום התביעות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים, בארץ ומחוצה לה.
2. החטיבה לזכויות יחודי ארצות ערב (המדור המיוחד שהוקם במסגרת החלטות קודמות) ימשיך לבצע את התפקידים שיועדו לו. מסד הנתונים שיצר יורחב על-מנת לאפשר קיום תשתית ויכול מספיקה לאיסוף נתונים ומידע תוך תיעודם בשפות השונות, לאור כמות הפניות שתעלה נוכח פרסום חענין, וזאת על-מנת ליצור מאגר נתונים אחיד ומרכזי, מאוחד ואמין.
3. פרסום של משרד המשפטים חקורא לכל המעוניין לפנות לצורך רישום זכויות.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל. 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

4. חקמת ועדת היגוי בנושא זכויות של היהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים שתרכו את הטיפול בנושא למול גורמים בינלאומיים, לצורך תיאום והתווית מדיניות אחידה ומובנית להתנהלות התהליך – בהתאם להחלטות הממשלה בנדון.

5. הטיפול בנושא התייעוד והרישום ימשיך להיות מרוכז על-ידי משרד המשפטים, באמצעות החטיבה לזכויות יהודי ארצות ערב אצל הממונה על העזרה המשפטית במשרד המשפטים, זאת תוך שיתוף משרדי הממשלה וארגונים שונים – כל גוף על-פי תחום עיסוקו.

6. החלטת הממשלה תגובה בתקצוב נפרד לנושא שיועבר על-ידי משרד האוצר למשרד המשפטים, לצורך יעובי מערך כוח האדם ותשתית הפרסום והתייעוד ליישום ההחלטה.

החלטת מס. 4279 של הממשלה מיום 2.10.2005 חקמת ועדה בינמשרדית בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי

הוחלט על חקמת ועדה בינמשרדית בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי במטרה לגבש מדיניות כוללת בחמשך החלטת מס. 1250 ולעזובה מידי שנה בכפוף למדיניות הממשלה ובהתאם למדיניות החוץ של מדינת ישראל. המדיניות הכוללת והתוכנית השנתית יוצגו בפני הממשלה לקראת ישימו.

החלטת מס. 1263 של הממשלה מיום 25.2.2007 בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי

הוחלט להקים ועדת שרים בנושא השבת זכויות ורכוש יהודי שתפקידיה וסמכויותיה בהתאם להחלטת ממשלה מס. 1250. בנוסף, הוחלט על חקמת ועדת היגוי בנושא זכויות של יהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים שתפקידיה בהתאם להחלטת לעיל. הועדה תחא אחראית לפרסום קול קורא כפי שנקבע בהחלטת מס. 1250.

החלטת מס. 791 של הממשלה מיום 12.10.2009 חקמת מועצה לאומית מיועצת להשבת זכויות ורכוש יהודי

הוחלט על חקמת מועצה לאומית להשבת זכויות ורכוש יהודי (להלן - המועצה) שתייעץ לממשלה ולראש הממשלה בדבר השבת זכויות ורכוש יהודי בכל העולם, הן לעניין השבת זכויות ורכוש מתקופת השואה באירופה ובצפון אפריקה והן לעניין זכויות ורכוש של יהודים שעזבו את ארצות ערב כפליטים. המועצה תוקם על מנת ליעץ לממשלה בדבר גיבוש מדיניות הממשלה בעניינים שונים, ובכללם ייעוץ לעניין טיפול בסוגיות הזכויות והרכוש של יהודי ארצות ערב.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارح يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

Date/Time: 28 Jun 2017 10:13

File:

No. Mode

Destination

Page(s)

Result

Page Not Sent

6825 Memory TX

026547035

7

OK

026547035
E-2) Busy
E-2) No Task

התנועה למען איכות השלטון בישראל (שי/א)

The Movement for Quality Government in Israel (MQGI)

תאריך: 21.6.2017
חומר: 72174-2

לידי
מ.ל.ק.א.
תנועת למען איכות השלטון בישראל

טלפון: 02-6547020
שם המקביל: אילן
תפקיד המקביל: אג"מ
מסדורישות: רג"מ (ט"ו)
שעה: 14:51
תאריך: 28.06.17
שם הבאג אישור: תמס

תודה רבה על שיתוף המסמכים בעניין לראשית תהליך המלגות ש"ג 2017

אנא התנדב לשאת חשבון השלוחים, על ידי: 1. מתן תגובות על כל מסמך שיש בו שגיאה או חוסר תאמה עם המסמכים המקוריים. 2. מתן תגובות על כל מסמך שיש בו חוסר תאמה עם המסמכים המקוריים. 3. מתן תגובות על כל מסמך שיש בו חוסר תאמה עם המסמכים המקוריים. 4. מתן תגובות על כל מסמך שיש בו חוסר תאמה עם המסמכים המקוריים. 5. מתן תגובות על כל מסמך שיש בו חוסר תאמה עם המסמכים המקוריים. 6. מתן תגובות על כל מסמך שיש בו חוסר תאמה עם המסמכים המקוריים. 7. מתן תגובות על כל מסמך שיש בו חוסר תאמה עם המסמכים המקוריים. 8. מתן תגובות על כל מסמך שיש בו חוסר תאמה עם המסמכים המקוריים. 9. מתן תגובות על כל מסמך שיש בו חוסר תאמה עם המסמכים המקוריים. 10. מתן תגובות על כל מסמך שיש בו חוסר תאמה עם המסמכים המקוריים.

אילן
מנהל תחום

נספח ע/18

העתק מכתבה של העותרת אל

המשיב 1 מיום 22.08.2017

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

תאריך: לי באב התשע"ז, 22.8.2017

סומן: כ-14-7217

לכבוד

גב' גילה גמליאל

השרה לשוויון חברתי

שלום רב,

הנדון: יישום החלטות הממשלה בנוגע לרכוש יהודי מדינות ערב – תזכורת שנייה

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") הרינו לפנות אליך כדלקמן:

1. ביום 13.2.17 פנינו אלייך במכתב המפרט את הכשלים ביישום החלטות הממשלה השונות הנוגעות לתיעוד, מחקר ואיסוף חומרים על רכוש יהודי מדינות ערב (להלן: "המכתב"). במכתב, ביקשנו כי המשרד לשוויון חברתי בראשותך ידרש לנושא בדחיפות, ויסיים את מלאכת האיסוף במהירות האפשרית. מכתב זה מצורף כנספח א'.
2. עם שליחת המכתב, ניסתה התנועה ליצור קשר עם גורמי המנהלה במשרדך, על מנת לוודא את קבלתו. אולם, באופן תמוה, גם לאחר ניסיונות רבים לא עלה בידינו לקבל תשובת חד משמעית שפנייתנו התקבלה וכי הנושא בטיפול, ואישור כזה ניתן רק כחודש לאחר מכן, במהלך חודש מרץ, ולאחר שיחה עם ראש הלשכה. בהודעת דוא"ל שנשלחה במועד זה נמסר לנו באופן תמציתי שהנושא בטיפול על ידי ראש אגף אסטרטגיה במשרד.
3. בחלוף כשלושה חודשים מאישור קבלת המכתב וארבעה חודשים משליחתו, לא התקבל כל מענה לגופו של עניין לפנייתנו. על כן, פנינו למשרדך ביום 21.6.2017 במכתב תזכורת (להלן: "מכתב התזכורת") בו ביקשנו שוב לדעת האם קיימת כוונה לעסוק בנושא ובאילו לוחות זמנים. גם את קבלתו של מכתב התזכורת התקשינו לאשר למול המשרד, ואישור זה ניתן רק לאחר פניות רבות מטעמינו לאורך מספר ימים. מכתב התזכורת מצורף כנספח ב'.
4. בחלוף חודשיים נוספים משליחת מכתב התזכורת, ונכון ליום כתיבת מסמך זה, עדיין לא התקבל כל מענה ענייני למכתבנו. זאת, למרות הזמן הרב שחלף.
5. כידוע, אחת החובות המוטלות על הרשות המנהלית, היא החובה לפעול במהירות ראויה, תוך הקפדה על עמידה בלוח זמנים סביר. חובה זו הוגדרה בשורה של פסקי דין מרכזיים, ועומדת כאחת ממושכלות היסוד של המנהל התקין. עת שרשות אשר חורגת מלוחות זמנים סבירים אלו – ובייחוד במקום בו היה עליה לפעול במהירות רבה יותר, פעולתה פגומה.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 • מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 • טל: 02-5000073 • פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 • العنوان للرسائل: ص. ب. 4207، القدس 91043 • هاتف: 02-5000073 • فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

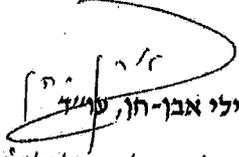
התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

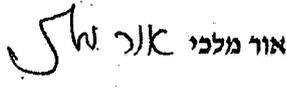
الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

6. על כן, נבקש לקבל באופן מידי וללא עיכובים נוספים תשובה לגופו של עניין לפנייתנו, בה תצוין עמדת המשרד באשר לקידום הפרויקט ולוחות הזמנים המיועדים לכך. נציין בשנית, שלאור הזדקנות אוכלוסיית היעד, מדובר בפרויקט שיש לקדם בלוחות זמנים דחופים מהרגיל, ודחייתו עלולה להוות בכייה לדורות של ממש.
7. בשולי הדברים יוער, כי התנהלות המשרד באשר לאישורי הקבלה ולניהול התכתובות באופן תקין מקשה על קיום ערוץ תקשורת פתוח ומהווה סטייה מן ההתנהלות המצופה מרשות מנהלית.
8. לתשובתך המהירה נודה.

בכבוד רב,

נילי אבן-חן, סגנית
מנהלת מחלקת כלכלה ומחקר

אור מלכי אור
רכז מחלקת כלכלה ומחקר

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: من.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

מכתב מהתנועה למען איכות השלטון בעניין יישום החלטות הממשלה בנוגע לרכוש יהודי מדינות ערב - תזכורת שנייה

מזכירות התנועה <office@mqg.org.il>
To: nofard@mse.gov.il

23 August 2017 at 11:37

[Quoted text hidden]

מכתב מהתנועה למען איכות השלטון בעניין יישום החלטות הממשלה בנוגע לרכוש יהודי מדינות ערב - תזכורת שנייה

71K

אישור טלפוני!

טלפון: 08-6547026

שם המקבל: נחל

תפקיד המקבל: מזכיר

משרד/רשות: המשרד לביטחון תהליך

שעה: 11:33

תאריך: 23.08.17

שם מבצע אישור: חגית

